

BRE BANK SA

BRE Bank SA

**Sprawozdanie finansowe według
Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej
za 2007 rok**

Spis treści	Strona
WYBRANE DANE FINANSOWE.....	3
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
BILANS	5
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE	6
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	8
1. INFORMACJE O BRE BANKU SA	8
2. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	8
3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	22
4. WAŻNIEJSZE OSZACOWANIA I OCENY DOKONANE W ZWIĄZKU Z ZASTOSOWANIEM ZASAD RACHUNKOWOŚCI	44
5. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	46
6. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	47
7. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	47
8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	47
9. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	47
10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	48
11. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	48
12. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	48
13. ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK	48
14. PODATEK DOCHODOWY	49
15. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	49
16. KASA, OPERACJE Z BANKIEM CENTRALNYM	50
17. WEKSLE UPRAWNIONE DO REDYSKONTA W BANKU CENTRALNYM	50
18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	50
19. PAPIERY WARTOŚCIOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	51
20. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA PRZEZNACZONE DO OBROTU	51
21. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	53
22. LOKACYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	56
23. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	58
24. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	59
25. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	60
26. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	61
27. INNE AKTYWA	62
28. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	62
29. ZOBOWIĄZANIA WOBEC INNYCH BANKÓW	63
30. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	64
31. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.....	64
32. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	65
33. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	66
34. REZERWY	66
35. AKTYWA I REZERWY Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	67
36. POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	69
37. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE.....	70
38. AKTYWA ZASTAWIONE	72
39. ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY.....	72
40. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ WARTOŚCI NOMINALNEJ	73
41. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	74
42. ZYSKI ZATRZYMANE	74
43. DYWIDENDA NA AKCJĘ.....	75
44. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH.....	76
45. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	76
46. PRZEJĘCIE I ZBYCIE	81
47. INFORMACJE DOTYCZĄCE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	82
48. WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI/ ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	82
49. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	84

Wybrane dane finansowe

Poniższe wybrane dane finansowe stanowią informację uzupełniającą do sprawozdania finansowego BRE Banku SA za 2007 rok.

JEDNOSTKOWE WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł (waluta funkcjonalna)		w tys. EUR	
	Rok kończący się 31.12.2007	Rok kończący się 31.12.2006	Rok kończący się 31.12.2007	Rok kończący się 31.12.2006
I. Przychody z tytułu odsetek	1 860 514	1 334 383	492 617	342 228
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	566 875	415 391	150 094	106 535
III. Wynik na działalności handlowej	472 361	379 957	125 069	97 447
IV. Wynik na działalności operacyjnej	788 428	406 371	208 756	104 222
V. Zysk brutto	788 428	406 371	208 756	104 222
VI. Zysk netto	637 231	324 194	168 722	83 146
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(4 461 442)	(1 939 081)	(1 181 276)	(497 314)
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(12 887)	(268 237)	(3 412)	(68 795)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	3 073 570	3 017 780	813 803	773 968
X. Przepływy pieniężne netto, razem	(1 400 759)	810 462	(370 885)	207 859
XI. Aktywa razem	48 409 810	36 862 230	13 514 743	9 621 589
XII. Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-
XIII. Zobowiązania wobec innych banków	7 972 900	5 186 286	2 225 824	1 353 698
XIV. Zobowiązania wobec klientów	32 734 316	25 934 634	9 138 558	6 769 324
XV. Kapitał własny	3 080 133	2 353 073	859 892	614 187
XVI. Kapitał akcyjny	118 643	118 064	33 122	30 816
XVII. Liczba akcji	29 660 668	29 516 035	29 660 668	29 516 035
XVIII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	103,85	79,72	28,99	20,81
XIX. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	103,74	79,25	28,96	20,69
XX. Współczynnik wypłacalności	10,65	11,07	10,65	11,07
XXI. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) (za 12 miesięcy)	21,54	11,05	5,70	2,83
XXII. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) (za 12 miesięcy)	21,52	10,98	5,70	2,82
XXIII. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	-	-	-	-

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych – kurs NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku – 1 EUR = 3,582 PLN oraz kurs NBP z dnia 31 grudnia 2006 roku – 1 EUR = 3,8312 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat – kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2007 i 2006 roku, odpowiednio: 1 EUR = 3,7768 PLN i 1 EUR = 3,8991 PLN.

Rachunek zysków i strat

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2007	2006
Przychody z tytułu odsetek	5	1 860 514	1 334 383
Koszty odsetek	5	(1 073 212)	(795 011)
Wynik z tytułu odsetek		787 302	539 372
Przychody z tytułu opłat i prowizji	6	566 875	415 391
Koszty z tytułu opłat i prowizji	6	(182 770)	(135 774)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		384 105	279 617
Przychody z tytułu dywidend	7	37 726	36 797
Wynik na działalności handlowej, w tym:	8	472 361	379 957
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>		<i>427 530</i>	<i>343 265</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>		<i>44 831</i>	<i>36 692</i>
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	22	132 038	40 115
Pozostałe przychody operacyjne	9	59 266	63 244
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	13	(58 222)	(26 149)
Ogólne koszty administracyjne	10, 12	(867 905)	(697 527)
Amortyzacja	25, 26	(138 952)	(135 779)
Pozostałe koszty operacyjne	11	(19 291)	(73 276)
Wynik działalności operacyjnej		788 428	406 371
Zysk brutto		788 428	406 371
Podatek dochodowy	14	(151 197)	(82 177)
Zysk netto		637 231	324 194
Zysk netto		637 231	324 194
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		29 578 675	29 344 158
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	21,54	11,05
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		29 608 139	29 518 255
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	15	21,52	10,98

Noty przedstawione na stronach 8 - 85 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Bilans

	Nota	31.12.2007	31.12.2006
AKTYWA			
Kasa, operacje z bankiem centralnym	16	1 998 380	3 710 737
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	17	23 259	26 725
Należności od banków	18	2 166 310	3 003 226
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	19	3 721 311	3 519 954
Pochodne instrumenty finansowe	20	2 263 845	1 411 030
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21	26 378 887	17 689 756
Lokacyjne papiery wartościowe	22	6 226 318	2 957 221
- dostępne do sprzedaży		6 226 318	2 957 221
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	28	335 819	361 855
Aktywa zastawione	38	3 707 359	2 701 491
Inwestycje w jednostki zależne	23	449 098	433 343
Wartości niematerialne	25	379 504	356 136
Rzeczowe aktywa trwałe	26	532 175	470 926
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35	2 824	9 720
Inne aktywa	27	224 721	210 110
Aktywa razem		48 409 810	36 862 230
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec innych banków	29	7 972 900	5 186 286
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	20	2 181 420	1 267 825
Zobowiązania wobec klientów	30	32 734 316	25 934 634
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	31	36 810	36 215
Zobowiązania podporządkowane	32	1 661 785	1 547 354
Pozostałe zobowiązania	33	552 894	457 926
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		120 659	11 543
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35	62	-
Rezerwy	34	68 831	67 374
Zobowiązania razem		45 329 677	34 509 157
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy:		1 517 432	1 496 946
- Zarejestrowany kapitał akcyjny	39	118 643	118 064
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	40	1 398 789	1 378 882
Kapitał z aktualizacji wyceny	41	79 231	3 959
Zyski zatrzymane	42	1 483 470	852 168
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		846 239	527 974
- Wynik roku bieżącego		637 231	324 194
Kapitały razem		3 080 133	2 353 073
Kapitały i zobowiązania razem		48 409 810	36 862 230
Współczynnik wypłacalności	48	10,65	11,07
Wartość księgowa		3 080 133	2 353 073
Liczba akcji		29 660 668	29 516 035
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		103,85	79,72
Rozwodniona liczba akcji		29 690 132	29 690 132
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		103,74	79,25

Noty przedstawione na stronach 8 - 85 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitale

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku

	Nota	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	
Stan na początek okresu: 01.01.2007		118 064	1 378 882	3 959	12 388	7 275	558 000	274 505	-	2 353 073
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał własny na początek okresu: 01.01.2007		118 064	1 378 882	3 959	12 388	7 275	558 000	274 505	-	2 353 073
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	41	-	-	78 166	-	-	-	-	-	78 166
Różnice kursowe	41	-	-	(2 894)	-	-	-	-	-	(2 894)
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat		-	-	75 272	-	-	-	-	-	75 272
Wynik finansowy netto	42	-	-	-	-	-	-	-	637 231	637 231
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym		-	-	75 272	-	-	-	-	637 231	712 503
Transfer na kapitał zapasowy		-	-	-	274 505	-	-	(274 505)	-	-
Emisja akcji	39	579	13 330	-	-	-	-	-	-	13 909
Program opcji pracowniczych	42	-	6 577	-	-	(5 929)	-	-	-	648
- wartość usług świadczonych przez pracowników		-	-	-	-	648	-	-	-	648
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych		-	6 577	-	-	(6 577)	-	-	-	-
Stan na koniec okresu: 31.12.2007		118 643	1 398 789	79 231	286 893	1 346	558 000	-	637 231	3 080 133

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 roku

	Nota	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	
Stan na początek okresu: 01.01.2006		115 936	1 307 907	(2 637)	12 388	12 967	558 000	(49 690)	-	1 954 871
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał własny na początek okresu: 01.01.2006		115 936	1 307 907	(2 637)	12 388	12 967	558 000	(49 690)	-	1 954 871
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	41	-	-	6 158	-	-	-	-	-	6 158
Różnice kursowe	41	-	-	438	-	-	-	-	-	438
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat		-	-	6 596	-	-	-	-	-	6 596
Wynik finansowy netto	42	-	-	-	-	-	-	-	324 194	324 194
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym		-	-	6 596	-	-	-	-	324 194	330 790
Emisja akcji	39	2 128	63 231	-	-	-	-	-	-	65 359
Pozostałe zmiany		-	(160)	-	-	-	-	1	-	(159)
Program opcji pracowniczych	42	-	7 904	-	-	(5 692)	-	-	-	2 212
- wartość usług świadczonych przez pracowników		-	-	-	-	2 212	-	-	-	2 212
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych		-	7 904	-	-	(7 904)	-	-	-	-
Stan na koniec okresu: 31.12.2006		118 064	1 378 882	3 959	12 388	7 275	558 000	(49 689)	324 194	2 353 073

Noty przedstawione na stronach 8 - 85 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Rachunek przepływów pieniężnych

		Rok kończący się 31 grudnia	
Nota		2007	2006
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		(4 461 442)	(1 939 081)
Zysk przed opodatkowaniem		788 428	406 371
Korekty:		(5 249 870)	(2 345 452)
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)		(20 624)	33 900
Amortyzacja		138 952	135 779
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		(187 385)	(16 306)
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej		(93 263)	(18 442)
Utrata wartości aktywów finansowych		63	1 308
Dywidendy otrzymane		(37 726)	(36 594)
Odsetki zapłacone		1 057 819	931 569
Zmiana stanu należności od banków		(157 750)	197 113
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		101 482	687 176
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych		(852 815)	(146 530)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom		(8 689 131)	(4 711 525)
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych		(3 243 823)	(1 897 355)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(10 483)	48 934
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		(198 330)	(29 015)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań przeznaczonych do obrotu		913 595	(2 589)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		5 967 770	2 447 945
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		595	(55 330)
Zmiana stanu rezerw		1 457	(10 735)
Zmiana stanu innych zobowiązań		59 727	95 245
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(4 461 442)	(1 939 081)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		(12 887)	(268 237)
Wpływy z działalności inwestycyjnej		214 101	121 343
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		-	10 944
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu zbytych środków pieniężnych	46	173 504	55 078
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		2 871	13 712
Inne wpływy inwestycyjne		37 726	41 609
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej		226 988	389 580
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		-	38
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		29 153	230 540
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		197 835	75 221
Inne wydatki inwestycyjne		-	83 781
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(12 887)	(268 237)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		3 073 570	3 017 780
Wpływy z działalności finansowej		4 368 750	4 367 583
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków		3 124 658	4 112 064
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych		1 230 184	190 160
Z tytułu emisji akcji zwykłych		13 908	65 359
Wydatki z tytułu działalności finansowej		1 295 180	1 349 803
Spłaty kredytów i pożyczek od banków		124 927	1 174 565
Spłaty kredytów i pożyczek na rzecz innych podmiotów		18 849	71 535
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych		969 100	-
Inne wydatki finansowe		182 304	103 703
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		3 073 570	3 017 780
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)		(1 400 759)	810 462
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(1 023)	1 526
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego		8 951 008	8 139 020
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	44	7 549 226	8 951 008

Noty przedstawione na stronach 8 - 85 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do sprawozdania finansowego

1. Informacje o BRE Banku SA

Bank Rozwoju Eksportu SA powołany został uchwałą nr 99 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1986 roku. Bank został zarejestrowany na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 23 grudnia 1986 roku w Rejestrze Handlowym pod numerem RHB 14036. IX Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 4 marca 1999 roku podjęło uchwałę o zmianie nazwy banku na BRE Bank SA. Nowa firma Banku została wpisana do rejestru w dniu 23 marca 1999 roku. W dniu 11 lipca 2001 roku Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000025237.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6512A „Pozostała działalność bankowa”. Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem jego działalności jest świadczenie usług bankowych i konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie. Bank prowadzi działalność w zakresie obsługi klientów korporacyjnych, instytucjonalnych i detalicznych (w tym private banking) na terenie całego kraju oraz prowadzi działalność handlową i inwestycyjną.

W listopadzie 2007 roku, w ramach bankowości detalicznej BRE Banku, działalność rozpoczęły oddziały zagraniczne mBanku w Czechach i na Słowacji.

Bank świadczy usługi na rzecz osób prawnych i fizycznych, krajowych i zagranicznych, zarówno w złotych jak i walutach obcych.

Bank może otwierać i posiadać rachunki w bankach polskich i zagranicznych, ma prawo posiadania wartości dewizowych i dokonywania obrotu nimi, oraz jest upoważniony do skupu walut obcych.

Przeciętne zatrudnienie w 2007 roku w BRE Banku SA wynosiło 4 374 osoby (2006: 3 803 osoby).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku dnia 28 lutego 2008 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe BRE Banku SA sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2007 roku.

Sprawozdanie finansowe BRE Banku SA sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej, według zasady kosztu historycznego z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wszystkich kontraktów pochodnych.

Od 1 stycznia 2007 roku Bank zastosował do sporządzenia sprawozdań finansowych przepisy obowiązującego od tej daty Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 7, Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmienione przepisy Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 1. Pełne ujawnienie zgodnie z MSSF 7 zostało przedstawione w niniejszym sprawozdaniu rocznym za 2007 rok.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Bank zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 4.

2.2. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych w koszcie amortyzowanym przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania amortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek od kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz drugostronnie w bilansie jako należności od banków lub pozostałych klientów.

Odsetki od należności z utratą wartości są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości.

W kalkulacji efektywnej stopy procentowej uwzględniane są przepływy pieniężne wynikające tylko z takich wbudowanych instrumentów pochodnych, które są ściśle powiązane z umową zasadniczą.

2.3. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną wykorzystane są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód w momencie zakończenia procesu organizacji konsorcjum, jeżeli Bank nie zachowa dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowa część o tej samej efektywnej stopie procentowej co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania i doradztwa są ujmowane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu. Opłaty z tytułu zarządzania aktywami funduszy inwestycyjnych ujmuje się metodą liniową przez okres świadczenia usług. Tę samą zasadę stosuje się przy usługach zarządzania majątkiem klientów, planowania finansowego i powiernictwa, które świadczy się nieprzerwanie przez dłuższy okres.

Prowizje obejmują opłaty pobierane przez Bank z tytułu operacji gotówkowych, prowadzenia rachunków klientów, przekazów oraz akredytyw.

2.4. Aktywa finansowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji inwestycji decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Bank. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia.

Rozchód dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu następuje według średniej ważonej metody rozchodu.

Bank klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- a) aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),
- b) przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Jeśli umowa zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, Bank wyznacza całą hybrydową (łącną umowę) jako składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o ile:

- a) wbudowany instrument pochodny nie zmienia znacząco przepływów pieniężnych, które byłyby wymagane umową lub
- b) jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy (łącną) instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu (instrumentów) byłoby zabronione, jak na przykład opcja przedpłaty wbudowana w pożyczkę pozwalająca jej posiadaczowi na spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu.

Bank dokonuje również klasyfikacji do aktywów finansowych / zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdy klasyfikacja taka prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż:

- a) eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako "niedopasowanie księgowe"), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków i strat lub
- b) grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa.

W momencie początkowego ujęcia aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Przychody/ koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, których sposób ujęcia jest opisany w nocie 2.10, ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

Bank nie sklasyfikował żadnego aktywa finansowego/zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Bank wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd Banku zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

W przypadku sprzedaży przez Bank części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

W okresach prezentowanych w sprawozdaniu finansowym, w Banku nie było aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Bank zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody/ koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku na lokacyjnych papierach wartościowych.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji - dzień, w którym Bank podejmie zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Bank dokonał przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych z bilansu lub wystąpienia utraty wartości – wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w kapitale własnym wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny, Bank ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Jeżeli poprzez zastosowanie technik wyceny nie można uzyskać wiarygodnej wartości godziwej inwestycji w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty kapitałowe, wycenia się je po koszcie nabycia.

Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone

Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone wykazywane są w bilansie według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

2.5. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.6. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według amortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Bank informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- c) dokonanie przez Bank ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę;
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;
- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- f) dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli

zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:

- niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
- warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Bank najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Bank ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejścia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejście jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele użytych może zostać wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwo defaultu, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości powinny się skryzalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu należy przeprowadzić wszystkie wymagane procedury i ustalić kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana (zgodnie z MSR 39) jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia, wynikający ze zwiększenia ryzyka kredytowego. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością

godziwą - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Tak wyliczona strata powinna zostać pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazywaną w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotjowane

Bank traktuje renegotjacje warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Bank ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.7. Umowy gwarancji finansowych

Zgodnie ze zmianą do MSR 39, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2006 roku, Bank ma obowiązek rozpoznawania w sprawozdaniu finansowym umów gwarancji finansowych.

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:

1. wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
2. wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym stanowią weksle złotowe, o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

2.9. Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse repo określane są jako operacje sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i określonej umownej cenie.

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (ang. *repos*) są reklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa będące przedmiotem zastawu, jeżeli jednostka przejmująca ma wynikające z umowy lub zwyczaju prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia zabezpieczenia. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków, depozytach innych banków, innych depozytach lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (ang. *reverse repos*) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Bank sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie. Transakcje te są prezentowane w bilansie jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu lub lokacyjne aktywa finansowe oraz zobowiązania w przypadku dokonania transakcji „sell buy back” i jako należności w przypadku transakcji typu „buy sell back”.

Pożyczonych przez Bank papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba, że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku, transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

W wyniku zawierania transakcji „sell buy back” Bank dokonuje przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że nie kwalifikują się one do wyłączenia. W związku z tym Bank zachowuje zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści związane z posiadaniem aktywów finansowych.

2.10. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana Bank wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Wbudowane instrumenty pochodne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się według wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z zapisami MSR 39 OS 30 (g), opcja wcześniejszej spłaty nie musi być wydzielana z instrumentu dłużnego i wyceniana na potrzeby sprawozdania finansowego, ponieważ wartość wykonania opcji wcześniejszej spłaty jest w przybliżeniu równa wartości zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego na każdy dzień rozliczania. W przypadku, gdyby wartość opcji wcześniejszej spłaty nie była ściśle związana z instrumentem dłużnym, byłaby ona wyceniona oraz ujawniona w sprawozdaniu finansowym Banku.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Bank wyznacza niektóre instrumenty pochodne albo jako (1) zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej), albo (2) zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązań, lub prognozowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych). W odniesieniu do instrumentów pochodnych zabezpieczających pozycje Banku, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów:

- a) W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.
- b) Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego.
- c) W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat.
- d) Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione.
- e) Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Bank dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Bank dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Przychody i koszty z tytułu pochodnych instrumentów finansowych na stopę procentową oraz wycenę tych instrumentów ujmuje się w wyniku na działalności handlowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Bank się zabezpiecza.

W przypadku gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego kapitałowego papieru wartościowego jest wykazywana w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego papieru wartościowego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w kapitale własnym. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat (np. w momencie zawarcia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaś albo został sprzedany, lub, gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w kapitale własnym pozostają w kapitale własnym, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane w kapitale własnym są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Bank posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko rynkowe:

- a) Kontrakty futures na obligacje, na indeks
- b) Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe
- c) Opcje na kontrakty futures
- d) Transakcje terminowe na papiery wartościowe
- e) Swapy towarowe

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- a) Forward Rate Agreement (FRA)
- b) Interest Rate Swap (IRS), Overnight Index Swap (OIS)
- c) Opcje na stopę procentową

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego:

- a) Walutowe transakcje terminowe, fx swap, fx forward
- b) Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS),
- c) Opcje walutowe

2.11. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Transakcje, w przypadku których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Bank zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a

wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), nie jest niezwłocznie ujmowana w rachunku zysków i strat.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.12. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (z amortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.13. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-11 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe bezpośrednio związane z funkcjonowaniem określonego sprzętu informatycznego jest wykazywane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Bank identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 3 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Bank wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie i z transakcji połączenia jednostek gospodarczych.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.14. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Banku, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe

wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Przeznaczone do likwidacji lub wycofania z używania środki trwałe wycenia się wg wartości księgowej netto albo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, zależnie od tego, która z wartości jest niższa: różnicę wynikającą z tego tytułu zalicza się do „Wyniku na pozostałej działalności operacyjnej”.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- Budynki i budowle	25 - 40 lat,
- Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 15 lat,
- Środki transportu	5 lat,
- Sprzęt informatyczny	3,33 - 5 lat,
- Inwestycje w obce środki trwałe	10-40 lat lub okres najmu/ dzierżawy/ leasingu,
- Sprzęt biurowy, meble	5 - 10 lat.

Grunty i budynki obejmują głównie oddziały i biura. Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na każdy dzień bilansowy i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli oszacowanie wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, Bank ustala wartość odzyskiwaną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów).

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.15. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Bank zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Bank wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do zbycia) w kwocie niższej z:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Banku, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

2.16. Odroczony podatek dochodowy

Bank tworzy rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako „Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Ujemną różnicę netto ujmuje się w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Zmiana stanu rezerwy na odroczony podatek dochodowy w stosunku do poprzedniego okresu obrotowego zalicza się do pozycji „Podatek dochodowy”. Do wyliczenia podatku odroczonego stosuje się metodę bilansową.

Zobowiązania lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania lub aktywa z tego tytułu ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, i które to stawki zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji aktywów lub regulowania zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu odpisów tworzonych na utratę wartości kredytów i udzielonych gwarancji spłaty kredytów, amortyzacji wartości niematerialnych, aktualizacji wyceny niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów na instrumenty pochodne oraz transakcje terminowe, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych przysługujących do odliczenia.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane w księgach w wysokości możliwej do zrealizowania. Jeżeli prognozowana kwota dochodu ustalonego dla celów podatkowych nie pozwala na realizację aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w całości lub w części, aktywa te są tworzone w odpowiedniej wysokości. Powyższa zasada dotyczy także ujmowanych w aktywie odroczonym kwot strat podatkowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Bank wykazuje w bilansie po skompensowaniu na poziomie każdego z krajów, w którym Bank prowadzi działalność i rozlicza się z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych. Aktywa i rezerwy można kompensować, jeżeli Bank ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

Bank ujawnia oddzielnie kwotę ujemnych różnic przejściowych (głównie z tytułu nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych), w związku z którymi nie ujęto w bilansie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, a także kwotę różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Bank ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, chyba, że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Bank i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży i aktualizacji transakcji zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana inwestycja lub pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

2.17. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Na dzień bilansowy kwota początkowego ujęcia jest testowana pod kątem utraty wartości.

2.18. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Dokonuje się czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w bilansie w pozycji „Inne aktywa”.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Banku, lecz jeszcze nie stanowiących jego zobowiązań. Przychody przyszłych okresów stanowią m. in. otrzymane

kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.19. Leasing

BRE Bank SA jako leasingobiorca

Większość dotychczasowych umów leasingowych Banku to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

2.20. Rezerwy

Rezerwy na zobowiązania warunkowe o charakterze niewykorzystanych gwarancji i akredytyw (własnych), jak również na niewykorzystane nieodwołalne, bezwarunkowo przyznane limity kredytowe, są wyceniane zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Banku ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

2.21. Świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań, na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Świadczenia oparte na akcjach

Bank prowadzi program wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSSF 2 „Płatności związane z akcjami”. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji, powiększa koszty danego okresu w korespondencji z kapitałami własnymi. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji. Nie występują warunki rynkowe nabywania uprawnień, które byłyby uwzględnione przy szacowaniu na dzień wyceny wartości godziwej opcji na akcje. Warunki nabycia uprawnień inne niż warunki rynkowe nie są uwzględniane przy szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje, lecz są uwzględniane przez korektę liczby instrumentów kapitałowych. Na każdy dzień bilansowy Bank koryguje szacunek co do poziomu liczby opcji, co do których oczekuje, że zostaną zrealizowane. Zgodnie z MSSF 2, w trakcie programu nie jest konieczne ujmowanie zmiany wartości godziwej płatności opartej na akcjach.

2.22. Kapitał

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Banku.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

a) Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, emisją opcji lub nabyciem jednostki gospodarczej, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

b) Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Nadzwyczajne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

c) Akcje własne

W przypadku nabycia akcji Banku przez Bank, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednio koszty z nią związane.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”,
- wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- różnic kursowych z wyceny pozycji strukturalnych.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ryzyka ogólnego,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

2.23. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Banku, w tym oddziałów zagranicznych, wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według amortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz różnice kursowe dotyczące pozostałych zmian wartości bilansowej, ujmowane w kapitale z aktualizacji wyceny.

Pozycje bilansowe oddziałów zagranicznych przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej z zastosowaniem kursu średniego na dzień bilansowy. Pozycje rachunku zysków i strat tych jednostek przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w kapitale z aktualizacji wyceny.

2.24. Działalność powiernicza

BRE Bank SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych. Aktywa te nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu, ponieważ nie należą do Banku.

2.25. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Zmiany do opublikowanych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2007 roku

- MSSF 7 Instrumenty finansowe - ujawnianie informacji, obowiązujący od 1 stycznia 2007 r.
- MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany dotyczące prezentacji informacji na temat kapitałów własnych, obowiązujące od 1 stycznia 2007 r.
- KIMSF 7, Zastosowanie metody przekształcenia w ramach MSR 29 "Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji", obowiązująca w okresach rozpoczynających się po 1 marca 2006 r.
- KIMSF 8, Zakres MSSF 2, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 maja 2006 r.
- KIMSF 9, Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 czerwca 2006 r.
- KIMSF 10, Śródroczne sprawozdanie finansowe a utrata wartości, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 listopada 2006 r.

MSSF 7 wprowadził nowe wymogi dotyczące ujawniania informacji o instrumentach finansowych i zastąpił przepisy MSR 30 Ujawnianie informacji w sprawozdaniach finansowych banków i podobnych instytucji finansowych oraz niektóre wymogi MSR 32 Instrumenty finansowe: ujawnianie i prezentacja.

Wprowadzenie MSSF 7 spowodowało zmiany głównie w następujących obszarach: ujawnienia dotyczące ryzyk z punktu widzenia osób zarządzających ryzykiem, rozszerzone ujawnienia ilościowe dotyczące ryzyk, wprowadzenie analizy wrażliwości, rozszerzone ujawnienia dotyczące pozycji finansowej i wyniku finansowego Banku.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane:

- KIMSF 11, MSSF 2 – Grupowe oraz jednostkowe opcje za udziały, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 marca 2007 r.
- KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.
- KIMSF 13, Programy lojalnościowe, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2008 r.
- KIMSF 14 – MSR 19, Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.
- MSSF 8 Segmenty Operacyjne, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r.
- MSR 23 (Zmieniony), Koszty finansowania zewnętrznego, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r.
- MSSF 3 (Zmieniony), Połączenia jednostek gospodarczych, do zastosowania prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą akwizycji po 1 lipca 2009 r.

KIMSF 12, 13 i 14 nie zostały przyjęte przez Unię Europejską.

Bank uważa, że zastosowanie niniejszych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

2.26. Dane porównawcze

Dane sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku są w pełni porównywalne z danymi bieżącego roku obrotowego i w związku z tym nie wymagały przekształceń.

2.27. Segmenty branżowe

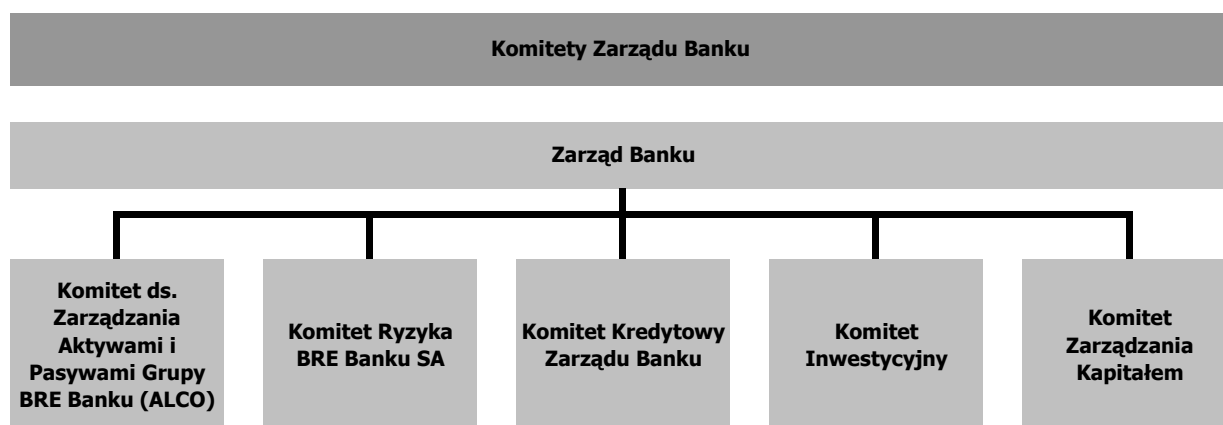
Dane dotyczące segmentów branżowych zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy BRE Banku SA za 2007 rok, sporządzonym według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, opublikowanym w dniu 28 lutego 2008 roku.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Struktura zarządzania ryzykiem w BRE Banku

Zarządzanie ryzykiem w BRE Banku zaczyna się od szeroko pojętej odpowiedzialności Rady Nadzorczej BRE Banku. W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komisja ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, która zatwierdza strategię i polityki zarządzania ryzykiem Banku, nadzoruje procesy zarządzania ryzykiem rynkowym, ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym oraz ryzykiem operacyjnym, ocenia ekspozycję Banku na poszczególne rodzaje ryzyka. Ponadto, Komisja ds. Ryzyka Rady Nadzorczej zatwierdza na wniosek Zarządu limity dużych zaangażowań.

Bieżące zarządzanie ryzykiem rynkowym, płynności, kredytowym i operacyjnym jest realizowane na różnych poziomach zarządczych Banku, począwszy od Zarządu Banku aż po jednostki operacyjnie monitorujące ryzyko oraz jednostki aktywnie zarządzające odpowiednimi rodzajami ryzyka. W celu realizacji powyższych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem, Zarząd Banku, powołał szereg Komitetów, na które delegował uprawnienia w odniesieniu do poszczególnych elementów procesu zarządzania ryzykiem oraz określił odpowiednią strukturę organizacyjną Banku wraz z czytelnym podziałem kompetencji jednostek organizacyjnych. Struktura Komitetów jest przedstawiona na poniższym diagramie.

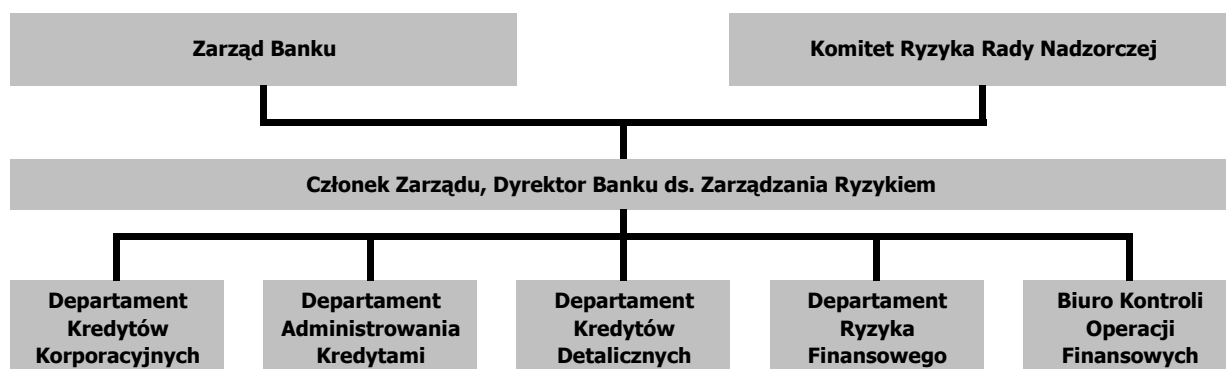

Członkowie Zarządu Banku, odpowiednio do swoich obowiązków i kompetencji, są odpowiedzialni za poszczególne rodzaje ryzyka występujące w działalności Banku. Prezes Zarządu Banku ponosi odpowiedzialność za ryzyko strategii biznesowej, ryzyko reputacji oraz ryzyko braku zgodności. Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, jest odpowiedzialny za nadzór nad wszystkimi mierzalnymi rodzajami ryzyka, to jest, nad ryzykiem rynkowym, ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym oraz nad ryzykiem operacyjnym, w szczególności odpowiada za wdrożenie strategii i realizację polityk zarządzania ryzykiem w Banku. Odpowiedzialność za nadzór nad ryzykiem inwestycyjnym ponosi Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej, Członek Zarządu. Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki, Członek Zarządu, odpowiada za ryzyko procesów biznesowych. Ponadto, ryzyko personelu nadzorowane jest przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Kadrami.

Komitet Ryzyka BRE Banku SA stanowi formę działania Zarządu Banku w zakresie kontroli i zarządzania ryzykiem finansowym, kredytowym i operacyjnym, w tym koordynacji działań poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku zaangażowanych w procesy kontroli i zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. W skład Komitetu Ryzyka wchodzi czterech Członków Zarządu Banku, w tym, jako Przewodniczący Komitetu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, Dyrektorzy jednostek monitorujących i kontrolujących ryzyko, Dyrektorzy jednostek, w których odbywa się operacyjnie zarządzanie ryzykiem, oraz Dyrektorzy Departamentu Controllingu i Informacji Zarządczej, Departamentu Strategii i Departamentu Audytu Wewnętrznego. Do kompetencji Komitetu Ryzyka należą: ustalanie zasad kontroli ryzyka finansowego i operacyjnego, ustalanie limitów ryzyka, akceptacja metodologii wyznaczania kapitału regulacyjnego i ekonomicznego, akceptacja metodologii pomiaru ryzyka finansowego i form jego sprawozdawczości, ustalania zasad podziału operacji Banku na portfel handlowy i bankowy, ustalanie struktury i minimalnej wielkości rezerw płynnościowych Banku, podejmowanie decyzji w sprawie neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności. Ponadto, Komitet Ryzyka dokonuje regularnych przeglądów ekspozycji Banku na ryzyko rynkowe, ryzyko stopy procentowej księgi bankowej, ryzyko płynności, ryzyko kredytowe w ujęciu portfelowym oraz ryzyko operacyjne, ocenia sytuację w zakresie adekwatności kapitałowej Banku i poziomu wymogów kapitałowych, strat operacyjnych i profilu ryzyka operacyjnego Banku, przestrzegania limitów ustalonych przez Komitet oraz wprowadzonych regulacyjnie przez instytucje nadzorcze, przestrzegania limitów rozliczeniowych i limitów przed-rozliczeniowych, wyników finansowych jednostek front-office, zgodności cenowej zawieranych transakcji z sytuacją rynkową w chwili zawarcia transakcji. Posiedzenia Komitetu odbywają się co najmniej raz w miesiącu.

Komitet Kredytowy Zarządu Banku jest złożony z członków Zarządu, doradcy Zarządu oraz dyrektorów: Departamentu Kredytów Korporacyjnych, Departamentu Administrowania Kredytami (oba posiadający prawo głosu), Departamentu Transakcji Handlowych (bez prawa głosu). Komitet jest odpowiedzialny za decyzje kredytowe dotyczące: zaangażowania przekraczającego 50 milionów zł, konwersji długu na akcje i obligacje, itd.; decyzje dotyczące zamiany własności na dłużni, ustanawiania i rozwiązywania rezerw celowych, odpisów (odnośnie odsetek, prowizji, itd.) dla kwot powyżej 100 tysięcy zł i inne decyzje przekraczające kompetencje niższych organów decyzyjnych. Komitet spotyka się co tydzień.

Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem nadzoruje Pion Ryzyka, w którego skład wchodzi jednostki Banku przedstawione w dolnej części poniższego schematu.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym jest zintegrowanym i ciągłym procesem operacyjnym zarówno na poziomie transakcyjnym jak i portfelowym. Proces ten jest przeprowadzany w ramach departamentów kredytowych odpowiedzialnych za ściśle zdefiniowane obszary komplementarnych. Misją Departamentu Kredytów Korporacyjnych ('DKK') jest przede wszystkim wdrożenie bankowej polityki kredytowej oraz kontrola i zarządzanie ryzykiem kredytowym Banku i jednostek zależnych Grupy BRE Banku w ramach Bankowości Korporacyjnej. Kluczowymi funkcjami DKK są: analiza i zarządzanie ryzykiem kredytowym Banku, jednostek zależnych Grupy BRE Banku (z wyłączeniem kredytów detalicznych), monitorowanie struktury zaangażowania portfela ryzyka, analizowanie i zarządzanie ryzykiem kredytowym dla kraju i kontrola limitów krajowych, kontrolowanie limitów w odniesieniu do klienta (dla klientów niefinansowych, banków i międzynarodowych instytucji finansowych), wyznaczanie ratingu klienta i ratingu EL (expected loss). Misją Departamentu Administrowania Kredytami ('DAK') jest administrowanie ryzykiem kredytowym w ramach bankowości korporacyjnej i prywatnej. W szczególności DAK administruje rezerwami na ryzyko kredytowe oraz monitoruje ryzyko koncentracji dużych zaangażowań. Misją Departamentu Kredytów Detalicznych jest zarządzanie ryzykiem kredytowym w ramach bankowości detalicznej i ryzykiem kredytowym w odniesieniu do zadłużenia klientów bankowości prywatnej. Głównymi funkcjami zarządzania ryzykiem kredytowym departamentu jest administrowanie i wyliczanie wielkości kredytów dla klientów bankowości detalicznej i prywatnej, monitorowanie i egzekwowanie należności kredytowych, ustalanie poziomu rezerw celowych dla bankowości detalicznej, rozwój i implementacja scoringowego systemu oceny ryzyka oraz systemu podejmowania decyzji. Wszystkie trzy departamenty współpracują ściśle w wyznaczonych obszarach. Ostatecznie ryzyko kredytowe na poziomie portfela jest monitorowane i raportowane przez Departament Ryzyka Finansowego ('DRF').

Kontrola ryzyka rynkowego jest realizowana w Departamencie Ryzyka Finansowego (DRF) oraz w Biurze Kontroli Operacji Finansowych (BKF). W tym zakresie DRF odpowiada za rozwój metod pomiaru ryzyka rynkowego i tworzenie modeli wyceny instrumentów finansowych, pomiar ekspozycji na ryzyko rynkowe portfeli jednostek front-office za pomocą wartości zagrożonej (tzw. VaR) oraz wartości testów warunków skrajnych. DRF monitoruje i kontroluje wykorzystanie limitów dla tych miar ustanowionych przez Komitet Ryzyka oraz zapewnia bieżące i okresowe raportowanie ekspozycji na ryzyko rynkowe dla jednostek front-office oraz odpowiednich Komitetów i bezpośrednio dla Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. Ponadto DRF monitoruje poziom ryzyka rynkowego w spółkach Grupy BRE Banku.

BKF zajmuje się ustalaniem wyniku finansowego na transakcjach dokonywanych przez front-office oraz dostarczaniem codziennych informacji dotyczących wycen instrumentów finansowych do pionu finansów. Biuro również administruje systemami informatycznymi wykorzystywanymi przez front-office i w tym zakresie do jego kompetencji należy m.in. ustalanie praw dla użytkowników oraz zasilanie tych systemów w dane rynkowe. Do kompetencji BKF należy również kontrola wykonywania transakcji w ramach przyznaných limitów kredytowych (obejmujących limity na ryzyko przedrozliczeniowe, rozliczeniowe oraz limity na ryzyko emitenta i ryzyko kraju) na działalność handlową i eskalacja przekroczeń. Ponadto BKF weryfikuje czy transakcje zawierane przez front-office są wykonane po cenach rynkowych obowiązujących w momencie zawarcia transakcji.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma na celu zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności. Za zarządzanie płynnością Banku odpowiedzialny jest Departament Skarbu. Departament Ryzyka Finansowego odpowiada za kontrolę i bieżące monitorowanie ryzyka płynności finansowej Banku na poziomie strategicznym i raportuje do Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Ryzyka BRE Banku. Departament Ryzyka Finansowego monitoruje płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych portfeli. Codziennemu monitorowaniu poddawane są min. wartość niedopasowania w określonych przedziałach czasowych (luka), poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania wewnętrznych limitów płynnościowych. Bank ocenia na bieżąco sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe w tym scenariuszu typu *stress test*. Bank posiada procedurę awaryjną (LCP) na wypadek zagrożenia utraty płynności. Definiuje ona organizację systemu wczesnego ostrzegania, odpowiedzialność osób i Komitetów w odniesieniu do całości procesu postępowania awaryjnego oraz na poszczególnych jego etapach.

Funkcja kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego realizowana jest w BRE Banku oraz na poziomie skonsolidowanym w Grupie BRE Banku przez Departament Ryzyka Finansowego. W celu kontroli ryzyka operacyjnego BRE Bank zbiera dane o zdarzeniach i stratach operacyjnych (baza danych strat operacyjnych), przeprowadza regularnie samoocenę ryzyka operacyjnego w jednostkach organizacyjnych, zbiera i monitoruje kluczowe wskaźniki ryzyka, a także tworzy i analizuje scenariusze ryzyka operacyjnego w celu identyfikacji zdarzeń, które potencjalnie mogą spowodować bardzo duże straty operacyjne. Jednocześnie utrzymywana jest komunikacja z wszystkimi obszarami działania Banku (zarówno obszarami biznesowymi, jak również wsparcia) w celu podjęcia działań zapobiegawczych w momencie zasygnalizowania przez systemy kontroli ryzyka krytycznych zdarzeń w jakimkolwiek obszarze działania. Wyniki kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego są regularnie raportowane do Zarządu Banku, do Komitetu Ryzyka BRE Banku oraz do Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. W ramach sprawowania kontroli ryzyka operacyjnego Departament Ryzyka Finansowego blisko współpracuje z innymi jednostkami i projektami realizowanymi w Banku i odnoszącymi się do ryzyka operacyjnego, w szczególności wymienić tutaj można współpracę z Biurem Monitoringu Zgodności, Departamentem Audytu Wewnętrznego, projektem Zapewnienia Ciągłości Działania (BCP).

Zwiększony zakres funkcji kontroli ryzyka kredytowego na poziomie Grupy jest realizowany przez specjalnie utworzone w tym celu Biuro w Departamencie Kredytów Korporacyjnych. Głównymi zadaniami Biura są: zabezpieczanie przed ryzykiem kredytowym związanym z nowymi ekspozycjami Spółek oraz uczestnictwo w komitetach ryzyka kredytowego, monitorowanie ryzyka kredytowego największych zaangażowań, analiza jakości portfela kredytowego, uczestnictwo w projektach rozwoju i modyfikacji strategii, polityk oraz zasad zarządzania ryzykiem stosowanych przez Spółki, nadzór nad planowaniem oraz sposobem zawiązywania i rozwiązywania rezerw, ponadto audyt największych zaangażowań w odniesieniu do wszystkich zobowiązań Grupy (konsolidacja zobowiązań).

Istotną rolę w procesie zarządzania ryzykiem w Banku odgrywa dobrze zorganizowany system raportowania. Z jednej strony, Dyrektorzy jednostek organizacyjnych Banku, w których odbywa się operacyjnie zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka, raportują bezpośrednio i na bieżąco do Członków Zarządu nadzorujących te jednostki. Z drugiej strony jednostki Pionu Ryzyka kontrolujące i monitorujące ryzyko, przekazują niezależne raporty odnośnie ryzyka Dyrektorom jednostek Banku, w których odbywa się operacyjnie zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka, oraz Dyrektorowi Banku ds. Zarządzania Ryzykiem i odpowiednim Komitetom Zarządu Banku. Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem regularnie przedstawia Komisji ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Zarządowi Banku raporty na temat nadzorowanych rodzajów ryzyka. Ponadto, powyższe organy otrzymują regularnie raporty informujące o całościowym profilu ryzyka Banku. W szczególności, kwartalny raport dotyczący ryzyka, przeznaczony na potrzeby Komisji ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, opracowywany przez jednostki Pionu Ryzyka, przedstawia całościowe syntetyczne ujęcie profilu ryzyka Banku. Ponadto, każde zdarzenie mające znaczący wpływ na profil ryzyka Banku jest doraźnie i bezzwłocznie raportowane na adekwatnym, do skali zaistniałej sytuacji, poziomie zarządzania ryzykiem.

Komitet ds. Zarządzania Kapitałem pod przewodnictwem Dyrektora Banku ds. Finansów (Członka Zarządu), jest ciałem kolegalnym pełniącym m.in. funkcję doradczą wobec Zarządu Banku w zakresie zarządzania kapitałem. W skład Komitetu wchodzi głównie Dyrektorzy departamentów z Pionu Finansów, Ryzyka, Bankowości Inwestycyjnej, Korporacyjnej i Detalicznej. Komitet w szczególności rekomenduje Zarządowi działania w zakresie zarządzania kapitałem, w tym Politykę Zarządzania Kapitałem Banku, działania dotyczące utrzymywania przez Bank i Grupę bezpiecznego poziomu i optymalnej struktury kapitałów, działania dotyczące zwiększania efektywności wykorzystania kapitałów, projekty procedur wewnętrznych Banku dotyczące procesów planowania i zarządzania kapitałowego.

Ponadto Komitet realizuje funkcje w zakresie monitorowania i kształtowania struktury, poziomu kapitałów w celu optymalnej alokacji kapitału przy uwzględnieniu wewnętrznej strategii Banku odnośnie poziomu współczynnika wypłacalności i wypracowania optymalnego zwrotu na kapitale. Dodatkowo Komitet uczestniczy w procesie identyfikacji i weryfikacji istotności ryzyk. Komitet posiada uprawnienia do podejmowania decyzji w zakresie:

- 1) ustalania zasad zarządzania kapitałem regulacyjnym i wewnętrznym,
- 2) akceptacji procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego,
- 3) ustalania zasad szacowania i alokacji kapitału na poszczególne obszary działalności biznesowej Banku w zależności od faktycznie podejmowanego poziomu ryzyka,
- 4) określenia zasad ustalania marż minimalnych w odniesieniu do zaangażowanego kapitału i ponoszonego ryzyka,
- 5) wprowadzenia mierników kapitałowych,
- 6) limitów wykorzystywania kapitału na poszczególne obszary działalności biznesowej Banku i jednostki organizacyjne Banku.

Ponadto Komitet posiada uprawnienia do akceptacji działań mających na celu optymalizację wykorzystania kapitału, oraz strategii kapitałowej Banku, a w szczególności długoterminowych celów kapitałowych Banku w zakresie adekwatności kapitałowej oraz preferowanej struktury kapitału.

W Banku działa Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO).

Komitet ALCO zajmuje się następującymi obszarami:

- 1) płynność,
- 2) finansowanie,
- 3) kapitał i współczynniki kapitałowe,
- 4) kształtowanie się aktywów ważonych ryzykiem,
- 5) stosowanie systemu cen transferowych i odpowiedniego systemu rozliczeń wewnętrznych

Do jego zadań należą:

- 1) analizy i przewidywania dotyczące rozwoju elementów wymienionych powyżej,
- 2) określanie wartości przedziałów dla poszczególnych celów,
- 3) podejmowanie decyzji o zastosowaniu środków dla osiągnięcia tych celów,
- 4) analizy testów warunków skrajnych (stress – testy)

W skład Komitetu wchodzi:

- 1) Przewodniczący Komitetu - Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej,
- 2) Wiceprzewodniczący Komitetu - Dyrektor Banku ds. Finansów,
- 3) Członkowie Komitetu:
Dyrektor Generalny Banku,
Dyrektor Departamentu Skarbu,
Dyrektor Departamentu Rachunkowości,
Dyrektor Departamentu Controllingu Strategicznego,
Przedstawiciel Departamentu Controllingu i Informacji Zarządczej.

Przewodniczący Komitetu może zapraszać na posiedzenia innych pracowników Banku lub spółek Grupy BRE Banku, gdy uzna, iż ich obecność jest uzasadniona zakresem tematycznym poruszanych zagadnień.

Komitet odbywa stałe posiedzenia raz w miesiącu. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Komitetu, może zwołać z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Komitetu, posiedzenie nadzwyczajne.

Kompetencje przy zatwierdzaniu decyzji kredytowych

Bank aktywnie zarządza ryzykiem kredytowym zmierzając do optymalizacji jego poziomu. W tym celu w całej strukturze Banku stosuje się jednolite zasady zarządzania ryzykiem kredytowym. Do głównych zasad należą: oddzielenie funkcji oceny ryzyka kredytowego od funkcji biznesowych, ustalanie limitów zaangażowania, monitorowanie ryzyka koncentracji dużych zaangażowań oraz monitorowanie ryzyka koncentracji w innych istotnych wymiarach. Oddzielenie funkcji oceny ryzyka kredytowego od funkcji biznesowych funkcjonuje w Banku na wszystkich szczeblach do poziomu Zarządu włącznie. Administrowanie zaangażowaniami niosącymi ryzyko kredytowe po udzieleniu produktu jest także realizowane w Pionie Ryzyka, w całkowitej niezależności od Pionu Sprzedaży. Ustalanie limitów zaangażowania dotyczy poszczególnych klientów oraz grup podmiotów powiązanych, branż i krajów itp. Monitorowanie ryzyka koncentracji dużych zaangażowań polega na limitowaniu, obserwacji i rezerwacji przez jednostki oferujące produkty obciążone ryzykiem planowanych przyszłych ekspozycji w korespondencji z prawnymi limitami wynikającymi z Ustawy „Prawo Bankowe”.

W Pionie Bankowości Korporacyjnej funkcjonuje system podejmowania decyzji kredytowych. Decyzje w sprawach produktów obciążonych ryzykiem kredytowym podejmowane są przez organy decyzyjne, których skład, zadania i zasady działania są jednolite dla wszystkich szczebli, różnią się jedynie swoimi uprawnieniami. Kompetencje organów decyzyjnych są ustalane na podstawie kwoty dopuszczalnego łącznego zaangażowania Banku na Klienta lub grupę klientów powiązanych oraz ratingu zaangażowania na Klienta lub grupę klientów powiązanych, ustalanego zgodnie z wewnętrzną regulacją Banku. Zróżnicowanie ratingu oparte jest o prawdopodobieństwo utraty przez klienta zdolności spłaty jego zobowiązań. Każda decyzja kredytowa poprzedzona jest oceną ryzyka wykonaną przez doświadczoną analityka. Zasadniczym celem takiej analizy jest określenie tzw. EL-ratingu, czyli jakości klienta mierzonej ewentualną spodziewaną stratą wynikającą z zaangażowania Banku w finansowanie jego działalności. W zależności od wielkości zaangażowania Banku na klienta oraz jego ratingu decyzje podejmowane są przez właściwe komitety kredytowe.

Proces decyzyjny przy klientach bankowości prywatnej jest analogiczny, jak w korporacjach, tzn. organy decyzyjne (komitety kredytowe) podejmują decyzje w ramach przyznanych uprawnień, a na wyższy szczebel decyzyjny kierowane są odwołania od decyzji kredytowych. Produkty oferowane klientom bankowości prywatnej charakteryzują się elastyczną konstrukcją i każdorazowo są dostosowywane do indywidualnych potrzeb.

Innymi zasadami kieruje się Bank w ocenie ryzyka finansowania klientów detalicznych (mBank i MultiBank).

Ze względu na odmienny profil tych klientów, wielkość zaangażowania na klienta oraz głęboką standaryzację produktów oferowanych tym klientom, ocena ryzyka oraz kryteria podejmowania decyzji kredytowych różnią się od tych dotyczących klientów korporacyjnych. Proces decyzyjny jest tu w znacznym stopniu zautomatyzowany, zarówno w zakresie pozyskiwania danych o kredytobiorcy z wewnętrznych oraz zewnętrznych źródeł danych, jak i oceny ryzyka wykonywanej przy użyciu technik scoringowych i segmentacyjnych. Niewielki obszar uznaniowości dotyczy jedynie czynności polegających głównie na weryfikacji dokumentacji kredytowej. Czynności te wykonywane są przez komórki operacyjne umiejscowione w Pionie Ryzyka. W odniesieniu do klientów mBanku i MultiBanku wszelkie sytuacje odbiegające od standardu kierowane są na wyższy szczebel decyzyjny.

Szczególnie istotnym obszarem detalicznej działalności kredytowej Banku jest kredytowanie nieruchomości z zabezpieczeniem hipotecznym. Bank dąży do minimalizowania ryzyka zaniechania spłaty poprzez bardzo konserwatywne podejście do oceny zdolności kredytowej oraz preferencje dla klientów posiadających pozytywną historię kredytową. W odniesieniu do pozostałych produktów kredytowych oferowanych klientom mBanku i MultiBanku, Bank rygorystycznie przestrzega zasady nieudzielania kredytów niezabezpieczonych, takich jak limity w rachunku, karty kredytowe, pożyczki gotówkowe dla nowych klientów, nieposiadających wykształconej relacji z Bankiem lub pozytywnej historii kredytowej w systemie bankowym. Zasada ta skutecznie limituje zarówno ryzyko kredytowe jak i operacyjne.

Nowa Umowa Kapitałowa

Bank zakończył sukcesem strategiczny projekt wdrożenia zasad Nowej Umowy Kapitałowej (Basel II). Efektem zrealizowanych prac projektowych jest zarówno gotowość do realizacji regulacyjnych wymagań raportowych (Filar III NUK, raporty COREP), jak również przygotowanie Banku w zakresie procesów biznesowych, kontroli ryzyka i zarządzania kapitałem do nowych uwarunkowań wynikających z wejścia w życie Uchwał KNB przenoszących do regulacji krajowych postanowienia Dyrektyw UE dot. Basel II.

W 2008 roku będą kontynuowane prace projektowe mające na celu przygotowanie Banku do wdrożenia metod zawansowanych Basel II opartych o rating wewnętrzny Banku w zakresie ryzyka kredytowego i podejście AMA (Advanced Measurement Approach) w zakresie ryzyka operacyjnego.

Projekt Basel II w BRE Banku jest elementem składowym projektu Basel II w Grupie Commerzbanku. Członkiem Komitetu Sterującego projektu Basel II w BRE Banku jest dyrektor projektu Basel II w Grupie Commerzbanku.

Ścisła współpraca z Commerzbankiem znajduje swój wyraz nie tylko w kwestiach koordynacji prac projektowych, ale także w zakresie przepływu know-how wykorzystywanego przy realizacji projektu.

Efekty współpracy z akcjonariuszem strategicznym w ramach projektu Basel II są widoczne między innymi w zakresie wdrażania nowych, bardzo efektywnych systemów ratingowych i scoringowych, które są nie tylko zawansowane pod względem metodologicznym, ale także usprawniają działania biznesowe Banku. Podkreślenia wymaga fakt, iż wdrażane rozwiązania dobrze odzwierciedlają i uwzględniają specyfikę polskiego rynku.

W 2007 roku Bank opublikował dokument „Polityka informacyjna BRE Banku” regulujący zasady i sposób ujawniania informacji dotyczących wymogów kapitałowych zgodnie z wymogami uchwały nr 6/2007 KNB z dnia 13

marca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

3.1 Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Ze swojej natury działalność Banku skupia się przede wszystkim na wykorzystywaniu instrumentów finansowych, w tym instrumentów pochodnych. Bank przyjmuje depozyty klientów zarówno o stałym, jak i zmiennym oprocentowaniu, na różne okresy, oraz stara się wypracować wyższe niż przeciętne marże procentowe, lokując przyjęte środki w aktywa wysokiej jakości. Bank stara się powiększać marże procentowe, gromadząc środki krótkoterminowe i pożyczając je na dłuższe okresy przy wyższym oprocentowaniu, zachowując przy tym wystarczający poziom płynności, aby móc regulować wszystkie pojawiające się zobowiązania.

Bank stara się także poprawić swoje wyniki dzięki uzyskiwaniu wyższych niż przeciętne marż, po pomniejszeniu o rezerwy, poprzez pożyczanie środków klientom korporacyjnym i indywidualnym o różnej zdolności kredytowej. Zaangażowanie tego rodzaju obejmuje nie tylko kredyty i pożyczki wykazywane w bilansie, ale także gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe, takie jak akredytywy, gwarancje należytego wykonania i inne.

Bank prowadzi również obrót instrumentami finansowymi notowanymi na giełdzie oraz dostępnymi na rynkach pozagiełdowych, w tym instrumentami pochodnymi, w celu wykorzystania krótkoterminowych zmian sytuacji na rynku instrumentów kapitałowych, obligacji, walut i stóp procentowych. Zarząd ustala limity poziomu zaangażowania w stosunku do pozycji rynkowych overnight i intra-day.

Rachunkowość zabezpieczeń

W prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresach sprawozdawczych Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń.

3.2 Ryzyko kredytowe

Bank narażony jest na ryzyko kredytowe, czyli ryzyko, że kontrahent nie będzie mógł spłacić całości zobowiązania wobec Banku w terminie. Na dzień bilansowy tworzone są rezerwy na poniesione straty. Ze względu na wysoką koncentrację portfela ryzyka, zmiany w gospodarce lub kondycji sektora gospodarki, który ma znaczny udział w portfelu Banku, mogą powodować dodatkowe ryzyko, na które na dzień bilansowy nie utworzono rezerwy. W związku z tym kierownictwo dokładnie monitoruje klientów i grupy klientów, na których ekspozycja Banku jest znacząca.

Bank zarządza poziomem ryzyka kredytowego, jakie podejmuje, ustalając limity akceptowanego ryzyka w odniesieniu do jednego kredytobiorcy lub grupy kredytobiorców powiązanych oraz poprzez strukturę sublimitów. Sublimity pozwalają z jednej strony dopasować funkcjonalnie limit do potrzeb klientów, z drugiej strony kontrolować poprawność wykorzystania postawionych do dyspozycji klienta środków. Zarządzanie ryzykiem uwzględnia także ustalanie limitów w odniesieniu do koncentracji terytorialnej i branżowej. Ryzyko kredytowe monitorowane jest na bieżąco, na podstawie wpływających dokumentów finansowych klientów oraz na podstawie obserwacji wszelkich trendów, sygnałów i prognoz gospodarczych. Dodatkowo Bank dysponuje dostępem do baz zewnętrznych oraz serwisów informacyjnych, zbierających dane gospodarcze w wielu przekrojach.

3.2.1 Zabezpieczenia

Instrumenty pochodne

Bank sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co, w odniesieniu do instrumentów pochodnych, stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów. Poziomem ekspozycji na to ryzyko kredytowe zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów, łącznie z potencjalną ekspozycją na ryzyko wynikające ze zmian na rynku. W przypadku wzrostu wartości ekspozycji (wzrost wyceny korzystnej dla Banku lub teoretycznie wzrost wag ryzyka do kalkulacji potencjalnej straty) z tytułu transakcji pochodnych lub w przypadku przekroczenia kwoty limitu, klient jest wzywany do złożenia (lub uzupełnienia) zabezpieczenia. Zwykle nie uzyskuje się zabezpieczeń w odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami, z wyjątkiem sytuacji, gdy Bank wymaga od kontrahentów depozytów zabezpieczających.

Specjalne porozumienia ramowe

Bank dodatkowo ogranicza ryzyko strat kredytowych zawierając specjalne porozumienia ramowe z kontrahentami, z którymi zawiera transakcje o znacznym wolumenie. Specjalne porozumienia ramowe z zasady nie powodują kompensaty aktywów i zobowiązań bilansowych, ponieważ transakcje zazwyczaj rozlicza się w kwotach brutto.

Ryzyko kredytowe związane z korzystnymi umowami jest jednak zmniejszane poprzez specjalne porozumienie ramowe, ponieważ w przypadku naruszenia warunków umowy wszystkie rozliczenia z kontrahentem są wypowiadane i realizowane w kwotach netto. Całkowita ekspozycja Banku na ryzyko kredytowe z tytułu instrumentów pochodnych objętych specjalnymi porozumieniami ramowymi może w krótkim czasie ulec znacznym zmianom, ponieważ ma na nie wpływ każda transakcja objęta porozumieniem.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym

Głównym celem tych instrumentów jest zapewnienie dostępności środków dla klientów zgodnie z zapotrzebowaniem. Gwarancje i akredytywy "standby", stanowiące nieodwołalne zapewnienia, że Bank spłaci zobowiązania klienta wobec osób trzecich, jeżeli klient nie będzie w stanie ich spłacić, są związane z takim samym ryzykiem jak kredyty. Akredytywy dokumentowe i akredytywy typu listu kredytowego (CLC), które są pisemnymi zobowiązaniami Banku wydanymi na rzecz klienta, upoważniającymi osoby trzecie do wypisywania czeków na Bank do ustalonej kwoty na określonych warunkach, są zabezpieczone na dostawach towarów, których dotyczą, przez co związane są z mniejszym ryzykiem niż bezpośredni kredyt.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów, gwarancji i akredytyw. Jeżeli chodzi o ryzyko kredytowe z tytułu zobowiązań do udzielenia kredytu, Bank jest potencjalnie narażony na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów. Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów kredytowych. Bank monitoruje okresy obowiązywania zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ w przypadku dłuższych okresów ryzyko kredytowe jest zazwyczaj większe.

Zabezpieczenia na papierach wartościowych wynikające z transakcji *buy sell back*

Bank przyjmuje zabezpieczenia w postaci papierów wartościowych z tytułu zawartych transakcji *buy sell back*. W zależności od umowy zabezpieczenie to może być sprzedane lub ponownie zastawione. Łączna wartość rynkowa zabezpieczeń, które mogą być sprzedane lub ponownie zastawione także w przypadku braku defaultu klienta, na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosiła 1 183 586 tys. zł (164 694 tys. zł na 31 grudnia 2006 r.).

Zabezpieczenia akceptowane przez BRE Bank

Bank, podejmując decyzję o udzieleniu produktu niosącego ryzyko kredytowe, dąży do uzyskania adekwatnego do podejmowanego ryzyka zabezpieczenia o jak najwyższej jakości. Jakość zaproponowanych zabezpieczeń rzeczowych ocenia się według ich płynności i wartości rynkowej, natomiast zabezpieczeń osobistych według sytuacji finansowej zabezpieczającego. Ponadto w ocenie jakości zabezpieczenia istotne znaczenie ma jego wpływ na utratę wartości portfela kredytowego. Jakość akceptowanych zabezpieczeń jest skorelowana z kwotą produktu obciążonego ryzykiem kredytowym oraz z poziomem ryzyka związanego z udzieleniem danego produktu.

Do najczęściej stosowanych przez Bank form zabezpieczeń należą:

- a) kaucja pieniężna,
- b) depozyt gwarancyjny lub blokada pieniężna w BRE Banku SA,
- c) przelew wierzytelności (cesja praw),
- d) hipoteka na nieruchomościach,
- e) zastaw rejestrowy,
- f) przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- g) weksle - w tym weksle gwarancyjne in blanco z deklaracją wekslową,
- h) list patronacki wystawiony przez firmę, której wiarygodność i rzetelność znana jest na międzynarodowych rynkach finansowych.

W przypadku zabezpieczeń typu osobistego (np. poręczenie, gwarancja) dokonywana jest ocena kondycji i wiarygodności podmiotu wystawiającego takie zabezpieczenie do dyspozycji Banku.

W przypadku zabezpieczeń rzeczowych stosuje się następujące zasady oceny ich wartości:

Wartość środków trwałych ustanowionych jako zabezpieczenia ustalana jest na podstawie operatu szacunkowego, sporządzonego przez uprawnionego rzeczoznawcę. Przedłożony w Banku operat jest weryfikowany przez zespół specjalistów usytuowany w Departamencie Kredytów Korporacyjnych, który sprawdza poprawność przyjęcia wartości rynkowej oraz ocenia płynność zabezpieczenia z punktu widzenia Banku. W procesie weryfikacji brane są pod uwagę następujące czynniki:

- a) dla zabezpieczeń na nieruchomościach:
 - rodzaj nieruchomości (przemysłowa, mieszkalna, komercyjna),
 - status prawny,
 - przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
 - charakterystyka techniczna budynków i budowli,
 - charakterystyka gruntu,
 - sytuacja na lokalnym rynku,

- inne czynniki cenotwórcze,
- b) dla zabezpieczeń na maszynach i urządzeniach:
 - ogólne przeznaczenie i funkcja w procesie technologicznym/możliwości alternatywnego wykorzystania,
 - charakterystyka techniczna i parametry,
 - warunki eksploatacji i utrzymania,
 - dostępność podobnych maszyn i urządzeń,
 - aktualna sytuacja rynkowa,
 - prognozowane trendy zapotrzebowania na określone maszyny w powiązaniu z sytuacją w sektorach przemysłowych stosujących te maszyny,
- c) dla zabezpieczeń ustanowionych na zapasach:
 - wymagania formalno-prawne dotyczące określonych produktów (np. certyfikat bezpieczeństwa "CE" dla sprzętu elektrycznego, dopuszczenie UDT dla urządzeń pracujących pod ciśnieniem itd.),
 - możliwości sprzedaży,
 - wymagane warunki magazynowania (np. dla materiałów papierowych, wrażliwych na wilgoć, materiałów precyzyjnych wrażliwych na zapylenie itp.),
 - ochrona i ubezpieczenia zarówno obiektu magazynowego jak i przechowywanych w nim towarów.

3.2.2 Opis systemu ratingowego

System ratingowy BRE Banku

Obecna metodologia ratingowa (RC-POL) jest dwustopniowa, oparta o:

- rating dłużnika (PD-rating) - określa prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (PD – *Probability of Default*)
- rating kredytowy (EL-rating) - określa oczekiwaną stratę (EL, ang. *Expected Loss*), i bierze pod uwagę zarówno ryzyko związane z klientem (PD) jak i specyfikę transakcji (LGD, ang. *Loss Given Default* – strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań). EL wyrażone jest w postaci iloczynu $PD \cdot LGD$. Wskaźnik EL wykorzystywany jest głównie na etapie podejmowania decyzji kredytowej

Rating dostarcza względne miary ryzyka kredytowego zarówno w skali procentowej (PD% i EL%) jak też według umownej skali od 1,0 do 6,5 (PD-rating, EL-rating).

Kalkulacja PD oparta jest o siedem etapów, które obejmują:

- 1) Analizę finansową raportów rocznych - opartą na funkcji dyskryminacyjnej, w postaci regresji logistycznej zestawu 9 wskaźników finansowych, oraz odpowiadającej jej statusowi klienta *default/non-default* w horyzoncie jednego roku;
- 2) Analizę finansową danych śródrocznych obejmującą:
 - ocenę istotnych dla ratingu tendencji,
 - wzrost wartości PD za opóźnienia w aktualizacji danych;
- 3) Ocenę terminowości składania sprawozdań finansowych;
- 4) Ocenę ryzyk jakościowych:
 - ocena ryzyk obejmuje analizę: danych makroekonomicznych, ryzyk biznesowych, jakości zarządzania, tworzenia wartości dodanej, zasad rachunkowości i innych czynników;
- 5) Wskaźniki ostrzegawcze:
 - 29 wskaźników ostrzegawczych:
 - 14 wskaźników ostrzegawczych wyprowadzonych z analizy finansowej lub jakościowej analizy ryzyka (odpowiedzi),
 - 15 bezpośrednich wskaźników ostrzegawczych,
 - 3 kryteria powodujące obniżenie oceny pośredniej do najniższej,
 - pozostałe 3 kroki wpływające na rating;
- 6) Stopień integracji grupy dłużnika:
 - uwzględnienie PD spółki nadrzędnej,
 - zróżnicowane postępowanie w zależności od PD spółki nadrzędnej;
- 7) Uwzględnienie dodatkowych kryteriów jakościowych (ang. *overruling*):
 - możliwa jest manualna zmiana PD o jeden stopień w skali.

Rating kredytowy oparty o oczekiwaną stratę (EL) powstaje poprzez nałożenie na ocenę ryzyka klienta analizy ryzyka transakcyjnego wynikającego z wielkości zaangażowania (EAD, ang. *Exposure At Default* – ekspozycja w chwili zaniechania regulowania zobowiązań) oraz z charakteru i stopnia zabezpieczenia transakcji zawartych z danym klientem (LGD – strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań).

EAD jest wielkością obecnego zaangażowania bilansowego powiększonego o założony stopień wykorzystania zobowiązań pozabilansowych banku w chwili zaistnienia stanu „default”.

LGD wyrażone jako procent EAD jest funkcją możliwej do realizacji wartości zabezpieczeń rzeczowych i finansowych, zależnej od typu oraz wartości zabezpieczenia, typu transakcji oraz współczynnika odzyskania należności z innych źródeł niż zabezpieczenia (uzależnionego od typu klienta).

System ratingowy generuje prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań dla kredytobiorców bezpośrednio w postaci PD wyrażonych w procentach na skali ciągłej. Klasy ratingowe tworzone są w oparciu o procedury dzielenia na grupy PD wyrażonego w procentach na podstawie drabinki geometrycznej.

Mapowanie wewnętrznej skali ratingowej PD do ratingów zewnętrznych

Pod-portfel	1				2			3	4				5		6	7		8		
PD rating	1,0 - 1,2	1,4	1,6	1,8	2	2,2	2,4 - 2,6	2,8	3	3,2 - 3,4	3,6	3,8	4	4,2 - 4,6	4,8	5	5,2 - 5,4	5,6 - 5,8	Brak ratingu	6,1 - 6,5
S&P	AAA	AA+	AA, AA-	A+, A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	B+	B	B-	B-	CCC+	CCC do CC-	Nie dotyczy	C, D-I, D-II
	Stopień inwestycyjny								Stopień nieinwestycyjny								Default			

System ratingowy jest oparty na rozwiązaniach Commerzbanku dla średnich klientów (RC-GER). Główna część metodologii została opracowana przez Departament Kontroli Ryzyka Commerzbanku, podobnie rozwiązanie IT. Mapowanie wewnętrznej skali ratingowej do ratingów zewnętrznych odbywa się na podstawie statystyki PD.

Dostosowanie do specyfiki BRE Banku było skoncentrowane głównie na:

- przekształceniu i uzgodnieniu standardów finansowych,
- kalibracji do wewnętrznych danych na temat wskaźników PD dla rynku polskiego,
- dostosowaniu metodologii ratingów opartych o PD (wpływ danych śródrocznych),
- parametryzacji korekt wartości zabezpieczeń (ocena wysokości straty w przypadku zaniechania regulowania zobowiązań przez kontrahenta (LGD)),
- opracowaniu własnych interface'ów w celu zapewnienia możliwości wymiany danych pomiędzy innymi systemami Banku.

Zasady kalkulacji wartości rezerwy portfelowej dla należności korporacyjnych w oparciu o system ratingowy

Rezerwa portfelowa tworzona jest na portfelu kredytowym klientów, którzy nie zostali zaklasyfikowani do kategorii default. Portfel podzielony jest na 8 pod-portfeli dla korporacji w oparciu o ocenę ratingową Klienta (rating), wyznaczonych poprzez agregację zbliżonych ocen skali ratingowej zgodnie z tabelą zaprezentowaną powyżej.

Pod-portfele stanowią grupy homogeniczne, mające zbliżony profil ryzyka kredytowego. Kwota rezerw jest sumą strat poniesionych w wyniku zaistnienia zdarzeń ekonomicznych, które na dzień obliczania rezerw nie zostały jeszcze zidentyfikowane przez Bank.

Prawdopodobieństwo ujawnienia się straty jest modelowane regresją logistyczną opartą na wskaźnikach finansowych i danych jakościowych. Model jest kalibrowany na wewnętrznych danych Banku obejmujących kilkuletni okres obserwacji portfela korporacyjnego. Ustalono, że 9 miesięcy to średni okres, jaki upływa między zaistnieniem negatywnego zdarzenia ekonomicznego a możliwością jego rejestracji przez Bank, jest to tzw. okres identyfikacji straty (LIP). Zatem w obliczeniach przyjęto horyzont obserwacji równy 9 miesięcy. Wielkość poniesionej straty jest założona na poziomie aktualnego zaangażowania pomnożonego przez LGD (parametr określający stratę na skutek zaniechania regulowania zobowiązań) wyznaczonego przez model ratingowy RC-POL na etapie kalkulacji EL-ratingu.

3.2.3 Pomiar utraty wartości

Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości nr 37 i 39. Narzędziem do wyliczania odpisów aktualizujących dla zaangażowań z utratą wartości udzielonych klientom korporacyjnym oraz bankom jest intranetowa aplikacja IMPAIRMENT. Proces identyfikacji klientów z utratą wartości i kalkulacji odpisów aktualizacyjnych przebiega następująco:

- określenie przy podejściu indywidualnym wystąpienia przesłanek utraty wartości a przy ich wystąpieniu klasyfikacja klienta do kategorii *default*,
- określenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zarówno z zabezpieczeń jak i z bieżącej działalności klienta,
- kalkulacja utraty wartości uwzględniająca przyszłą wartość szacowanych odzysków zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- ewidencja księgowa odpisów aktualizujących (rezerw celowych).

W przypadku braku wystąpienia przesłanek utraty wartości wobec klienta, w oparciu o prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (PD – *probability of default*) wyliczana jest rezerwa na zaistniałe lecz nieujawnione straty IBNI (*Incurred But Not Identified Losses*).

Poniższa tabela prezentuje udział procentowy pozycji bilansowych i pozabilansowych Banku, odnoszących się do kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz pokrycia ekspozycji odpisem z tytułu utraty wartości dla każdej kategorii wewnętrznego ratingu stosowanego przez Bank (opis modelu ratingu jest przedstawiony powyżej).

PD/Rating	31.12.2007		31.12.2006	
	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)
1	36,68	0,01	34,06	0,01
2	15,99	0,11	12,81	0,40
3	15,38	0,35	13,31	0,22
4	15,43	0,76	15,70	0,58
5	5,13	1,80	6,81	1,33
6	0,30	3,29	0,63	0,37
7	0,20	2,48	0,24	6,73
8	9,28	0,58	13,49	0,40
kategoria default	1,61	68,69	2,96	70,15
Razem	100,00	1,46	100,00	2,41

3.2.4 Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – przed uwzględnieniem przyjętych zabezpieczeń

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z aktywami bilansowymi:			
Weksle uprawnione do redyskonta		23 259	26 725
Kredyty i pożyczki udzielone bankom		2 166 310	3 003 226
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:		26 378 887	17 689 756
Klienci indywidualni:		13 609 757	8 614 580
– Należności bieżące		2 184 779	1 430 606
– Kredyty terminowe, w tym:		11 424 978	7 183 974
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe		10 514 434	6 589 693
Klienci korporacyjni:		12 324 426	8 715 561
– Należności bieżące		2 663 851	1 923 046
– Kredyty terminowe:		8 991 557	6 752 079
udzielone dużym klientom		3 297 868	2 566 706
udzielone średnim i małym klientom		5 693 689	4 185 373
– Transakcje reverse repo/ buy sell back		669 018	40 436
Klienci budżetowi		32 175	31 365
Inne należności		412 529	328 250
Aktywa handlowe			
– Papiery dłużne		3 719 731	3 508 569
Pochodne instrumenty finansowe		2 263 845	1 411 030
Papiery inwestycyjne			
– Papiery dłużne		5 877 067	2 746 698
Aktywa zastawione		3 707 359	2 701 491
Pozostałe aktywa		224 721	210 110
Razem ekspozycja związana z aktywami bilansowymi		44 361 179	31 297 605
Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi :			
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe		12 720 453	9 711 857
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy		3 219 625	4 166 435
Razem ekspozycja związana z pozycjami pozabilansowymi		15 940 078	13 878 292
Razem ekspozycje związane z aktywami bilansowymi i pozycjami pozabilansowymi		60 301 257	45 175 897

Powyższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku, bez uwzględnienia wartości zabezpieczeń i związanej z nimi poprawy sytuacji kredytowej. Zaangażowania bilansowe ujęte w tabeli zostały zaprezentowane według wartości netto.

Jak pokazano powyżej 64,35% maksymalnej ekspozycji związanej z aktywami bilansowymi pochodzi z należności od banków i klientów (31 grudnia 2006 r. 66,12%); 13,25% reprezentuje inwestycje w dłużne papiery wartościowe (31 grudnia 2006 r. 8,78%).

System zarządzania jest efektywny pod względem kontroli i utrzymywania minimalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe Banku, wynikające z wykazywanych kredytów i pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych, co przejawia się między innymi następującymi trendami i wielkościami:

- 52,67% portfela kredytów i pożyczek jest klasyfikowane na dwóch najwyższych poziomach wewnętrznego systemu oceny (31 grudnia 2006 r. 46,87%);

- 94,65% portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom nie należy do kategorii należności przeterminowanych ani z utratą wartości (31 grudnia 2006 r. 92,82%);
- poprawa jakości portfela kredytów i pożyczek skutkowałą zmniejszeniem poziomu rezerw z tytułu utraty wartości wykazując 22,8% procentowy spadek w 2007 roku w porównaniu do 2006 roku;
- 81,46% inwestycji w dłużne papiery wartościowe uzyskało przynajmniej rating kredytowy: A- (31 grudnia 2006 r.: 57,83%)

3.2.5 Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.12.2007		31.12.2006	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	25 487 717	94.65	17 081 820	92.82
Przeterminowane, bez utraty wartości	854 316	3.17	508 781	2.76
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	586 662	2.18	813 486	4.42
Razem brutto	26 928 695	100.00	18 404 087	100.00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(549 808)	2.04	(714 331)	3.88
Razem netto	26 378 887	97.96	17 689 756	96.12

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków:

Należności od banków	31.12.2007		31.12.2006	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	2 171 519	100.00	3 007 804	100.00
Przeterminowane, bez utraty wartości	-	0.00	-	0.00
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	-	0.00	-	0.00
Razem brutto	2 171 519	100.00	3 007 804	100.00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(5 209)	0.24	(4 578)	0.15
Razem netto	2 166 310	99.76	3 003 226	99.85

Całkowita kwota rezerw na kredyty i pożyczki z utratą wartości wynosi 555 017 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 718 909 tys. zł), z czego 456 214 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 654 343 tys. zł) reprezentuje kredyty dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości, a pozostała kwota 98 803 tys. zł reprezentuje rezerwę portfelową (31 grudnia 2006 r.: 64 566 tys. zł). Dalsze informacje dotyczące odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków i klientów zostały przedstawione w notach 18 i 21.

W 2007 roku kwota przyznanych kredytów i pożyczek udzielonych klientom Banku wzrosła o 46%, zarówno dzięki ekspansji na rynku kredytów detalicznych jak i korporacyjnych. W celu zminimalizowania potencjalnego wzrostu ekspozycji na ryzyko kredytowe Bank skupił uwagę na rynku przedsiębiorstw korporacyjnych i na klientach detalicznych zapewniających wystarczające zabezpieczenie.

Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane, bez utraty wartości

31 grudnia 2007 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
PD/ Rating												
1	830 083	10 667 540	10 247 208	24 279	350	71 557	-	-	15	-	11 593 824	2 171 519
2	560 089	182 790	-	569 189	733 657	1 200 038	-	-	-	-	3 245 763	-
3	437 680	18 754	-	644 713	1 262 470	1 100 938	-	-	17 994	-	3 482 546	-
4	-	-	-	853 048	725 771	1 932 465	-	-	4 365	-	3 515 649	-
5	-	-	-	406 590	157 183	639 741	-	-	6 229	-	1 209 743	-
6	-	-	-	9 518	48 285	33 644	-	-	-	-	91 447	-
7	-	-	-	6 329	2 763	27 376	-	-	-	-	36 468	-
8	193 127	260 245	33 389	128 140	178 642	455 501	669 018	-	3 883	412 529	2 301 085	-
kategoria default	111	1 232	135	224	-	9 625	-	-	-	-	11 192	-
Razem	2 021 090	11 130 561	10 280 732	2 642 030	3 109 121	5 470 882	669 018	-	32 486	412 529	25 487 717	2 171 519

31 grudnia 2006 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
PD/ Rating												
1	676 012	6 700 445	6 416 257	39 559		257 402		-		-	7 673 418	3 007 804
2	307 574	35 936		437 577	752 135	848 417		-	444	-	2 382 083	-
3	201 606			398 557	369 885	772 218		-	15 048	-	1 757 314	-
4				638 666	926 895	1 307 242		-	13 316	-	2 886 119	-
5				241 017	242 825	646 290		-		-	1 130 132	-
6				64 533	60 305	36 480		-		-	161 318	-
7	85	2 535	2 455	21 535	4 011	17 381		-		-	45 847	-
8	143 101	247 594	18 938	100 203	43 461	104 210	40 436	-	2 651	328 250	1 009 906	-
kategoria default	4	6 764	558	2 005	1 750	25 160		-		-	35 683	-
Razem	1 328 382	6 993 274	6 438 208	1 943 952	2 401 267	4 014 800	40 436	-	31 459	328 250	17 081 820	3 007 804

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Jako zaangażowania przeterminowane przyjmuje się sumę zaangażowań wobec klienta, dla którego przynajmniej jedna z należności jest przeterminowana o jeden lub więcej dni. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu.

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości, przedstawiono poniżej w podziale na klasy aktywów:

31 grudnia 2007 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni						Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
do 30 dni	136 395	232 206	184 630	-	70 412	153 239	-	-	-	-	592 242	
od 31 dni do 60 dni	17 224	23 842	20 935	-	-	13 686	-	-	-	-	54 753	
od 61 dni do 90 dni	15 903	14 696	11 432	32 697	133 178	10 844	-	-	-	3	207 321	
Razem	169 522	270 745	216 997	32 697	203 590	177 759	-	-	-	3	854 316	

31 grudnia 2006 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni						Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
do 30 dni	81 487	140 928	112 202	54	148 333	82 784	-	-	-	453 586		
od 31 dni do 60 dni	7 487	15 475	13 337	-	-	1 308	-	-	-	24 270		
od 61 dni do 90 dni	9 613	12 576	8 991	-	33	8 703	-	-	-	30 925		
Razem	98 587	168 979	134 530	54	148 366	92 795	-	-	-	508 781		

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość godziwa zabezpieczeń kredytów hipotecznych udzielonych klientom detalicznym wynosiła 227 802 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 266 357 tys. zł).

Dla portfela kredytów korporacyjnych, w momencie początkowego ujęcia kredytów i pożyczek, wartość godziwa zabezpieczeń jest ustalana w oparciu o techniki wyceny stosowane powszechnie dla odpowiednich aktywów. W kolejnych okresach, wartość godziwa jest aktualizowana poprzez odniesienie do cen rynkowych podobnych aktywów, lub na podstawie przeprowadzonej wyceny, jeśli jest to wymagane. Aktualne procedury zarządzania ryzykiem kredytowym portfela przeterminowanego bez utraty wartości (w tym monitoring zgodnie z Notą 3.2.1) nie wymagają aktualizacji wartości godziwej zabezpieczeń na każdy dzień bilansowy.

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości

Wartość netto kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości z tytułu posiadanych przez Bank zabezpieczeń wyniosła 130 448 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 210 550 tys. zł). Poniżej przedstawiono kwoty brutto kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości (przed uwzględnieniem przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych zabezpieczeń oraz oczekiwanych spłat), w podziale na klasy aktywów, wraz z odpowiadającą im wartością godziwą zabezpieczeń.

	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni				Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje revers repo/ buy sell back				Pozostałe
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom					
31 grudnia 2007 r.											
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	111 074	87 566	38 738	69 087	13 637	305 298	-	-	-	586 662	
Wartość godziwa zabezpieczeń	13 708	27 596	21 706	19 028	4 334	59 203	-	-	-	123 869	
31 grudnia 2006 r.											
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	84 100	91 793	33 846	88 285	104 500	444 808	-	-	-	813 486	
Wartość godziwa zabezpieczeń	14 740	76 111	22 976	19 598	13 950	197 648	-	-	-	322 047	

Wartość godziwa zabezpieczeń została ustalona jako wartość oczekiwanych przepływów pieniężnych z tytułu zabezpieczeń (wartość odzyskiwana) zdyskontowanych na dzień bilansowy efektywną stopą procentową.

Zmniejszenie wartości brutto kredytów i pożyczek z utratą wartości nastąpiło głównie w wyniku sprzedaży wyodrębnionej części portfela.

W dwunastomiesięcznym okresie zakończonym 31 grudnia 2007 roku Bank nie rozpoznał utraty wartości żadnych zaangażowań wobec banków (31 grudnia 2006: 0 zł).

Renegocjowane kredyty i pożyczki

Renegocjowanie warunków umownych pożyczek i kredytów stanowi przesłankę utraty wartości, chyba że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Proces restrukturyzacji polega na zmianie umów w zakresie wydłużenia okresu płatności, rozpoznanych planów naprawczych, modyfikacji i odłożenia spłaty długu klienta, który w wyniku tego procesu klasyfikowany jest do portfela default. Praktyka i procedury procesu restrukturyzacji opierają się na współczynnikach i kryteriach, które w opinii zarządu pokazują, że płatności mają być z największym prawdopodobieństwem uregulowane na czas. Procedury restrukturyzacji są uwarunkowane regularnymi przeglądami. Najczęściej restrukturyzacja jest przeprowadzana w odniesieniu do pożyczek terminowych. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości rozpoznaje się utratę wartości kredytów renegocjowanych, jeżeli zmiana warunków umownych wynika z wyższego ryzyka kredytowego.

3.2.6 Instrumenty dłużne: obligacje skarbowe i inne uznane dłużne papiery wartościowe

31 grudnia 2007 r.	Przeznaczone do obrotu			Lokacyjne	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe		
AAA	-	-	-	19 649	19 649
AA- do AA+	-	-	168 907	28 701	197 608
A- do A+	4 774 608	25 623	1 431 085	4 389 409	10 620 725
BBB+ do BBB-	-	-	-	-	-
BB+ do BB-	-	-	-	-	-
B+ do B-	-	-	1 015	-	1 015
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	946 209	1 518 951	2 465 160
Razem	4 774 608	25 623	2 547 216	5 956 710	13 304 157

31 grudnia 2006 r.	Przeznaczone do obrotu			Lokacyjne	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe		
AAA	-	-	18 529	298 459	316 988
AA- do AA+	-	-	158 303	27 223	185 526
A- do A+	2 690 635	-	108 667	1 877 929	4 677 231
BBB+ do BBB-	55 851	745 038	2 188 977	-	2 989 866
BB+ do BB-	-	-	-	-	-
B+ do B-	-	-	-	-	-
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	187 333	599 814	787 147
Razem	2 746 486	745 038	2 661 809	2 803 425	8 956 758

Informacja o odpisach z tytułu utraty wartości lokacyjnych dłużnych papierów wartościowych znajduje się w Nocie 22.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wszystkie zaprezentowane powyżej instrumenty dłużne były instrumentami nieprzeterminowanymi, bez utraty wartości.

3.2.7 Przejęte zabezpieczenia

W 2007 roku w Bank uzyskał na skutek przejścia ustanowionych zabezpieczeń i sprzedał aktywa o wartości 131 tys. zł. W 2006 roku miały miejsce wyłącznie przejścia aktywów o wartości 1 314 tys. zł.

Bank klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w pkt 2.17. Aktywa przejęte za długi zaklasyfikowane jako aktywa do zbycia zostaną wystawione na sprzedaż na właściwym dla nich rynku oraz zbyte w najszybszym możliwym terminie. Proces sprzedaży przejętych przez Bank zabezpieczeń jest zorganizowany zgodnie z polityką i procedurami określonymi przez Biuro Restrukturyzacji i Windykacji dla poszczególnych rodzajów przejmowanych zabezpieczeń. Polityką Banku jest sprzedaż przejętych aktywów. Do rzadkości należą przypadki gospodarowania przejętych aktywów na potrzeby własne – czynność taka musi być ekonomicznie uzasadniona i odzwierciedlać pilną potrzebę Banku oraz musi uzyskać każdorazowo aprobatę zarządu. W 2007 roku Bank nie posiadał żadnych trudnozbywalnych aktywów przejętych jako zabezpieczenia. Aktywa przejęte za długi ujmowane są w pozycji „Inne aktywa” (Nota 27).

3.3 Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

W celu aktywnego zarządzania ryzykiem koncentracji na kraje Bank:

- Przestrzega sformalizowanych procedur mających na celu identyfikację, pomiar oraz monitorowanie tego ryzyka,
- Przestrzega sformalizowanych limitów ograniczających ryzyko na kraje oraz zasady postępowania w przypadku przekroczenia tych limitów,
- Posiada system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka na kraje, wspierający proces decyzyjny dotyczący zarządzania,
- Utrzymuje kontakty z wyselekcjonowaną grupą największych banków o dobrym ratingu, aktywnych w obsłudze transakcji zagranicznych. Na niektórych rynkach, których ryzyko jest trudne do oszacowania, BRE Bank

korzysta z usług swoich zagranicznych korespondentów, na przykład Commerzbanku, oraz z ubezpieczenia w KUKK pokrywającego ryzyko ekonomiczne i polityczne.

Nie wyodrębnia się w BRE Banku aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według obszarów geograficznych z uwagi na nieistotność geograficznego zróżnicowania ryzyk.

Ryzyko koncentracji branżowej

W przypadku koncentracji w branżach, dodatkowo analizowany jest udział Banku w finansowaniu całego sektora oraz sytuacja klientów Banku na tle kondycji finansowej firm z danej branży. W tym celu Bank korzysta z bazy statystycznej, która poszczególne wskaźniki finansowe każdego z klientów Banku umieszcza w siatce decylowej tego wskaźnika dla danej branży. Pozwala to monitorować ryzyko branżowe portfela Banku w sytuacji, gdy kondycja całej branży podlega, ze względu na czynniki zewnętrzne, szybkim zmianom.

Limity branżowe ustala się dla branż, zdefiniowanych przez BRE Bank SA zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku, w kwartalnych okresach sprawozdawczych. Monitorowaniu i analizie podlegają wszystkie branże, na które Bank ma zaangażowanie powyżej 700 mln zł, a także dodatkowo wskazane przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. O ile Komitet Kredytowy Banku nie postanowi inaczej, ustala się limit zaangażowania Banku w dowolną branżę na poziomie nie wyższym niż:

- 10% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o niskim ryzyku,
- 8% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o średnim ryzyku,
- 6% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o wysokim ryzyku.

W przypadku przekroczenia jakiegokolwiek limitu branżowego lub przewidywania, że taki limit może być przekroczony w następnym okresie sprawozdawczym, wprowadzane są działania zapobiegające przekroczeniu limitów.

Poniższe tabele prezentują strukturę koncentracji zaangażowania BRE Banku SA.

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 31.12.2007	%
1.	Osoby fizyczne	13 674	50,8
2.	Metale	908	3,4
3.	Banki	788	2,9
4.	Leasing i wynajem	696	2,6
5.	Real estate	640	2,4
6.	Pozostały handel hurtowy	610	2,3
7.	Drewno i meble	604	2,2
8.	Motoryzacja	528	2,0
9.	Zarządzanie, consulting, reklama	519	1,9

Łączne zaangażowanie Banku w wyżej wymienione branże (poza osobami fizycznymi) wynosi ok. 19,6% portfela kredytowego. Według najnowszego (stan na 2007 rok) opracowania Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową, ryzyko inwestycyjne tych działów (w 5 – stopniowej skali – tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie) było oceniane następująco:

Metale	- małe/średnie
Banki	- niesklasyfikowane
Leasing i wynajem	- niesklasyfikowane
Real estate	- średnie
Pozostały handel hurtowy	- małe
Maszyny i urządzenia	- podwyższone
Przemysł drzewny i meblarski	- średnie
Motoryzacja	- średnie
Zarządzanie, consulting, reklama	- średnie

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 31.12.2006	%
1.	Osoby fizyczne	8 709	47,3
2.	Leasing i wynajem	671	3,6
3.	Banki	656	3,6
4.	Metale	633	3,4
5.	Pozostały handel hurtowy	544	3,0
6.	Drewno i meble	470	2,6
7.	Przedsiębiorstwa budowlane	406	2,2
8.	Maszyzny i urządzenia	398	2,2
9.	Pozostałe pośrednictwo finansowe	358	1,9

Łączne zaangażowanie Banku w wyżej wymienione branże (poza osobami fizycznymi) na dzień 31 grudnia 2006 roku wynosiło ok. 22% portfela kredytowego. Według opracowania Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową (stan na 2006 rok) ryzyko inwestycyjne tych działań (w 5 –stopniowej skali – tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie) było oceniane następująco:

Leasing i wynajem	- niesklasyfikowane
Banki	- niesklasyfikowane
Metale	- średnie
Pozostały handel hurtowy	- małe/średnie
Drewno i meble	- średnie
Przedsiębiorstwa budowlane	- podwyższone
Maszyzny i urządzenia	- podwyższone
Pozostałe pośrednictwo finansowe	- średnie

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań

Celem procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dużych zaangażowań jest bieżący monitoring oraz kontrola zaangażowań pod kątem przestrzegania limitów prawnych. W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem przekroczenia prawnych limitów w Banku:

- są ustalane wewnętrzne limity mniejsze niż określone w ustawie Prawo Bankowe,
- dla klientów, których zaangażowanie przekracza 5% funduszy własnych, jest wprowadzony proces rezerwacji (pozwoleń) limitów zaangażowań,
- prowadzony jest tygodniowy raporting dotyczący dużych zaangażowań przeznaczony dla uczestników procesów kredytowego i inwestycyjnego.

Działania te mają bezpośredni wpływ na decyzje organów Banku dotyczące akceptowania zwiększania i podejmowania zaangażowań wobec klientów.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy (włączając banki i brokerów) podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dziennych limitów ryzyka dostaw dotyczących pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Poziomem ekspozycji na ryzyko kredytowe zarządza się poprzez regularną analizę zdolności kredytobiorców oraz potencjalnych kredytobiorców do spłaty odsetek i kapitału oraz, w razie potrzeby, poprzez zmianę limitów kredytowych. Poziomem narażenia na ryzyko kredytowe zarządza się również poprzez uzyskiwanie zabezpieczeń oraz gwarancji.

3.4 Ryzyko rynkowe

Bank narażony jest na ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko zmian bieżącej wyceny instrumentów finansowych tworzących portfele Banku, które wynikają ze zmian cen i wartości parametrów rynkowych. Ekspozycja na ryzyko rynkowe Banku wynika z otwartych pozycji w instrumentach odsetkowych, walutowych i kapitałowych, które narażone są na rynkowe zmiany wartości odpowiednich czynników ryzyka, a w szczególności na zmiany wartości stóp procentowych, kursów walutowych, cen akcji i poziomu indeksów oraz zmienności tych czynników ryzyka.

Ryzyko rynkowe wynika zarówno z pozycji zaliczanych do księgi handlowej jak i stanowiących księgę bankową. Zarządzanie operacyjne ryzykiem rynkowym odbywa się w jednostkach front office – w Departamencie Skarbu odpowiadającym głównie za pozycje księgi bankowej oraz w Departamencie Rynków Finansowych zarządzającym głównie pozycjami księgi handlowej. Ryzyko rynkowe wynikające z transakcji zawieranych przez inne jednostki Banku, co do zasady, jest transferowane do Departamentu Skarbu lub Departamentu Rynków Finansowych odpowiednio do rodzaju ryzyka. Zarządzanie strategiczne ryzykiem rynkowym, w tym niezależny monitoring i

kontrola, odbywa się w jednostkach Banku oddzielonych funkcjonalnie od jednostek zarządzających pozycjami – w tym w Departamencie Ryzyka Finansowego, a decyzje odnoszące się do strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym podejmuje Komitet Ryzyka.

Portfele handlowe Banku są zbudowane z pozycji powstających w wyniku zawartych transakcji handlowych z klientami Banku lub z transakcji, w których Bank działa jako animator rynku.

Na księgę bankową składają się pozycje wynikające z zarządzania ryzykiem stopy procentowej Banku, głównie z obszarów bankowości korporacyjnej, inwestycyjnej i detalicznej, oraz z zarządzania płynnością Banku.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka rynkowego, na które Bank jest narażony, Zarząd Banku, przez decyzje Komitetu Ryzyka, ustala limity ryzyka rynkowego - limity wartości zagrożonej oraz limity testów warunków skrajnych. Limity ryzyka rynkowego pozycji Banku są na bieżąco monitorowane w trybie dziennym.

Poziom ekspozycji na ryzyko rynkowe

Kwantyfikacja poziomu ryzyka rynkowego pozycji Banku odbywa się przez pomiar wartości zagrożonej (tzw. VaR) oraz przez przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Wartość zagrożona

Podstawową miarą ryzyka rynkowego stosowaną do portfeli księgi handlowej oraz portfeli księgi bankowej jest wartość zagrożona (Value at Risk – VaR). VaR jest miarą statystyczną, która wyraża potencjalną stratę, na jaką narażony jest portfel w przeciągu określonego czasu, dla danego poziomu ufności, w normalnych warunkach rynkowych, z tytułu zmian czynników ryzyka takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji oraz zmienności (volatility) określonych czynników ryzyka (kursów, stóp, cen). Potencjalność straty oznacza, że z wcześniej ustalonym, dużym prawdopodobieństwem (poziom ufności), przy którym wyznaczana jest wartość zagrożona, w ciągu zadanego okresu można się spodziewać straty mniejszej niż wyznaczona wartość VaR. Wartość zagrożona jest wyznaczana metodą symulacji historycznej, bazującej na szeregach czasowych o długości 254 (1 rok) zaobserwowanych wartości wszystkich czynników ryzyka, od których zależne są portfele Banku. Do 2006 roku Bank monitorował wartość zagrożoną na poziomie ufności 95% dla jednodniowego okresu utrzymywania pozycji, a od 2007 roku wartość zagrożona jest monitorowana na poziomie ufności 97,5%.

Dzięki stosowaniu w procesie wyznaczania wartości zagrożonej dokładnych metod wyceny instrumentów finansowych, monitorowana przez Bank wielkość VaR prawidłowo odzwierciedla ryzyko rynkowe nieliniowych instrumentów finansowych, takich jak na przykład opcje. Model wyznaczania wartości zagrożonej jest poddawany na bieżąco testom weryfikacji historycznej. Wyniki tych testów wskazują, że model jest poprawny.

Analiza struktury ryzyka rynkowego mierzonego wartością zagrożoną (przy poziomie ufności 97,5% dla obu prezentowanych okresów) pozycji Banku przedstawiona jest w poniższej tabeli.

	2007 rok				2006 rok			
	31.12.2007	średnia	maksimum	minimum	31.12.2006	średnia	maksimum	minimum
Ryzyko stopy procentowej	4 722	5 189	9 587	3 449	4 643	4 418	10 955	1 816
Ryzyko walutowe	455	976	2 454	182	349	334	1 086	20
Ryzyko cen akcji	155	260	944	6	452	313	2 223	109
VaR całkowity	5 041	5 754	10 275	3 530	4 404	4 327	10 417	1 872

Wykorzystanie limitów wartości zagrożonej dla księgi handlowej było w 2007 roku na bezpiecznym poziomie i średnio dla portfeli handlowych Departamentu Rynków Finansowych wynosiło 20%, a dla portfeli Departamentu Skarbu 33%.

Na wysokość wartości zagrożonej (VaR) wpływają w przeważającej mierze portfele instrumentów wrażliwych na stopę procentową, takich jak obligacje skarbowe, papiery komercyjne, transakcje IRS i CIRS oraz, w drugiej kolejności, portfele instrumentów wrażliwych na zmiany kursów wymiany walutowej, takich jak opcje walutowe oraz transakcje wymiany walutowej. Pozostałe grupy czynników ryzyka mają relatywnie mniejszy wpływ na wartość VaR.

Test warunków skrajnych

Dodatkową miarą ryzyka rynkowego, uzupełniającą pomiar wartości zagrożonej, jest test warunków skrajnych, który pokazuje hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfeli Banku, która nastąpiłaby w skutek przyjęcia przez czynniki ryzyka wyspecyfikowanych skrajnych wartości w horyzoncie jednodniowym. Bank stosuje dwie metody przeprowadzania testów warunków skrajnych: jedną, w której scenariusze zmian czynników ryzyka zostały skonstruowane na podstawie dużych zmian parametrów rynkowych zaobserwowanych w przeszłych rynkowych sytuacjach kryzysowych, oraz drugą, w której scenariusze składają się z dużych, ekstremalnie skorelowanych zmian, jednakowych w każdej grupie, wartości czynników ryzyka. Na wartości testu warunków skrajnych nałożony jest limit, który ma charakter liczby kontrolnej. Średnia wartość testu warunków skrajnych (opartych na

zaobserwowanych przeszłych sytuacjach kryzysowych) wynosiła w 2007 roku dla portfeli handlowych Departamentu Rynków Finansowych 11,9 mln zł, a dla portfeli Departamentu Skarbu 39,5 mln PLN.

3.5 Ryzyko walutowe

Bank jest narażony na wpływ zmian kursów walutowych. Poniższa tabela przedstawia ekspozycję Banku na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku. Tabela ta przedstawia aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej, w podziale walutowym.

31.12.2007	PLN	EUR	USD	CHF	GBP	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	1 987 116	6 353	3 636	170	357	748	1 998 380
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	23 259	-	-	-	-	-	23 259
Należności od banków	1 003 889	445 580	701 368	249	6 082	9 142	2 166 310
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 566 751	107 301	47 259	-	-	-	3 721 311
Pochodne instrumenty finansowe	2 230 405	18 295	13 175	1 849	-	121	2 263 845
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	14 322 439	2 034 181	801 952	9 119 242	9 593	91 480	26 378 887
Lokacyjne papiery wartościowe	6 144 288	50 802	31 228	-	-	-	6 226 318
- dostępne do sprzedaży	6 144 288	50 802	31 228	-	-	-	6 226 318
Aktywa zastawione	3 707 359	-	-	-	-	-	3 707 359
Inwestycje w jednostki zależne	391 055	34 333	-	-	-	23 710	449 098
Wartości niematerialne	379 478	-	-	-	-	26	379 504
Rzeczowe aktywa trwałe	528 922	-	-	-	-	3 253	532 175
Pozostałe aktywa, w tym aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	558 220	1 496	(18)	1 021	11	2 634	563 364
Aktywa razem	34 843 181	2 698 341	1 598 600	9 122 531	16 043	131 114	48 409 810
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	1 172 929	126 300	28 838	6 644 725	-	108	7 972 900
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	2 079 449	85 112	16 366	268	116	109	2 181 420
Zobowiązania wobec klientów	27 362 741	3 954 247	1 269 383	20 417	69 897	57 631	32 734 316
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	36 810	-	-	-	-	-	36 810
Zobowiązania podporządkowane	-	362 440	-	1 299 345	-	-	1 661 785
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	658 256	449	3 333	965	1	10 611	673 615
Rezerwy	67 840	614	377	-	-	-	68 831
Zobowiązania razem	31 378 025	4 529 162	1 318 297	7 965 720	70 014	68 459	45 329 677
Pozycja bilansowa netto	3 464 972	(1 830 637)	280 303	1 156 811	(53 971)	62 655	3 080 133
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	11 122 424	788 698	311 131	490 632	5 464	2 104	12 720 453
31.12.2006							
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 689 570	12 095	5 492	717	1 727	1 136	3 710 737
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	26 725	-	-	-	-	-	26 725
Należności od banków	1 534 013	567 551	840 695	633	27 605	32 729	3 003 226
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 266 417	154 489	99 048	-	-	-	3 519 954
Pochodne instrumenty finansowe	1 398 581	5 539	6 061	598	3	248	1 411 030
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 695 212	2 049 546	533 207	6 373 411	10 944	27 436	17 689 756
Lokacyjne papiery wartościowe	2 602 151	101 532	253 538	-	-	-	2 957 221
- dostępne do sprzedaży	2 602 151	101 532	253 538	-	-	-	2 957 221
Aktywa zastawione	2 657 106	44 385	-	-	-	-	2 701 491
Inwestycje w jednostki zależne	371 832	36 722	-	-	-	24 789	433 343
Wartości niematerialne	356 136	-	-	-	-	-	356 136
Rzeczowe aktywa trwałe	470 926	-	-	-	-	-	470 926
Pozostałe aktywa, w tym aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	581 198	434	23	1	29	-	581 685
Aktywa razem	25 649 867	2 972 293	1 738 064	6 375 360	40 308	86 338	36 862 230
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	836 027	219 541	90 574	4 026 789	13 342	13	5 186 286
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 237 157	25 727	4 176	480	36	249	1 267 825
Zobowiązania wobec klientów	19 895 469	4 420 720	1 501 285	18 381	74 376	24 403	25 934 634
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	36 215	-	-	-	-	-	36 215
Zobowiązania podporządkowane	-	1 356 399	-	190 955	-	-	1 547 354
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	459 992	1 407	8 063	-	1	6	469 469
Rezerwy	66 422	952	-	-	-	-	67 374
Zobowiązania razem	22 531 282	6 024 746	1 604 098	4 236 605	87 755	24 671	34 509 157
Pozycja bilansowa netto	3 118 388	(3 052 256)	133 966	2 138 755	(47 447)	61 667	2 353 073
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe	7 838 298	850 144	319 128	680 467	5 739	18 081	9 711 857

3.6 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej w BRE Banku zarządzane jest w oparciu o miary ryzyka takie jak: luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”). Na podstawie wspomnianych miar wykonywane są również analizy typu stress test.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku nagła, trwała i o niekorzystnym kierunku zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. dla wszystkich terminów zapadalności spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego, w okresie 12 miesięcy następujących po dniu bilansowym o:

31.12.2007		31.12.2006	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
28,58	PLN	21,14	PLN
4,19	EUR	0,28	EUR
3,32	USD	1,66	USD
2,68	CHF	2,03	CHF

Do wyliczenia tych wartości przyjęto założenie, że struktura aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w sprawozdaniu według stanu na prezentowane powyżej daty, będzie niezmienna przez okres roku, a Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany związanej z nimi ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Banku na ryzyko stopy procentowej. Tabele te przedstawiają instrumenty finansowe Banku według wartości bilansowej, w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianego w umowie lub terminu wymagalności.

31.12.2007	Do 1 miesiąca	1 - 3 miesięcy	3 - 12 miesięcy	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	963 312	-	-	-	-	1 035 068	1 998 380
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	-	23 259	-	-	-	-	23 259
Należności od banków	1 470 158	432 779	243 996	-	-	19 377	2 166 310
Papiery wartościowe (przeznaczone do obrotu, lokacyjne oraz aktywa zastawione)	6 323 358	1 864 011	1 814 713	2 300 509	1 001 566	350 831	13 654 988
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	24 665 087	958 610	235 756	87 288	19 618	412 528	26 378 887
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	414 633	417 654	896 372	340 775	10 868	408 264	2 488 566
Aktywa razem	33 836 548	3 696 313	3 190 837	2 728 572	1 032 052	2 226 068	46 710 390
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	4 054 616	3 291 498	147 094	-	-	479 692	7 972 900
Zobowiązania wobec klientów	30 068 475	1 906 991	633 181	122 927	2 742	-	32 734 316
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	11 152	18 342	7 316	-	-	36 810
Zobowiązania podporządkowane	6 745	1 655 040	-	-	-	-	1 661 785
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	392 049	366 229	1 023 889	330 665	10 494	610 988	2 734 314
Zobowiązania razem	34 521 885	7 230 910	1 822 506	460 908	13 236	1 090 680	45 140 125
Luka bilansowa	(685 337)	(3 534 597)	1 368 331	2 267 664	1 018 816		

31.12.2006	Do 1 miesiąca	1 - 3 miesięcy	3 - 12 miesięcy	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 106 092	-	-	-	-	604 645	3 710 737
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	-	26 725	-	-	-	-	26 725
Należności od banków	1 859 784	452 464	550 477	85 972	-	54 529	3 003 226
Papiery wartościowe (przeznaczone do obrotu, lokacyjne oraz aktywa zastawione)	4 799 383	824 515	851 045	2 117 646	379 892	206 185	9 178 666
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	16 571 750	749 661	162 180	163 769	37 763	4 633	17 689 756
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	137 290	76 752	186 618	76 778	1 496	1 142 206	1 621 140
Aktywa razem	26 474 299	2 130 117	1 750 320	2 444 165	419 151	2 012 198	35 230 250
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	2 121 773	2 756 530	304 631	-	-	3 352	5 186 286
Zobowiązania wobec klientów	23 432 256	1 536 558	594 618	192 975	178 227	-	25 934 634
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	14 272	13 943	8 000	-	-	36 215
Zobowiązania podporządkowane	398 818	1 148 536	-	-	-	-	1 547 354
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	142 383	77 690	186 597	77 652	1 589	1 239 840	1 725 751
Zobowiązania razem	26 095 230	5 533 586	1 099 789	278 627	179 816	1 243 192	34 430 240
Luka bilansowa	379 069	(3 403 469)	650 531	2 165 538	239 335		

3.7 Ryzyko utraty płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności.

Na proces zapewnienia płynności finansowej Banku składają się następujące podprocesy:

- 1) zarządzanie ryzykiem płynności, czyli podejmowanie działań zapobiegawczych, mających na celu niedopuszczenie do wystąpienia zagrożenia utraty płynności,
- 2) monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku.

Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku odbywa się na dwóch poziomach:

- 1) strategicznym, umożliwiającym zapewnienie płynności finansowej w dłuższym horyzoncie czasowym i obejmującym aspekt prognostyczny,
- 2) operacyjnym, pozwalającym na śledzenie ekspozycji płynnościowej dla celów zabezpieczania płynności natychmiastowej i bieżącej.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej na poziomie strategicznym odbywa się w Banku między innymi w zakresie:

- a) ustalania struktury i wysokości strategicznych limitów ryzyka,
- b) ustalania struktury i minimalnej wielkości rezerw płynnościowych Banku,
- c) akceptacji metod pomiaru ryzyka płynności finansowej i form sprawozdawczości,
- d) neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności,
- e) ustalania strategii Banku odnośnie struktury aktywów, długu, kapitału oraz zobowiązań i pozycji pozabilansowych,
- f) określania strategii długoterminowego finansowania.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej na poziomie operacyjnym odbywa się w Banku w Departamencie Skarbu w zakresie:

- a) zapewnienia środków do rozliczeń na rachunkach Banku (np. rachunki nostro),
- b) realizacji strategicznych zaleceń Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy BRE Banku (ALCO),
- c) kształtowania struktury przyszłych przepływów pieniężnych, w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka,
- d) utrzymywania określonych wielkości portfeli papierów wartościowych (aktywów płynnych), stanowiących zabezpieczenie płynności, w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka,
- e) utrzymywania wielkości innych parametrów na poziomie wyznaczonym przez limity nałożone przez ALCO i Komitet Ryzyka,
- f) realizacji procedur awaryjnych zmierzających do neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności finansowej.

Bank monitoruje płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych pozycji. Codziennemu monitorowaniu poddawane są: wartość niedopasowania w określonych przedziałach czasowych (luka), poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania wewnętrznych limitów płynnościowych. Bank ocenia na bieżąco swą sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe w tym scenariusze typu stress test.

Bank na bieżąco monitoruje również poziom koncentracji finansowania, szczególnie w zakresie bazy depozytowej oraz stan rezerw płynnościowych.

Dla potrzeb zabezpieczenia płynności Banku, Bank ustala źródła bieżącego i awaryjnego zasilania płynnościowego Banku, zwane rezerwami płynnościowymi.

Bank posiada ustalone procedury postępowania awaryjnego na wypadek znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Banku.

Dla potrzeb bieżącego monitorowania płynności Bank kalkuluje wartości urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych. Luka urealniona jest kalkulowana na bazie przepływów kontraktowych (Nota 3.7.1). Urealniane są przede wszystkim przepływy w portfelu depozytów klientów niebankowych i w portfelu kredytów w rachunkach bieżących. Ponadto, zakłada się stabilność portfela kredytów terminowych oraz możliwość wcześniejszej sprzedaży bądź zastawu portfela płynnych papierów wartościowych.

Wartość urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych (w mln zł)		
Przedział czasowy	31.12.2007	31.12.2006
do 3 dni roboczych	3 600	2 641
do 7 dni kalendarzowych	3 706	4 707
do 15 dni kalendarzowych	3 647	4 404
do 1 miesiąca	4 005	5 430
do 2 miesięcy	4 656	5 368
do 3 miesięcy	4 655	5 610
do 4 miesięcy	4 024	5 709
do 5 miesięcy	3 817	5 711
do 6 miesięcy	3 217	5 692
do 7 miesięcy	2 743	5 749
do 8 miesięcy	2 242	5 768
do 9 miesięcy	2 276	5 689
do 10 miesięcy	2 346	4 855
do 11 miesięcy	1 344	4 884
do 12 miesięcy	1 425	4 985

W 2007 roku płynność Banku utrzymywała się na bezpiecznym i stabilnym poziomie.

3.7.1 Przepływy środków pieniężnych z transakcji na niepochodnych instrumentach finansowych

Poniższa tabela zawiera wartości przepływów środków pieniężnych wymaganych do zapłacenia przez Bank, wynikających z zobowiązań finansowych. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na PLN wg średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

	na dzień 31.12.2007					Razem
	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)						
Zobowiązania wobec innych banków	1 291 237	51 120	3 729 162	3 230 040	1 814	8 303 373
Zobowiązania wobec klientów	28 751 997	1 027 262	1 406 685	315 457	1 946 554	33 447 955
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	372	344	30 534	8 000	-	39 250
Zobowiązania podporządkowane	537 857	15 047	31 380	166 715	1 309 242	2 060 241
Pozostałe zobowiązania	352 298	24	254	1 866	207	354 649
Zobowiązania razem	30 933 761	1 093 797	5 198 015	3 722 078	3 257 817	44 205 468
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Aktywa razem	12 599 754	2 568 047	8 100 654	13 737 392	26 114 719	63 120 566
Luka płynności netto	(18 334 007)	1 474 250	2 902 639	10 015 314	22 856 902	18 915 098

	na dzień 31.12.2006					Razem
	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)						
Zobowiązania wobec innych banków	705 544	118 231	409 776	4 116 749	9 882	5 360 182
Zobowiązania wobec klientów	22 385 522	813 529	1 540 510	1 117 195	208 228	26 064 984
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	456	1 272	38 627	-	40 355
Zobowiązania podporządkowane	584 796	21 158	36 685	194 898	974 849	1 812 386
Pozostałe zobowiązania	305 595	-	3 214	-	-	308 809
Zobowiązania razem	23 981 457	953 374	1 991 457	5 467 469	1 192 959	33 586 716
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Aktywa razem	12 823 678	1 884 128	5 889 150	8 871 335	13 842 560	43 310 851
Luka płynności netto	(11 157 779)	930 754	3 897 693	3 403 866	12 649 601	9 724 135

Aktywa, zapewniające realizację wszystkich zobowiązań oraz zobowiązań do udzielenia kredytów, obejmują gotówkę, środki pieniężne w banku centralnym, środki w drodze oraz obligacje skarbowe i inne uznane obligacje, należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom.

W normalnej działalności część z kredytów udzielonych klientom, których umowny termin spłaty przypadał w ciągu roku, zostanie przedłużonych.

Ponadto, dłużne papiery wartościowe oraz obligacje skarbowe i inne obligacje zostały zastawione jako zabezpieczenie zobowiązań. Bank mógłby zapewnić środki pieniężne na nieoczekiwane wypływy netto, sprzedając papiery wartościowe oraz korzystając z innych źródeł finansowania, takich jak rynek papierów zabezpieczonych aktywami (np. transakcje sekurytyzacyjne).

3.7.2 Przepływy środków pieniężnych z pochodnych instrumentów finansowych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie netto należą:

- Pochodne transakcje *futures*,
- Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- Opcje,
- Warranty,
- Kontrakty *swap* na stopę procentową (IRS),
- Kontrakty *swap* na stopę procentową w walucie obcej (CIRS),
- Kontrakty *forward* na papiery wartościowe.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Banku, które będą rozliczone na bazie netto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na PLN wg średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Ujawnione w tabeli kwoty są niezdyktowanymi umownymi wpływami środków pieniężnych.

31.12.2007						
<u>Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto*</u>	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	22 154	14 150	94 817	17 014	-	148 135
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	3 576	483	12 109	98	-	16 266
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	38 202	47 500	324 527	388 833	48 435	847 497
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	2 130	36	39 128	53 738	2 571	97 603
Opcje	29 364	19 833	110 519	25 275	7 245	192 236
Pochodne transakcje futures	-	-	435	-	-	435
Inne	-	-	1 917	5 040	10 988	17 945
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	95 426	82 002	583 452	489 998	69 239	1 320 117

31.12.2006						
<u>Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto*</u>	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	8 725	15 349	43 899	17 115	-	85 088
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	1 849	5 018	23 066	-	-	29 933
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	81 090	116 484	197 537	626 981	42 945	1 065 037
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	49	176	888	58 211	1 293	60 617
Kontrakty Tom-next Index Swap (TOIS)	46	-	-	-	-	46
Opcje	3 551	7 003	18 435	3 480	-	32 469
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	95 310	144 030	283 825	705 787	44 238	1 273 190

* Rozliczenie dokonywane w kwocie netto zawiera ujemną wartość wyceny transakcji pochodnych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty *forward* oraz walutowe kontrakty *swap*.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania / należności finansowe Banku, które będą rozliczone na bazie brutto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na PLN wg średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

31.12.2007						
<u>Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto</u>	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	15 327 605	3 284 341	12 372 956	786 180	-	31 771 082
- wpływy	15 347 612	3 327 334	12 474 667	765 524	-	31 915 137
31.12.2006						
<u>Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto</u>	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	13 985 649	5 087 793	9 751 855	579 713	-	29 405 010
- wpływy	14 045 666	5 127 695	9 815 607	575 683	-	29 564 651

Kwoty ujawnione w tabeli to niezdykontowane umowne wypływy / wpływy pieniężne.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka płynności pozycji pozabilansowych przedstawiono w notce 37.

3.8 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Bank przyjął założenie, że wartość godziwa instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej oraz instrumentów o stałej stopie procentowej krótkoterminowych (poniżej 1 roku) jest równa ich wartości bilansowej.

Ponadto Bank przyjął założenie, że szacunkowa wartość godziwa instrumentów o stałym oprocentowaniu powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Czynniki dyskontujące przyjęte do dyskontowania środków pieniężnych dla tych instrumentów finansowych oparte są o krzywą zerokuponową.

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Banku według ich wartości godziwej.

	31.12.2007		31.12.2006	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe				
Należności od banków	2 166 310	2 166 306	3 003 226	2 999 981
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	26 378 887	26 360 526	17 689 756	17 693 531
Klienci indywidualni	13 609 757	13 608 501	8 614 580	8 613 822
należności bieżące	2 184 779	2 184 779	1 430 606	1 430 606
kredyty terminowe w tym:	11 424 978	11 423 722	7 183 974	7 183 216
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	10 514 434	10 514 053	6 589 693	6 589 628
Klienci korporacyjni	12 324 426	12 307 321	8 715 561	8 720 064
należności bieżące	2 663 851	2 663 851	1 923 046	1 923 046
kredyty terminowe	8 991 557	8 974 452	6 752 079	6 756 582
- udzielone dużym klientom	3 297 868	3 285 069	2 566 706	2 570 639
- udzielone średnim i małym klientom	5 693 689	5 689 383	4 185 373	4 185 943
transakcje reverse repo /buy sell back	669 018	669 018	40 436	40 436
pozostałe	-	-	-	-
Klienci budżetowi	32 175	32 175	31 365	31 395
Inne należności	412 529	412 529	328 250	328 250
Aktywa dostępne do sprzedaży	6 305 961	6 305 961	2 957 221	2 957 221
Instrumenty dłużne	5 956 710	5 956 710	2 746 698	2 746 698
- notowane	5 931 685	5 931 685	2 746 698	2 746 698
- nie notowane	25 025	25 025	-	-
Instrumenty kapitałowe	349 251	349 251	210 523	210 523
- notowane	10 021	10 021	10 411	10 411
- nie notowane	339 230	339 230	200 112	200 112
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	7 972 900	7 972 765	5 186 286	5 185 501
Zobowiązania wobec klientów	32 734 316	32 717 430	25 934 634	25 944 529
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	36 810	36 188	36 215	35 378

Poniżej zaprezentowane są główne założenia i metody wykorzystane przez Bank podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków. Wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana, w oparciu o krzywą zerokuponową (z uwzględnieniem marży kredytowej), wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów z rozpoznaną utratą wartości jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

W IV kwartale 2007 roku Bank objął obligacje spółek: ABC Data Holding SA (obligacje z warrantem), Internet Group SA (obligacje z warrantem), Marvipol SA (obligacje zamienne na akcje), JM Holdings S.a.r.l. (obligacje wymienne). Są to obligacje o terminie płatności od 1 roku do 5 lat z możliwością wcześniejszego wykupu poprzez refinansowanie na rynku kapitałowym (istnieje możliwość objęcia w przyszłości przez BRE Bank udziałów kapitałowych). Ze względu na duże skomplikowanie umów oraz brak analogicznych transakcji na rynku polskim nie jest możliwe wiarygodne określenie wartości godziwej nabytych instrumentów na moment transakcji.

W związku z tym, Bank z zachowaniem zasady ostrożności, ujął transakcje w księgach według ceny nabycia, będącej jednocześnie wartością nominalną objętych obligacji.

Obligacje te zostały zakwalifikowane jako należności kredytowe podlegające ocenie na utratę wartości oraz wycenie metodą amortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Notowane instrumenty finansowe Banku dostępne do sprzedaży są wyceniane według wartości godziwej. Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na aktywnym rynku ustalana jest przy zastosowaniu krzywej zerokuponowej z uwzględnieniem marży kredytowej. Dla kapitałowych instrumentów nienotowanych Bank nie był w stanie sporządzić wiarygodnego oszacowania wartości godziwej i dla potrzeb wyceny bilansowej przyjął wartość według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wyjątek stanowią akcje VECTRA SA, których wycena do wartości godziwej została opisana w Nocie 22.

Powyższą zasadę odnoszącą się do instrumentów kapitałowych Bank zastosował także w przypadku akcji Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA (PZU SA).

Bank posiada 653 660 akcji PZU SA („PZU”), stanowiących 0,76% kapitału podstawowego; wartość księgowa akcji wynosi 73 989 tys. zł. PZU jest największym w Polsce ubezpieczycielem majątkowym oraz właścicielem zakładu ubezpieczeń na życie PZU Życie SA.

Akcje spółki PZU nie są notowane na rynku regulowanym. Akcjonariusze często dokonują transakcji na akcjach, ale zwykle dotyczą one małych pakietów akcji pracowniczych. W pewnym zakresie rynek jest płynny, ale ze względu na konflikt pomiędzy głównymi akcjonariuszami oraz ze względu na fakt, że data pierwszej oferty publicznej pozostaje nieznana, uważa się, że ceny transakcji zawierają duże dyskonto. Szacuje się, że rzeczywista wartość jednej akcji waha się w przedziale 180 zł i 400 zł.

Zobowiązania finansowe. Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań to:

1. Kredyty zaciągnięte
2. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych
3. Depozyty

Wartość godziwa dla powyższych zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową.

Bank przyjął, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

Wartość godziwa notowanych wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych została ustalona w oparciu o ceny rynkowe.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi. Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość godziwa gwarancji finansowych wynosiła 18 523 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 28 600 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku wartość godziwa zobowiązań do udzielenia kredytów nie różniła się znacząco od ich wartości księgowej.

3.9 Pozostała działalność

Bank świadczy usługi przechowywania, powiernictwa, zarządzania przedsiębiorstwami, zarządzania inwestycyjnego oraz usługi doradcze na rzecz osób trzecich. W związku z wykonywaniem tych usług Bank podejmuje decyzje dotyczące alokacji oraz kupna i sprzedaży wielu różnych instrumentów finansowych. Aktywa przechowywane na zasadach powierniczych nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

4. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Kierownictwo planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów i pożyczek uległaby odpowiednio zmniejszeniu o 8,5 mln zł lub zwiększeniu o 10,3 mln zł. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń.

Kwestie związane z wyceną obligacji nabytych w ramach transakcji mezzanine zostały przedstawione w Nocie 3.8.

W listopadzie 2007 roku wprowadzono do metodologii liczenia rezerw portfelowych nowy model szacowania PD dla klientów korporacyjnych oparty głównie o regresję logistyczną na danych finansowych. Przejście na PD bezpośrednio pochodzące z bardziej stabilnego modelu rekalkulowanego w okresach rocznych i powyżej roku w porównaniu z comiesięczną aktualizacją wartości PD w klasach ratingowych w poprzednim modelu wymusiło zwiększenie skali LIP z 6 miesięcy do 9 miesięcy. Do dotychczasowego poziomu określonego głównie częstotliwością monitoringu dodano element opóźnienia w prezentacji danych finansowych kredytowanych klientów jako głównego czynnika określającego długość okresu identyfikacji straty w nowym modelu. Łączny efekt powyższych zmian spowodował wzrost rezerw z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek o 11 mln zł.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku. Kwestia wpływu zmiany warunków rynkowych na wycenę księgi handlowej Banku (do której zaliczane są między innymi instrumenty pochodne) została przedstawiona w Nocie 3.4 sprawozdania finansowego.

Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych, jak również zaistnienia innych faktów oraz okoliczności wskazujących na utratę wartości. Dodatkowo, obiektywnymi dowodami utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy są informacje na temat znaczących negatywnych zmian mających miejsce w środowisku technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym lub innym, w którym działa emitent, wskazujące, że koszty inwestycji mogą nie zostać odzyskane. Znaczący i przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu również stanowi obiektywny dowód utraty wartości.

Kwestie związane z wyceną akcji PZU SA zostały przedstawione w Nocie 3.8 sprawozdania finansowego.

Utrata wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży

Utrata wartości i poprawa wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, ustalana jest w dniu wyceny, tj. na dzień bilansowy, odrębnie dla każdego rodzaju dłużnego papieru wartościowego. Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia i wynikającego z podwyższonego ryzyka kredytowego, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych lub innych zaistniałych okoliczności wskazujących na powstanie utraty wartości. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego, zaklasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży, wzrośnie i wzrost ten może być obiektywnie związany ze zdarzeniem mającym miejsce po utracie wartości ujętej w wyniku, strata z tytułu utraty wartości jest odwracana przez rachunek zysków i strat. Gdyby doszło do istotnego i długotrwałego obniżenia wartości godziwej dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży poniżej ich ceny nabycia, to szacowana utrata wartości portfela tych instrumentów finansowych wyniosłaby 0,1 mln zł, którą to kwotą należałoby obciążyć rachunek zysków i strat Banku w korespondencji z kapitałem z aktualizacji wyceny. Za istotne i długotrwałe obniżenie wartości godziwej dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży przyjęto na potrzeby analizy obniżenie ratingów poszczególnych papierów wartościowych o cztery klasy ratingowe przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

Podatek odroczony

Bank przeanalizował wymogi MSR 12 „Podatek dochodowy” i w oparciu o paragraf 44 nie rozpoznał aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do odpisów aktualizujących wartość akcji PTE Skarbiec-Emerytura SA w księgach Banku. W przypadku rozpoznania podatku odroczonego Bank utworzyłby aktywo w wysokości 76,9 mln zł.

5. Wynik z tytułu odsetek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przychody z tytułu odsetek		
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	219 580	214 034
Lokacyjne papiery wartościowe	179 413	84 757
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości	1 297 594	887 878
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	154 418	134 722
Pozostałe	9 509	12 992
	1 860 514	1 334 383
Koszty odsetek		
Z tytułu rozliczeń z bankami i klientami	(1 008 377)	(718 856)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(1 987)	(3 758)
Inne pożyczki	(58 460)	(67 116)
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	(831)	(2 605)
Pozostałe	(3 557)	(2 676)
	(1 073 212)	(795 011)

Przychody z tytułu odsetek związane z aktywami finansowymi, które utraciły wartość, wyniosły 7 215 tys. zł (w 2006: 12 529 tys. zł)

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przychody z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	359 031	332 039
Od pozostałych podmiotów, w tym:	1 501 483	1 002 344
- od klientów korporacyjnych	659 956	483 119
- od klientów indywidualnych	582 946	325 403
- od sektora budżetowego	258 581	193 822
	1 860 514	1 334 383
Koszty odsetek		
Od sektora bankowego	(209 020)	(115 135)
Od pozostałych podmiotów, w tym:	(862 205)	(676 118)
- od klientów korporacyjnych	(619 573)	(446 375)
- od klientów indywidualnych	(201 773)	(222 462)
- od sektora budżetowego	(40 859)	(7 281)
Z tytułu emisji własnych	(1 987)	(3 758)
	(1 073 212)	(795 011)

6. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	128 098	86 431
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem	-	5 318
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji oraz operacji dokumentowych	38 470	26 143
Prowizje za obsługę kart płatniczych	152 787	104 316
Prowizje za realizację przelewów	75 791	67 500
Prowizje za prowadzenie rachunków	58 226	47 686
Prowizje z działalności powierniczej	10 997	2 708
Pozostałe	102 506	75 289
	566 875	415 391
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Uiszczone opłaty maklerskie	(6 713)	(8 067)
Koszty obsługi i ubezpieczenia kart płatniczych	(106 182)	(76 234)
Uiszczone pozostałe opłaty	(69 875)	(51 473)
	(182 770)	(135 774)

7. Przychody z tytułu dywidend

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	139
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży oraz akcje i udziały w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	37 726	36 658
Przychody z tytułu dywidend, razem	37 726	36 797

8. Wynik na działalności handlowej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Wynik z pozycji wymiany	427 530	343 265
- różnice kursowe netto z przeliczenia	499 318	215 356
- zyski z transakcji minus straty	(71 788)	127 909
Wynik na pozostałej działalności handlowej	44 831	36 692
- instrumenty odsetkowe	18 522	21 512
- instrumenty kapitałowe	20 486	6 306
- instrumenty na ryzyko rynkowe	5 823	8 874
Wynik na działalności handlowej, razem	472 361	379 957

„Wynik z pozycji wymiany” obejmuje zyski i straty z transakcji spot i kontraktów terminowych, opcji, kontraktów typu futures i przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Wynik z operacji instrumentami odsetkowymi obejmuje wynik z tytułu obrotu instrumentami rynku pieniężnego, kontrakty swap dla stóp procentowych i walut, opcje i inne instrumenty pochodne. Wynik z operacji instrumentami kapitałowymi obejmuje wynik z tytułu globalnego obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami kapitałowymi, takimi jak kontrakty swap, opcje, kontrakty typu futures i kontrakty terminowe.

9. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	3 002	14 303
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	616	396
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	494	141
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	17 313	20 562
Przychody ze sprzedaży usług *	16 556	11 973
Pozostałe	21 285	15 869
Pozostałe przychody operacyjne, razem	59 266	63 244

* dotyczy usług niebankowych

10. Ogólne koszty administracyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Koszty pracownicze (Nota 12)	(453 131)	(350 089)
Koszty rzeczowe	(400 339)	(334 535)
Podatki i opłaty	(6 439)	(6 555)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(5 171)	(3 924)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(2 825)	(2 424)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(867 905)	(697 527)

Pozycja „Koszty rzeczowe” obejmuje koszt rat leasingu operacyjnego środków trwałych (głównie nieruchomości) w wysokości 30 053 tys. zł (2006: 30 434 tys. zł).

11. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(1 372)	(13 238)
Koszty z tytułu utworzonych rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	(795)	(1 013)
Koszty z tytułu spisanych należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	(130)	(260)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(339)	(25 139)
Przekazane darowizny	(2 405)	(2 336)
Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania	(5 078)	(16 377)
Pozostałe koszty operacyjne *	(9 172)	(14 913)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(19 291)	(73 276)

* dotyczy usług niebankowych

12. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Koszty wynagrodzeń	(370 164)	(279 649)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(47 487)	(42 074)
Wynagrodzenie regulowane w formie opcji pracowniczych	(648)	(2 212)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(34 832)	(26 154)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(453 131)	(350 089)

W 2007 roku średni poziom zatrudnienia w Banku wyniósł 4 374 osoby (2006 r.: 3 803).

Dodatkowe informacje dotyczące wynagrodzeń w formie opcji pracowniczych opisane zostały w Nocie 42 „Zyski zatrzymane”.

13. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Odpisy netto na należności od banków (Nota 18)	(631)	(4 578)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec banków (Nota 34)	(247)	(397)
Odpisy netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 21)	(52 625)	(33 317)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec klientów (Nota 34)	(4 719)	12 143
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(58 222)	(26 149)

14. Podatek dochodowy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Podatek dochodowy bieżący	(142 457)	(18 799)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 35)	(8 740)	(63 378)
Podatek dochodowy, razem	(151 197)	(82 177)
Zysk przed opodatkowaniem	788 428	406 371
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w danym roku podatkowym	(149 801)	(77 210)
Dochody nie podlegające opodatkowaniu	15 877	8 890
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	(11 440)	(11 582)
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego	(5 833)	(2 275)
Obciążenie podatkowe	(151 197)	(82 177)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Zysk (strata) brutto	788 428	406 371
Podatek dochodowy	(151 197)	(82 177)
Efektywna stopa podatkowa	19,18%	20,22%

Informacje na temat podatku dochodowego odroczonego przedstawiono w Nocie 35. Podatek dochodowy od dochodów Banku przed opodatkowaniem różni się od jego teoretycznej wysokości, która powstałaby przy zastosowaniu podstawowej stawki opodatkowania Banku tak jak to przedstawiono powyżej.

15. Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję za rok

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Podstawowy:		
Zysk netto	637 231	324 194
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 578 675	29 344 158
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)	21,54	11,05
Rozwodniony:		
Zysk netto zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	637 231	324 194
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 578 675	29 344 158
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	29 464	174 097
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 608 139	29 518 255
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w PLN na jedną akcję)	21,52	10,98

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane gdyby nastąpiła realizacja wszystkich opcji na akcje po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

Zgodnie z MSR 33, Bank sporządza kalkulację tzw. rozwodnionego zysku na jedną akcję, uwzględniając przyznane opcje pracownicze na zakup akcji. W 2007 roku BRE Bank prowadził jeden program opcji pracowniczych.

Program opcji pracowniczych (z maja 2003 roku) zakładał przydzielenie członkom Kierownictwa Banku ogółem 500 000 opcji, które mogą być realizowane stopniowo w okresie od 1 czerwca 2005 roku do 30 czerwca 2008 roku. Opcje te uprawniają do objęcia ogółem 500 000 akcji Banku nowej emisji.

W 2006 roku dodatkowo istniał program opcji pracowniczych (z maja 2000 roku, zmieniony w maju 2003 roku), w ramach którego przydzielono członkom Kierownictwa Banku ogółem 479 500 opcji, które mogły być realizowane do 30 czerwca 2006 r. Opcje te uprawniały do objęcia ogółem 479 500 akcji Banku nowej emisji. Program wygasł w dniu 30 czerwca 2006 roku.

Szczegółowe informacje na temat obu programów opcji pracowniczych zostały zaprezentowane w Nocie 42.

16. Kasa, operacje z bankiem centralnym

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Środki pieniężne w kasie (skarbcu)		96 751	102 633
Środki pieniężne w rachunku bieżącym		1 901 629	1 207 574
Inne środki		-	2 400 530
Kasa, operacje z bankiem centralnym, razem (Nota 44)		1 998 380	3 710 737
W tym: rezerwa obowiązkowa		963 054	705 562

Rezerwa obowiązkowa jest utrzymywana zarówno na rachunku w banku centralnym, jak również w kasie (skarbcu). Na dzień 31 grudnia 2007 roku środki rezerwy obowiązkowej w banku centralnym oprocentowane były stawką 4,73% (31 grudnia 2006 r.: 3,83%).

17. Weksle uprawnione do redyskonta w banku centralnym

Weksle uprawnione do redyskonta to weksle podmiotów niefinansowych o terminie zapadalności do 3 miesięcy.

18. Należności od banków

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące		41 386	19 598
Lokaty w innych bankach		685 970	1 702 424
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (Nota 44)		727 356	1 722 022
Kredyty, lokaty i pożyczki		787 850	1 105 566
Transakcje reverse repo / buy sell back		513 866	124 339
Inne należności		142 447	55 877
Należności (brutto) od banków, razem		2 171 519	3 007 804
Rezerwa utworzona na należności od banków (wielkość ujemna)		(5 209)	(4 578)
Należności (netto) od banków, razem		2 166 310	3 003 226
Krótkoterminowe (do 1 roku)		1 827 787	2 682 481
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		338 523	320 745

Należności od banków w podziale na banki polskie i zagraniczne przedstawiają się następująco:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Należności brutto od banków polskich		654 232	406 527
Rezerwa utworzona na należności od banków polskich		(247)	(323)
Należności brutto od banków zagranicznych		1 517 287	2 601 277
Rezerwa utworzona na należności od banków zagranicznych		(4 962)	(4 255)
Należności (netto) od banków, razem		2 166 310	3 003 226

Kredyty udzielone bankom o zmiennej stopie wyniosły 741 511 tys. zł, a o stałej stopie 31 178 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: – wszystkie kredyty były na zmienną stopę - 744 692 tys. zł). Średnie oprocentowanie lokat w innych bankach i kredytów udzielonych innym bankom wynosiło 4,81%.

Zmiana stanu rezerw na należności od banków przedstawia się następująco:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan rezerw na należności od banków na początek okresu		4 578	-
Zwiększenia (z tytułu)		631	9 563
- utworzenie rezerw (Nota 13)		631	9 563
Zmniejszenia (z tytułu)		-	(4 985)
- rozwiązanie rezerw (Nota 13)		-	(4 985)
Stan rezerw na należności od banków na koniec okresu		5 209	4 578

Kwota rezerw na należności od banków w wysokości 5 209 tys. zł oraz zmiana stanu rezerw na należności od banków, dotyczy w całości ekspozycji analizowanych portfelowo.

19. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe:		7 347 447	6 153 333
Obligacje rządowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back</i>) (Nota 44), w tym:		4 774 608	2 746 486
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back</i>) (Nota 38)		3 613 322	1 921 475
Bony skarbowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back</i>) (Nota 44), w tym:		25 623	745 038
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back</i>) (Nota 38)		14 394	723 289
Pozostałe dłużne papiery wartościowe		2 547 216	2 661 809
Kapitałowe papiery wartościowe:		1 580	11 385
- notowane		1 580	11 385
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe razem, w tym:		7 349 027	6 164 718
- Przeznaczone do obrotu		3 721 311	3 519 954
- Aktywa zastawione (Nota 38)		3 627 716	2 644 764

Obligacje rządowe obejmują papiery wartościowe stanowiące poręczenie umów odkupu zawartych z klientami (transakcje *sell buy back*), których wartość rynkowa na 31 grudnia 2007 roku wynosiła 3 613 322 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 1 921 475 tys. zł). Obligacje te są odrębnie prezentowane w bilansie w pozycji „Aktywa zastawione”.

Pozycja „Dłużne papiery wartościowe” obejmuje bony skarbowe uprawnione do redyskontowania wyemitowane przez Skarb Państwa na okres maksymalnie do jednego roku. Wszystkie bony skarbowe są oparte na stałej stopie procentowej.

Powyższa nota nie obejmuje bonów skarbowych i bonów pieniężnych zastawionych pod BFG w kwocie 79 643 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 56 727 tys. zł), które są zaklasyfikowane do lokacyjnych papierów wartościowych (Nota 22).

20. Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu

Bank wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia i dla potrzeb nie związanych z zabezpieczeniami:

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące nie zrealizowane transakcje spot. **Kontrakty typu futures dla walut i stóp procentowych** to zobowiązania w formie umowy do otrzymania lub zapłacenia określonej wartości netto, zależnie od zmian kursów wymiany walut lub stóp procentowych, bądź do kupna lub sprzedaży waluty obcej lub instrumentu finansowego w ustalonym terminie w przyszłości po ustalonej cenie, określonej na zorganizowanym rynku finansowym. Z uwagi na fakt, że kontrakty futures są zabezpieczone środkami pieniężnymi lub papierami wartościowymi wycenianymi według wartości godziwej, zaś zmiany wartości nominalnej tych kontraktów rozliczane są codziennie w odniesieniu do notowań giełdowych, ryzyko kredytowe jest nieznaczne. **Kontrakty FRA** to kontrakty analogiczne do futures tyle że negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową, na bazie teoretycznej kwoty kapitału.

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych). Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Banku stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Banku ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powyższe ryzyko walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Bankiem a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Bank jest narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują jaki jest stopień narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Wartości godziwe posiadanych przez Bank instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Wartość kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
<u>Stan na 31 grudnia 2007</u>			
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
<i>Walutowe instrumenty pochodne</i>			
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	30 260 578	270 880	195 533
- Kontrakty FX swap	46 516 632	659 201	515 373
- Kontrakty CIRS	10 209 184	80 023	102 644
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	11 535 732	144 038	230 131
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	98 522 126	1 154 142	1 043 681
Razem walutowe instrumenty pochodne	98 522 126	1 154 142	1 043 681
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS	337 888 697	696 993	762 811
- Kontrakty FRA	196 823 280	184 062	146 944
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	806 850	8 351	8 401
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	535 518 827	889 406	918 156
- Opcje na stopę procentową w obrocie giełdowym	-	136	-
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	535 518 827	889 542	918 156
Transakcje na ryzyko rynkowe	563 119	220 161	219 583
Razem aktywa / pasywa przeznaczone do obrotu	634 604 072	2 263 845	2 181 420
Razem rozpoznane pochodne aktywa / pasywa	634 604 072	2 263 845	2 181 420
Razem rozpoznane pochodne aktywa / pasywa oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	634 604 072	2 263 845	2 181 420
Krótkoterminowe (do 1 roku)	462 322 795	1 518 493	1 442 533
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	172 281 277	745 352	738 887

	Wartość kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2006			
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
<i>Walutowe instrumenty pochodne</i>			
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	21 167 613	196 494	128 902
- Kontrakty FX swap	42 307 959	392 523	221 430
- Kontrakty CIRS	87 306	-	-
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	2 612 114	37 111	50 066
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	66 174 992	626 128	400 398
- Walutowe kontrakty futures	36 954	-	-
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie giełdowym	14 585	609	233
Razem walutowe instrumenty pochodne	66 226 531	626 737	400 631
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS	285 443 918	468 610	540 021
- Kontrakty FRA	167 856 340	81 705	83 666
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	-	104	162
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	453 300 258	550 419	623 849
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	453 300 258	550 419	623 849
Transakcje na ryzyko rynkowe	540 010	233 874	243 345
Razem aktywa / pasywa przeznaczone do obrotu	520 066 799	1 411 030	1 267 825
Razem rozpoznane pochodne aktywa / pasywa	520 066 799	1 411 030	1 267 825
Razem rozpoznane pochodne aktywa / pasywa oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	520 066 799	1 411 030	1 267 825
Krótkoterminowe (do 1 roku)	279 047 446	759 463	678 145
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	241 019 353	651 567	589 680

W prezentowanych okresach transakcje na ryzyko rynkowe obejmują wartość godziwą opcji na indeks giełdowy, akcje i inne papiery kapitałowe, kontraktów futures na towary, kontraktów swap na towary.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku Bank nie posiadał żadnych aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość godziwa opcji na ryzyko rynkowe wbudowanych w produkty depozytowe oferowane przez Bank wyniosła: aktywa – 192 499 tys. zł, zobowiązanie – 197 684 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: aktywa – 177 832 tys. zł, zobowiązanie – 178 539 tys. zł). Wartość opcji prezentowana jest oddzielnie od instrumentu bazowego. Wartości te zostały zaprezentowane w tabeli powyżej, w pozycji „Transakcje na ryzyko rynkowe – obrót giełdowy”.

21. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym:		13 790 558	8 765 115
- należności bieżące		2 301 686	1 511 069
- kredyty terminowe, w tym:		11 488 872	7 254 046
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe		10 536 467	6 606 584
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym:		12 693 119	9 279 263
- należności bieżące		2 743 814	2 032 291
- kredyty terminowe:		9 280 287	7 206 536
- udzielone dużym klientom		3 326 348	2 654 133
- udzielone średnim i małym klientom		5 953 939	4 552 403
- transakcje reverse repo / buy sell back		669 018	40 436
Kredyty i pożyczki udzielone sektorowi budżetowemu		32 489	31 459
Inne należności		412 529	328 250
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów		26 928 695	18 404 087
Rezerwa utworzona na należności od klientów (wielkość ujemna)		(549 808)	(714 331)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów		26 378 887	17 689 756
Krótkoterminowe (do 1 roku)		11 196 418	8 256 104
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		15 182 469	9 433 652

Na dzień 31 grudnia 2007 r. kredyty o zmiennej stopie procentowej wyniosły 26 342 485 tys. zł, a o stałej stopie procentowej wyniosły 586 210 tys. zł (31 grudnia 2006 rok odpowiednio: 17 700 074 tys. zł i 170 900 tys. zł). Powyższe wartości odnoszą się do sumy kredytów i pożyczek udzielonych klientom indywidualnym, korporacyjnym i sektorowi budżetowemu. Średnie oprocentowanie kredytów udzielonych klientom (z wyłączeniem transakcji reverse repo) wynosiło 5,57%.

Bank przyjął jako zabezpieczenie kredytów komercyjnych notowane na giełdzie papiery wartościowe o wartości godziwej 956 634 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 1 151 932 tys. zł).

Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty			
Zaangażowanie bilansowe brutto		26 342 033	17 590 601
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych portfelowo		(93 594)	(59 988)
Zaangażowanie bilansowe netto		26 248 439	17 530 613
Należności, które utraciły wartość			
Zaangażowanie bilansowe brutto		586 662	813 486
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych indywidualnie		(456 214)	(654 343)
Zaangażowanie bilansowe netto		130 448	159 143

Zmiany rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
KLIENCI INDYWIDUALNI			
- Należności bieżące			
Stan rezerw na początek okresu		80 463	69 214
Zwiększenia (z tytułu)		40 395	24 199
- utworzenie rezerw		37 311	24 199
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe		3 084	-
Zmniejszenia (z tytułu)		(3 951)	(12 950)
- rozwiązanie rezerw		(304)	(540)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe		-	(8 776)
- należności spisane w ciężar rezerw		(3 647)	(3 634)
Stan rezerw na koniec okresu		116 907	80 463
- Kredyty terminowe			
Stan rezerw na początek okresu		70 072	55 675
Zwiększenia (z tytułu)		11 961	26 965
- utworzenie rezerw		11 961	19 548
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe		-	7 417
Zmniejszenia (z tytułu)		(18 139)	(12 568)
- rozwiązanie rezerw		(9 403)	(12 568)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe		(3 936)	-
- należności spisane w ciężar rezerw		(4 800)	-
Stan rezerw na koniec okresu		63 894	70 072
w tym:			
- Kredyty hipoteczne i mieszkaniowe			
Stan rezerw na początek okresu		16 891	7 052
Zwiększenia (z tytułu)		5 142	9 839
- utworzenie rezerw		5 142	9 839
Zmniejszenia (z tytułu)		-	-
- rozwiązanie rezerw		-	-
Stan rezerw na koniec okresu		22 033	16 891
KLIENCI INDYWIDUALNI - RAZEM			
Stan rezerw na początek okresu		150 535	124 889
Zwiększenia (z tytułu)		52 356	51 164
- utworzenie rezerw		49 272	43 747
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe		3 084	7 417
Zmniejszenia (z tytułu)		(22 090)	(25 518)
- rozwiązanie rezerw		(9 707)	(13 108)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe		(3 936)	(8 776)
- należności spisane w ciężar rezerw		(8 447)	(3 634)
Stan rezerw na koniec okresu		180 801	150 535

KLIENCI KORPORACYJNI

- Należności bieżące

Stan rezerw na początek okresu

Zwiększenia (z tytułu)	109 245	102 141
- utworzenie rezerw	38 274	47 452
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	38 274	40 080
	-	7 372

Zmniejszenia (z tytułu)

- rozwiązanie rezerw	(67 556)	(40 348)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(11 735)	(32 721)
- należności spisane w ciężar rezerw	(16 030)	-
	(39 791)	(7 627)

Stan rezerw na koniec okresu

79 963	109 245
---------------	----------------

- Kredyty terminowe

Stan rezerw na początek okresu

Zwiększenia (z tytułu)	454 457	512 172
- utworzenie rezerw	72 792	249 250
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	56 915	227 818
	15 877	21 432

Zmniejszenia (z tytułu)

- rozwiązanie rezerw	(238 519)	(306 965)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(70 614)	(231 935)
- należności spisane w ciężar rezerw	(2 183)	(54 732)
	(165 722)	(20 298)

Stan rezerw na koniec okresu

288 730	454 457
----------------	----------------

w tym:

- Kredyty terminowe udzielone dużym klientom

Stan rezerw na początek okresu

Zwiększenia (z tytułu)	87 427	60 800
- utworzenie rezerw	10 692	43 332
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	10 692	21 900
	-	21 432

Zmniejszenia (z tytułu)

- rozwiązanie rezerw	(69 639)	(16 705)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(12 727)	(16 705)
- należności spisane w ciężar rezerw	(2 183)	-
	(54 729)	-

Stan rezerw na koniec okresu

28 480	87 427
---------------	---------------

- Kredyty terminowe udzielone średnim i małym klientom

Stan rezerw na początek okresu

Zwiększenia (z tytułu)	367 030	451 372
- utworzenie rezerw	62 100	205 918
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	46 223	205 918
	15 877	-

Zmniejszenia (z tytułu)

- rozwiązanie rezerw	(168 880)	(290 260)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(57 887)	(215 230)
- należności spisane w ciężar rezerw	-	(54 732)
	(110 993)	(20 298)

Stan rezerw na koniec okresu

260 250	367 030
----------------	----------------

KLIENCI KORPORACYJNI - RAZEM

Stan rezerw na początek okresu

Zwiększenia (z tytułu)	563 702	614 313
- utworzenie rezerw	111 066	296 702
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	95 189	267 898
	15 877	28 804

Zmniejszenia (z tytułu)

- rozwiązanie rezerw	(306 075)	(347 313)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(82 349)	(264 656)
- należności spisane w ciężar rezerw	(18 213)	(54 732)
	(205 513)	(27 925)

Stan rezerw na koniec okresu

368 693	563 702
----------------	----------------

KLIENCI BUDŻETOWI

Stan rezerw na początek okresu

Zwiększenia (z tytułu)

- utworzenie rezerw

Zmniejszenia (z tytułu)

- rozwiązanie rezerw

Stan rezerw na koniec okresu

	94	516
	220	-
	220	
	-	(422)
	-	(422)
	314	94
na dzień	31.12.2007	31.12.2006

INNE NALEŻNOŚCI

Stan rezerw na początek okresu

Zmniejszenia (z tytułu)

- rozwiązanie rezerw

Stan rezerw na koniec okresu

	-	142
	-	(142)
	-	(142)
	-	-

OGÓŁEM ZMIANA STANU REZERW NA KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

Stan rezerw na początek okresu

Zwiększenia (z tytułu)

- utworzenie rezerw (Nota 13)

- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe

Zmniejszenia (z tytułu)

- rozwiązanie rezerw (Nota 13)

- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe

- należności spisane w ciężar rezerw

Stan rezerw na koniec okresu

	714 331	739 860
	163 642	347 866
	144 681	311 645
	18 961	36 221
	(328 165)	(373 395)
	(92 056)	(278 328)
	(22 149)	(63 508)
	(213 960)	(31 559)
	549 808	714 331

22. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe		5 956 710	2 803 425
- notowane		5 931 685	2 803 425
- nie notowane		25 025	-
Kapitałowe papiery wartościowe		349 251	210 523
- notowane		10 021	10 411
- nie notowane		339 230	200 112
Razem papiery wartościowe		6 305 961	3 013 948
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione razem, w tym:		6 305 961	3 013 948
- <i>Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży</i>		<i>6 226 318</i>	<i>2 957 221</i>
- <i>Aktywa zastawione (Nota 38)</i>		<i>79 643</i>	<i>56 727</i>
Krótkoterminowe (do 1 roku)		2 979 205	920 958
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		3 326 756	2 092 990

Zaprezentowana powyżej wartość kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej obejmuje rezerwy utworzone z tytułu utraty wartości w wysokości 125 tys. zł (2006: 64 tys. zł).

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych opartych na stałej stopie procentowej wynosiła na dzień 31 grudnia 2007 r. 4 677 609 tys. zł, natomiast opartych na stopie zmiennej 1 279 101 tys. zł (2006 odpowiednio: 2 677 822 tys. zł, 125 603 tys. zł).

W okresach sprawozdawczych do września 2007 roku, w ramach notowanych dłużnych papierów wartościowych wykazywano polskie obligacje Brady'ego. Obligacje Brady'ego wyemitowane zostały w wykonaniu umów zawartych 14 września 1994 r. między Rzeczpospolitą Polską a bankami komercyjnymi zrzeszonymi w tak zwanym Klubie Londyńskim na podstawie zarządzenia nr 78 Ministra Finansów z 26 października 1994 r. w sprawie emisji obligacji na realizację umów zawartych z bankami komercyjnymi zrzeszonymi w Klubie Londyńskim w sprawie redukcji i reorganizacji zadłużenia Polski. W IV kwartale 2007 roku Bank zbył wszystkie obligacje Brady'ego z portfela lokacyjnych papierów wartościowych. Na dzień 31 grudnia 2006 roku wartość obligacji Brady'ego w księgach Banku wyniosła 29 083 tys. zł.

Powyższa nota obejmuje bony skarbowe pod zastaw BFG, które wykazane są w bilansie w oddzielnej pozycji „Aktywa zastawione” (patrz Nota 38).

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 31 grudnia 2007 r. BRE Bank SA posiadał bony skarbowe ujęte w bilansie w kwocie 79 643 tys. zł o wartości nominalnej 80 000 tys. zł (2006: 56 727 tys. zł o wartości nominalnej 57 500 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG i były zdeponowane na wydzielonym rachunku w NBP.

Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych obejmują:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Wykup / sprzedaż przez emitenta aktywów finansowych w tym:		105 850	41 279
- dostępnych do sprzedaży		1 985	8 235
- inwestycji w jednostki zależne		103 865	24 646
- inwestycji w jednostki stowarzyszone		-	8 398
Utrata wartości kapitałowych papierów wartościowych w tym:		26 188	(1 164)
- dostępnych do sprzedaży		(63)	(65)
- inwestycji w jednostki zależne		26 251	(285)
- inwestycji w jednostki stowarzyszone		-	(814)
Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych, razem		132 038	40 115

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych przedstawia się następująco:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży i aktywa zastawione			
Stan na początek okresu		3 013 948	1 077 661
Różnice kursowe		(37 397)	(42 847)
Zwiększenia		9 765 486	7 315 881
Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, umorzenie)		(6 503 295)	(5 345 799)
Straty z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych i dłużnych dostępnych do sprzedaży		(63)	(65)
Zyski/straty z tytułu zmian wartości godziwej (Nota 41)		67 282	9 117
Stan na koniec okresu		6 305 961	3 013 948

Największy wpływ na wielkość pozycji zyski/ straty z tytułu zmian wartości godziwej w 2007 roku, miała wycena akcji Vectra SA („Vectra”). W związku z toczącymi się w 2007 roku rozmowami dotyczącymi sprzedaży akcji Vectry, Bank dokonał przeszacowania posiadanych akcji z ceny nabycia (124 962 tys. zł) do wartości godziwej (264 035 tys. zł). Przed rozpoczęciem negocjacji Bank nie dysponował wiarygodną wyceną akcji Vectry. Efekt przeszacowania w wysokości 139 073 tys. zł, został ujęty w korespondencji z kapitałem z aktualizacji wyceny. W efekcie kapitał z aktualizacji wyceny wzrósł o kwotę netto 112 649 tys. zł. Powyższe przeszacowanie nie miało wpływu na wynik bieżącego okresu.

Sprzedaż akcji Vectry nastąpiła w dniu 25 stycznia 2008 roku. Zgodnie z umową sprzedaży Bank dokonał zbycia 9 045 404 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda. Bank zbył wyżej wymienione akcje za łączną kwotę 264 035 tys. zł, która stanowiła wartość godziwą akcji w księgach Banku. Zapłata ceny za akcje nastąpiła w dniu transakcji.

Zysk brutto Banku z tytułu zawarcia tej transakcji w 2008 roku, po uwzględnieniu kosztów transakcji, wyniesie 137 673 tys. zł.

Zmiana stanu rezerw na utratę wartości lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych przedstawia się następująco:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży i aktywa zastawione			
Kapitałowe papiery wartościowe			
- Notowane			
Stan na początek okresu		(64)	-
Utworzenie rezerwy		(63)	(65)
Kwoty odzyskane w czasie okresu sprawozdawczego		2	1
Stan na koniec okresu		(125)	(64)
Papiery dostępne do sprzedaży razem			
Stan na początek okresu		(64)	-
Utworzenie rezerwy		(63)	(65)
Kwoty odzyskane w czasie okresu sprawozdawczego		2	1
Stan na koniec okresu		(125)	(64)

23. Inwestycje w jednostkach zależnych

Udziały Banku w głównych jednostkach zależnych, które nie są notowane na giełdzie, przedstawiają się następująco:

31 grudnia 2007 r. (w tys. zł)								
Lp.	Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %	Wartość bilansowa
1.	AMBRESA Sp. z o.o.	Polska	1 176	138	621	120	100,00	866
2.	BRE Bank Hipoteczny SA	Polska	3 395 759	3 126 108	197 270	35 351	100,00	214 540
3.	BRE Corporate Finance SA	Polska	6 625	1 738	12 253	1 617	100,00	6 256
4.	BRE Finance France SA	Francja	732 966	731 895	64 452	222	99,98	806
5.	BRE Holding Sp. z o.o.	Polska	98	3	-	(5)	100,00	100
6.	BRE Leasing Sp. z o.o.	Polska	3 272 197	3 183 381	282 437	38 941	50,004	3 737
7.	BRE Ubezpieczenia SA	Polska	-	-	-	-	100,00	26 353
8.	BRE Wealth Management	Polska	10 966	3 671	11 038	3 118	100,00	12 000
9.	BRE.Iocum SA	Polska	306 539	246 642	152 144	38 034	79,99	22 252
10.	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	Polska	56 429	52 837	6 508	(560)	99,84	3 629
11.	BREL-MAR Sp. z o.o. Centrum Rozliczeń i Informacji CERI	Polska	44	162	-	(73)	100,00	50
12.	Sp. z o.o.	Polska	28 514	17 699	33 000	292	100,00	10 566
13.	Dom Inwestycyjny BRE Banku SA	Polska	780 501	702 890	157 205	43 110	100,00	26 719
14.	emFinanse Sp. z o.o.	Polska	6 210	9 427	15 929	(3 439)	100,00	5 700
15.	Garbary Sp. z o.o.	Polska	50 105	3 436	224	(2 251)	100,00	53 384
16.	Intermarket Bank AG	Austria	849 252	728 496	89 163	18 013	56,24	33 528
17.	Magyar Factor Rt.	Węgry	225 281	201 788	28 136	4 147	78,12	7 803
18.	Polfactor SA	Polska	301 488	265 793	38 787	9 904	78,12	4 803
19.	PTE Skarbiec - Emerytura SA*	Polska	166 975	12 543	49 792	17 214	100,00	335 819
20.	ServicePoint Sp. z o.o.	Polska	2 535	1 163	14 523	33	100,00	50
21.	Tele -Tech Investment Sp. z o.o.	Polska	39 701	39 020	4 521	435	100,00	50
22.	TRANSFINANCE a.s.	Czechy	456 405	414 609	42 235	7 614	78,11	15 906
w tym: aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)								(335 819)
*) wartość bilansowa akcji PTE została zaprezentowana w bilansie w pozycji "Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży"								449 098

31 grudnia 2006 r. (w tys. zł)

Lp.	Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %	Wartość bilansowa
1.	AMBRESA Sp. z o.o.	Polska	1 200	281	48	(311)	100,00	866
2.	BRE Bank Hipoteczny SA	Polska	2 400 972	2 166 585	160 659	30 389	100,00	214 540
3.	BRE Corporate Finance SA	Polska	4 047	631	8 959	146	100,00	6 256
4.	BRE Finance France SA	Francja	1 657 226	1 655 849	77 032	493	99,99	862
5.	BRE Leasing Sp. z o.o.	Polska	2 228 556	2 168 010	205 140	21 343	50,004	3 737
6.	BRE Ubezpieczenia SA	Polska	3 577	705	427	(1 128)	100,00	4 000
7.	BRE Wealth Management	Polska	10 119	2 669	12 930	3 273	100,00	12 000
8.	BRE.Iocum Sp. z o.o.	Polska	190 104	154 712	141 164	14 582	79,99	12 587
9.	BRELIM Sp. z o.o.***	Polska	4 505	2	-	(24)	100,00	10 205
10.	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	Polska	61 753	57 601	-	(640)	99,84	3 629
11.	BREL-MAR Sp. z o.o. Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	Polska	30	75	-	(74)	100,00	50
12.	Dom Inwestycyjny BRE Banku SA	Polska	19 494	8 971	23 544	436	100,00	10 566
13.	emFinanse Sp. z o.o.	Polska	445 840	392 157	101 511	20 850	100,00	26 719
14.	Fund Advisory and Management Company (FAMCO) SA w likwidacji	Polska	4 666	7 877	3 651	(5 422)	100,00	3 000
15.	Garbary Sp. z o.o.	Polska	3 920	20	-	3 900	100,00	5 340
16.	Intermarket Bank AG	Austria	49 010	90	257	(1 796)	100,00	53 384
17.	Magyar Factor Rt.	Węgry	826 704	714 024	74 820	17 303	56,24	35 860
18.	Polfactor SA	Polska	201 780	178 547	24 869	5 256	78,12	8 352
19.	PTE Skarbiec - Emerytura SA*	Polska	290 039	259 748	32 381	9 339	78,12	4 803
20.	ServicePoint Sp. z o.o.	Polska	146 972	9 754	45 977	15 071	100,00	310 822
21.	Skarbiec Asset Management Holding SA*	Polska	3 034	1 183	11 901	913	100,00	50
22.	Tele -Tech Investment Sp. z o.o.	Polska	103 440	23 044	109 273	17 748	53,93	51 033
23.	TRANSFINANCE a.s.	Czechy	49 013	48 767	4 005	(748)	100,00	50
24.	TV-Tech Investment 1 Sp. z o.o. w likwidacji**	Polska	465 303	426 051	39 871	7 766	78,12	16 437
25.			780	19	1	(32)	100,00	50
w tym: aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)								(361 855)
*) wartość bilansowa akcji PTE i SAMH została zaprezentowana w bilansie w pozycji "Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży"								433 343
**) dane z bilansu zamknięcia likwidacji wg stanu na 31.10.06 r.								
***) udziały w spółce zostały sprzedane w dniu 31 stycznia 2007 roku								

Zmiana stanu inwestycji w jednostki zależne:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		433 343	285 251
Zwiększenia z tytułu:			
- zakupu		38 817	243 253
- pozostałe		37 564	236 530
		1 253	6 723
Zmniejszenia z tytułu:			
- sprzedaży		(23 062)	(95 161)
- utrata wartości		(19 595)	(43 843)
- różnic kursowych		-	(285)
- przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		(3 467)	-
		-	(51 033)
Stan inwestycji w jednostki zależne na koniec okresu		449 098	433 343

24. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Udziały Banku w głównych jednostkach stowarzyszonych, które nie są notowane na giełdzie, przedstawiają się następująco:

31 grudnia 2007 r. (w tys. zł)

Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %
Xtrade S.A.	Polska	1 785	2 861	1 758	(757)	24,90

31 grudnia 2006 r. (w tys. zł)

Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %
Xtrade S.A.	Polska	700	983	1 560	(734)	24,90

Zmiana stanu inwestycji w jednostki stowarzyszone:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		-	5 649
Zwiększenia (z tytułu)		-	38
- zakupu		-	38
Zmniejszenia (z tytułu)		-	(5 687)
- sprzedaży		-	(2 885)
- reklasyfikacji udziałów		-	(1 988)
- utrata wartości		-	(814)
Stan inwestycji w jednostki stowarzyszone na koniec okresu		-	-

25. Wartości niematerialne

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Koszty zakończonych prac rozwojowych		3 412	4 315
Patenty, licencje i podobne wartości, w tym:		301 519	303 130
- oprogramowanie komputerowe		267 860	272 836
Inne wartości niematerialne		1 573	2 688
Wartości niematerialne w toku wytwarzania		73 000	46 003
Wartości niematerialne, razem		379 504	356 136

Zmiana stanu wartości niematerialnych:

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2007 roku do 31.12.2007 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte patenty, licencje i podobne wartości w tym: nabyte oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartości niematerialne razem	
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2007 r.	33 108	475 132	403 046	6 129	46 003	560 372
Zwiększenia (z tytułu)	1 343	71 233	49 513	3	80 310	152 889
- zakupu	-	10 730	2 420	3	80 274	91 007
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	1 343	49 800	47 092	-	-	51 143
- innych zwiększeń	-	10 703	1	-	36	10 739
Zmniejszenia (z tytułu)	(2 677)	(19 185)	(14 234)	-	(53 313)	(75 175)
- likwidacji	(2 677)	(8 086)	(3 534)	-	-	(10 763)
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	-	(51 143)	(51 143)
- innych zmniejszeń	-	(11 099)	(10 700)	-	(2 170)	(13 269)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	31 774	527 180	438 325	6 132	73 000	638 086
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2007 r.	(28 793)	(172 002)	(130 210)	(3 441)	-	(204 236)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	431	(53 659)	(40 255)	(1 118)	-	(54 346)
- odpisów	(1 261)	(62 728)	(44 459)	(1 117)	-	(65 106)
- innych zwiększeń	(985)	-	-	(1)	-	(986)
- likwidacji	2 677	8 086	3 534	-	-	10 763
- innych zmniejszeń	-	983	670	-	-	983
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2007 r.	(28 362)	(225 661)	(170 465)	(4 559)	-	(258 582)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	3 412	301 519	267 860	1 573	73 000	379 504

BRE Bank SA
Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 r.

(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2006 roku do 31.12.2006 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte patenty, licencje i podobne wartości w tym: nabyte oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartości niematerialne razem	
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2006 r.	33 108	475 944	397 547	4 586	37 436	551 074
Zwiększenia (z tytułu)	-	47 949	35 431	1 543	54 896	104 388
- zakupu	-	4 075	623	1 526	52 900	58 501
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	151	39	-	123	274
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	43 723	34 769	17	-	43 740
- innych zwiększeń	-	-	-	-	1 873	1 873
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(48 761)	(29 932)	-	(46 329)	(95 090)
- sprzedaży	-	(902)	(630)	-	-	(902)
- likwidacji	-	(47 278)	(28 724)	-	(197)	(47 475)
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	(538)	(538)	-	(43 740)	(44 278)
- innych zmniejszeń	-	(43)	(40)	-	(2 392)	(2 435)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2006 r.	33 108	475 132	403 046	6 129	46 003	560 372
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2006 r.	(27 534)	(152 677)	(112 030)	(2 359)	-	(182 570)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(1 259)	(19 325)	(18 180)	(1 082)	-	(21 666)
- odpisów	(1 259)	(64 659)	(45 383)	(1 082)	-	(67 000)
- sprzedaży	-	902	630	-	-	902
- likwidacji	-	44 430	26 571	-	-	44 430
- innych zmniejszeń	-	2	2	-	-	2
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2006 r.	(28 793)	(172 002)	(130 210)	(3 441)	-	(204 236)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2006 r.	4 315	303 130	272 836	2 688	46 003	356 136

26. Rzeczowe aktywa trwałe

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Środki trwałe, w tym:		487 459	437 605
- grunty		1 733	1 733
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej		218 813	223 938
- urządzenia techniczne i maszyny		105 044	106 153
- środki transportu		34 163	463
- inne środki trwałe		127 706	105 318
Środki trwałe w budowie		44 716	33 321
Rzeczowe aktywa trwałe, razem		532 175	470 926

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych:

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2007 roku do 31.12.2007 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2007 r.	1 733	333 594	359 056	7 578	229 548	33 882	965 391
Zwiększenia (z tytułu)	-	2 658	42 250	35 686	45 172	77 086	202 852
- zakup	-	90	20 497	-	9 204	77 037	106 828
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	2 568	21 023	-	35 891	-	59 482
- innych zwiększeń	-	-	730	35 686	77	49	36 542
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(8 181)	(8 469)	(348)	(5 610)	(65 691)	(88 299)
- sprzedaży	-	(8 181)	(644)	(344)	(1 150)	-	(10 319)
- likwidacji	-	-	(6 225)	(4)	(3 282)	-	(9 511)
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(59 482)	(59 482)
- innych zmniejszeń	-	-	(1 600)	-	(1 178)	(6 209)	(8 987)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	1 733	328 071	392 837	42 916	269 110	45 277	1 079 944
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2007 r.	-	(51 497)	(252 723)	(7 115)	(124 067)	-	(435 402)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	-	(5 031)	(35 070)	(1 638)	(17 206)	-	(58 945)
- odpisów	-	(6 687)	(42 652)	(1 985)	(22 522)	-	(73 846)
- innych zwiększeń	-	-	(497)	-	(29)	-	(526)
- sprzedaży	-	1 656	527	344	1 142	-	3 669
- likwidacji	-	-	5 984	3	2 988	-	8 975
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	1 391	-	97	-	1 488
- innych zmniejszeń	-	-	177	-	1 118	-	1 295
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2007 r.	-	(56 528)	(287 793)	(8 753)	(141 273)	-	(494 347)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2007 r.	-	(58 159)	(180)	-	(163)	(561)	(59 063)
- zmniejszenie	-	5 429	180	-	32	-	5 641
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2007 r.	-	(52 730)	-	-	(131)	(561)	(53 422)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	1 733	218 813	105 044	34 163	127 706	44 716	532 175

BRE Bank SA
Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 r.

(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2006 roku do 31.12.2006 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2006 r.	1 733	356 043	328 091	9 538	209 352	32 671	937 428
Zwiększenia (z tytułu)	-	215	38 917	-	25 019	58 970	123 121
- zakup	-	206	12 474	-	4 040	58 781	75 501
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	9	26 443	-	20 911	-	47 363
- innych zwiększeń	-	-	-	-	68	189	257
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(22 664)	(7 952)	(1 960)	(4 823)	(57 759)	(95 158)
- sprzedaży	-	(22 664)	(532)	(1 923)	(713)	-	(25 832)
- likwidacji	-	-	(7 295)	(37)	(3 203)	-	(10 535)
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(47 363)	(47 363)
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(274)	(274)
- innych zmniejszeń	-	-	(125)	-	(907)	(10 122)	(11 154)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2006 r.	1 733	333 594	359 056	7 578	229 548	33 882	965 391
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2006 r.	-	(45 943)	(219 717)	(7 461)	(108 349)	-	(381 470)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	-	(5 554)	(33 006)	346	(15 718)	-	(53 932)
- odpisów	-	(7 368)	(40 579)	(1 458)	(19 374)	-	(68 779)
- innych zwiększeń	-	-	-	(7)	(3)	-	(10)
- sprzedaży	-	1 814	590	1 778	697	-	4 879
- likwidacji	-	-	6 978	33	2 148	-	9 159
- innych zmniejszeń	-	-	5	-	814	-	819
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2006 r.	-	(51 497)	(252 723)	(7 115)	(124 067)	-	(435 402)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2006 r.	-	(69 949)	(180)	(1)	(1 196)	(561)	(71 887)
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenie	-	11 790	-	1	1 033	-	12 824
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2006 r.	-	(58 159)	(180)	-	(163)	(561)	(59 063)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2006 r.	1 733	223 938	106 153	463	105 318	33 321	470 926

Wartość odzyskiwalną środków trwałych dotkniętych utratą wartości stanowi cena netto sprzedaży określona na podstawie ceny rynkowej podobnego aktywa.

27. Inne aktywa

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Przejęte aktywa do zbycia:		1 266	1 328
- inne		1 266	1 328
Pozostałe, w tym:		223 455	208 782
- dłużnicy		150 853	154 157
- należności z tytułu podatku dochodowego		-	463
- rozrachunki międzybankowe		519	932
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne		47 557	34 660
- przychody do otrzymania		21 268	15 776
- zapasy		2 917	2 717
- inne		341	77
Inne aktywa, razem		224 721	210 110
Krótkoterminowe (do 1 roku)		154 676	194 584
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		70 045	15 526

28. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży

Bank podtrzymuje strategię sprzedaży biznesu emerytalnego PTE Skarbiec-Emerytura SA, który z punktu widzenia Grupy BRE Banku nie jest postrzegany jako działalność kontynuowana. W dniu 29 czerwca 2007 roku Bank zawarł z Aegon Woningen Nova B.V., będącym 100% akcjonariuszem spółki Powszechne Towarzystwo Emerytalne Ergo Hestia SA (obecnie Aegon PTE SA), „Umowę o połączeniu Aegon PTE SA oraz PTE Skarbiec-Emerytura” oraz „Umowę opcyjną”. Połączenie odbędzie się w trybie art. 492 par. 1 pkt. 1 k.s.h w drodze przejęcia majątku PTE Skarbiec-Emerytura SA przez PTE Ergo Hestia SA.

W dniu 28 września 2007 roku Bank otrzymał informację, że decyzją z dnia 27 września 2007 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) wydał zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Aegon PTE SA i PTE Skarbiec-Emerytura SA. Zgoda UOKiK jest jednym z warunków niezbędnych do przeprowadzenia połączenia wyżej wymienionych powszechnych towarzystw emerytalnych.

Połączenie spółek jest uwarunkowane również uzyskaniem zgody Komisji Nadzoru Finansowego (KNF). W dniu 7 listopada 2007 roku oba towarzystwa emerytalne złożyły wnioski do KNF w sprawie łączenia. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego KNF nie wydała decyzji w sprawie połączenia towarzystw emerytalnych.

Umowa opcyjna zawiera opcje kupna i sprzedaży w formie nieodwołalnych ofert w trybie art. 66 Kodeksu cywilnego dające prawo Stronom do kupna (sprzedaży) wszystkich akcji emisji połączeniowej posiadanych przez BRE Bank SA w następstwie połączenia.

Sprzedaż akcji w następstwie przyjęcia oferty oraz zapłata za akcje może nastąpić po uzyskaniu zgody KNF.

Cena za akcje będzie sumą następujących elementów:

- 385 mln zł z zastrzeżeniem korekty tej kwoty wynikającej z liczby członków OFE Skarbiec-Emerytura publikowanej w ostatnim miesięcznym raporcie KNF przed dniem połączenia (data wpisu połączenia w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym dla PTE Ergo Hestia), oraz
- wartości bieżących aktywów netto PTE Skarbiec-Emerytura obliczonej jako wartość aktywów obrotowych pomniejszona o zobowiązania i rezerwy PTE Skarbiec-Emerytura na koniec ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego dzień połączenia.

Jeżeli połączenie nie nastąpi do 30 czerwca 2008 roku, każda ze Stron ma prawo odstąpić od "Umowy o połączeniu Aegon PTE SA oraz PTE Skarbiec-Emerytura". Umowa opcyjna wygasa z dniem rozwiązania "Umowy o połączeniu Aegon PTE SA oraz PTE Skarbiec-Emerytura" w przypadku nieuzyskania zezwolenia KNF na połączenie.

Zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.15 Not objaśniających do sprawozdania finansowego, na dzień 31 grudnia 2007 roku Bank zaklasyfikował do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej spółkę PTE Skarbiec – Emerytura SA (PTE). Dokonując powyższej klasyfikacji, zostały spełnione wszystkie warunki wynikające z MSSF 5 „Aktywa przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, z wyjątkiem wymogu zakończenia transakcji sprzedaży w okresie 12 miesięcy w odniesieniu do pierwotnego momentu zaklasyfikowania (grudzień 2005 roku). Opóźnienie w sprzedaży PTE spowodowane jest jednak zdarzeniami pozostającymi poza kontrolą Banku (wymóg uzyskania zgody na sprzedaż od regulatora rynku).

W opinii Banku powyższe fakty wypełniają wymogi załącznika B do MSSF 5, który pozwala na wydłużenie 12 miesięcznego okresu, w którym spółka PTE powinna być wykazywana jako aktywa (grupa do zbycia) przeznaczone do sprzedaży.

Bank przeanalizował wymogi MSR 12 „Podatek dochodowy” i w oparciu o paragraf 44 nie rozpoznał aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do odpisów aktualizujących wartość akcji PTE w sprawozdaniu finansowym. W przypadku rozpoznania podatku odroczonego Bank utworzyłby aktywo w wysokości 76,9 mln zł.

W danych porównawczych, tj. na 31 grudnia 2006 roku, do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej Bank kwalifikował również spółkę Skarbiec Asset Management Holding SA („SAMH”).

W dniu 8 stycznia 2007 r., zgodnie z umową z 25 września 2006 r. zbycia akcji SAMH na rzecz Polish Enterprise Fund V, L.P. („PEF V”) Bank dokonał zbycia 72 582 akcji SAMH o wartości nominalnej 1 000 zł każda.

Bank zbył wyżej wymienione akcje za łączną kwotę 155 000 tys. zł. Zapłata ceny za akcje nastąpiła w dniu 8 stycznia 2007 roku. Własność wyżej wymienionych akcji została przeniesiona na PEF V w dniu 8 stycznia 2007 roku. Wartość zbytych aktywów netto SAMH wynosiła 57 927 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych akcji SAMH.

Łączny wpływ transakcji na wynik brutto Banku w 2007 roku wyniósł 96 118 tys. zł.

29. Zobowiązania wobec innych banków

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania w drodze		20 068	3 352
Środki na rachunkach bieżących		459 624	273 713
Depozyty terminowe		210 299	559 742
Kredyty i pożyczki otrzymane		6 693 248	4 193 964
Transakcje repo / sell buy back		558 180	124 225
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych		31 481	31 290
Zobowiązania wobec innych banków, razem		7 972 900	5 186 286
Krótkoterminowe (do 1 roku)		4 858 965	1 101 513
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		3 113 935	4 084 773

Na dzień 31 grudnia 2007 roku depozyty terminowe od innych banków były depozytami o stałym oprocentowaniu. Średnie oprocentowanie depozytów i kredytów otrzymanych od banków w 2007 roku wynosiło 3,28%.

BRE Bank nie dostarczył zabezpieczeń swoim kredytodawcom. Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu pożyczek zaciągniętych.

30. Zobowiązania wobec klientów

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Klienci korporacyjni:		19 385 792	16 529 100
Środki na rachunkach bieżących		9 496 912	8 102 153
Depozyty terminowe		5 266 397	3 702 684
Kredyty i pożyczki otrzymane		193 510	237 026
Transakcje repo		3 343 495	2 520 539
Inne zobowiązania (z tytułu)		1 085 478	1 966 698
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych		1 067 852	1 904 749
- pozostałe		17 626	61 949
Klienci indywidualni:		12 643 879	9 290 594
Środki na rachunkach bieżących		9 387 769	6 312 074
Depozyty terminowe		3 195 395	2 895 490
Inne zobowiązania (z tytułu)		60 715	83 030
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych		55 620	82 170
- pozostałe		5 095	860
Klienci sektora budżetowego:		704 645	114 940
Środki na rachunkach bieżących		658 622	26 945
Depozyty terminowe		39 480	86 310
Kredyty i pożyczki otrzymane		-	1 685
Inne zobowiązania (z tytułu)		6 543	-
- pozostałe		6 543	-
Zobowiązania wobec klientów, razem		32 734 316	25 934 634
Krótkoterminowe (do 1 roku)		32 073 720	24 324 279
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		660 596	1 610 355

Na dzień 31 grudnia 2007 roku większość depozytów przyjętych od klientów indywidualnych i korporacyjnych stanowiły depozyty na zmienną stopę procentową. Średnie oprocentowanie zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem transakcji repo) wynosiło 3,03%.

31. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Stan na 31 grudnia 2007 r.

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe					
- Certyfikaty Depozytowe (PLN)	3 000	5.95%	niezabezpieczone	27/08/2008	3 017
- Certyfikaty Depozytowe (PLN)	5 000	5.69%	niezabezpieczone	01/10/2008	5 072
- Certyfikaty Depozytowe (PLN)	10 000	5.34%	niezabezpieczone	13/10/2008	10 073
- Certyfikaty Depozytowe (PLN)	8 000	7.75%	niezabezpieczone	06/05/2009	7 330
- Obligacje (PLN)	11 200	5.35%	niezabezpieczone	22/09/2008	11 318
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)					36 810

Stan na 31 grudnia 2006 r.

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe					
- Certyfikaty Depozytowe (PLN)	3 000	4.67%	niezabezpieczone	27/08/2008	3 013
- Certyfikaty Depozytowe (PLN)	5 000	4.86%	niezabezpieczone	01/10/2008	5 061
- Certyfikaty Depozytowe (PLN)	10 000	4.72%	niezabezpieczone	13/10/2008	10 104
- Certyfikaty Depozytowe (PLN)	8 000	7.75%	niezabezpieczone	06/05/2009	6 765
- Obligacje (PLN)	11 200	4.71%	niezabezpieczone	22/09/2008	11 272
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)					36 215

BRE Bank nie dostarczył zabezpieczeń posiadaczom wyemitowanych obligacji Banku oraz nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych papierów dłużnych.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		36 215	91 545
Zwiększenia (z tytułu)		595	670
- wycena według zamortyzowanego kosztu		595	670
Zmniejszenia (z tytułu)		-	(56 000)
- wykup		-	(56 000)
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu		36 810	36 215
Krótkoterminowe (do 1 roku)		29 480	-
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		7 330	36 215

32. Zobowiązania podporządkowane

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Stopa procentowa (%)	Termin wymagalności / wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2007 r.					
- Commerzbank AG	400 000	CHF	3M LIBOR + 0.7%*	08.03.2017	866 391
- Commerzbank AG	100 000	EUR	3M EURIBOR + 2.5%	nieokreślony	362 440
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR + 1.4%**	nieokreślony	173 153
- Commerzbank AG	120 000	CHF	3M LIBOR + 1.5%***	18.12.2017	259 801
					1 661 785

* marża w wysokości 0,70% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych pięciu lat obowiązywać będzie marża w wysokości 1,20%.

** marża w wysokości 1,4% obowiązuje dla pierwszych dziesięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 3,4%.

*** marża w wysokości 1,5% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 2,0%.

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Stopa procentowa (%)	Termin wymagalności / wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2006 r.					
- Commerzbank AG	200 000	EUR	3M EURIBOR+1,3%	27.03.2012	775 751
- Commerzbank AG	50 000	EUR	3M EURIBOR+1,3%	26.09.2012	193 656
- Commerzbank AG	100 000	EUR	3M EURIBOR+2,5%	nieokreślony	386 992
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR+1,4%	nieokreślony	190 955
					1 547 354

W 2007 roku, podobnie jak w 2006 roku Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

W dniu 5 marca 2007 r. pomiędzy BRE Bankiem SA i Commerzbankiem AG podpisana została umowa emisji obligacji podporządkowanych, na mocy której Commerzbank AG zobowiązał się do objęcia dziesięcioletnich obligacji podporządkowanych o zmiennej stopie oprocentowania, wyemitowanych na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. b) ustawy Prawo bankowe, o łącznej wartości nominalnej 400 000 tys. CHF (980 400 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 r.). Oprocentowanie obligacji jest zmienne, oparte na stawce trzymiesięcznego LIBOR-u, powiększonego o marżę. Emisja obligacji nastąpiła w dniu 8 marca 2007 roku.

Równocześnie z wyżej wymienioną umową, tj. 5 marca 2007 r., Bank zawarł dwie umowy dotyczące wcześniejszego wykupu, odpowiednio, obligacji podporządkowanych Banku na kwotę 50 000 tys. EUR (195 850 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 r.), o zmiennej stopie oprocentowania i terminie wykupu w roku 2012 oraz obligacji podporządkowanych Banku na kwotę 200 000 tys. EUR (783 400 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 r.), o zmiennej stopie oprocentowania i terminie wykupu w roku 2012. Wykup obligacji nastąpił w dniu 26 marca 2007 r. Wpływ wcześniejszego wykupu na wynik Banku wyniósł 11 495 tys. zł.

W dniu 12 grudnia 2007 roku BRE Bank zawarł z Commerzbank AG następujące umowy:

1. Umowa Emisji Obligacji, na mocy której Commerzbank zobowiązał się do objęcia obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wykupu, o zmiennej stopie oprocentowania, wyemitowanych na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. d) ustawy Prawo bankowe, o łącznej wartości nominalnej 170 000 tys. CHF (373 388 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 9 stycznia 2008 roku). Bank wyemitował obligacje w dniu 9 stycznia 2008 roku. W dniu 24 grudnia 2007 roku Bank uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Bankowego (KNB) na zaliczenie środków uzyskanych z emisji do funduszy uzupełniających.
2. Równocześnie z wyżej opisaną umową, Bank zawarł umowę dotyczącą wykupu obligacji podporządkowanych na kwotę 100 000 tys. EUR (357 730 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 12 grudnia 2007 roku), o zmiennej stopie oprocentowania i nieokreślonym terminie wykupu. Obligacje zostały wyemitowane przez Bank

na podstawie umowy z 2005 roku, zawartej ze spółką AT BRE COM LTD, podmiotem zależnym od Commerzbank. W 2006 roku Commerzbank przejął emisję z AT BRE COM LTD. Wykup przez Bank obligacji o wartości 100 000 tys. EUR wiązał się z emisją obligacji opisaną w pkt 1. Obligacje zostały wykupione przez Bank w dniu 16 stycznia 2008 roku i tego samego dnia zostały umorzone. Podstawową przyczyną wykupu i umorzenia obligacji była zmiana waluty zobowiązania podporządkowanego z EUR na CHF.

3. Umowa, na mocy której w dniu 18 grudnia 2007 roku Commerzbank udzielił Bankowi dziesięcioletniej pożyczki podporządkowanej w kwocie 120 000 tys. CHF (261 612 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 18 grudnia 2007 roku). W dniu 24 grudnia 2007 roku Bank uzyskał zgodę KNB na zaliczenie pożyczki podporządkowanej do funduszy uzupełniających na podstawie art. 127 ust. 3 lit b) ustawy Prawo bankowe.

Zobowiązania podporządkowane obejmują wartość emisji obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wymagalności. Środki pozyskane z emisji posłużyły do zmiany struktury funduszy własnych Banku i zwiększenia w niej udziału funduszy uzupełniających. Bank uzyskał zgody KNB na zaliczenie kwot pochodzących z obu emisji do kapitału uzupełniającego.

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		1 547 354	1 362 528
Zwiększenia (z tytułu)		1 298 872	255 350
- zaciągnięcie pożyczki podporządkowanej		1 230 184	190 160
- odsetki od pożyczki podporządkowanej		68 688	65 190
Zmniejszenia (z tytułu)		(1 184 441)	(70 524)
- spłata kapitału		(969 100)	-
- spłata odsetek		(66 104)	(61 014)
- różnice kursowe		(149 237)	(9 510)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu		1 661 785	1 547 354
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		1 661 785	1 547 354

33. Pozostałe zobowiązania

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Fundusze specjalne		4 197	24 076
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych		4 197	24 076
Inne zobowiązania (z tytułu)		548 697	433 850
- zobowiązania z tytułu podatków		10 834	5 625
- rozrachunki międzybankowe		69 825	112 429
- wierzyciele		169 502	76 018
- bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów		100 291	87 304
- przychody przyszłych okresów		63 234	54 793
- rezerwa na odprawy emerytalne		2 807	2 673
- rezerwa na niewykorzystane urlopy		2 110	2 021
- rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników		129 654	92 987
- pozostałe		440	-
Fundusze specjalne i inne zobowiązania, razem		552 894	457 926

34. Rezerwy

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Na pozabilansowe zobowiązania warunkowe* (Nota 13)		58 060	53 370
Na sprawy sporne		2 704	5 352
Pozostałe		8 067	8 652
Pozostałe rezerwy, razem		68 831	67 374

* obejmuje wycenę gwarancji finansowych

Szacunkowe terminy ewentualnej realizacji przepływów z tytułu utworzonych rezerw na sprawy sporne mieszczą się w okresie od 1 roku do 2 lat.

Zmiana stanu rezerw

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu (wg tytułów)		67 374	78 109
Na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		53 370	63 920
Na sprawy sporne		5 352	4 512
Pozostałe		8 652	9 677
Zwiększenia (z tytułu)		38 699	32 443
- odpis w koszty, w tym:		38 699	31 247
- na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		35 171	17 585
- na sprawy sądowe		3 010	13 662
- pozostałe		518	-
- pozostałe		-	1 196
Zmniejszenia (z tytułu)		(37 242)	(43 178)
- spisanie w ciężar utworzonej rezerwy		(12)	(6 883)
- rozwiązanie rezerw, w tym:		(36 954)	(36 295)
- na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		(30 205)	(29 331)
- na sprawy sądowe		(5 646)	(5 939)
- pozostałe		(1 103)	(1 025)
- różnice kursowe		(276)	-
Stan na koniec okresu (wg tytułów)		68 831	67 374
Na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		58 060	53 370
Na sprawy sporne		2 704	5 352
Pozostałe		8 067	8 652

Rezerwy na utratę wartości zobowiązań pozabilansowych

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty			
Zaangażowanie pozabilansowe		15 910 838	13 811 819
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych portfelowo (wielkość ujemna)		(53 546)	(47 387)
Zaangażowanie pozabilansowe netto		15 857 292	13 764 432
Zobowiązania, które utraciły wartość			
Zaangażowanie pozabilansowe		29 240	66 473
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych indywidualnie (wielkość ujemna)		(4 514)	(5 983)
Zaangażowanie pozabilansowe netto		24 726	60 490

35. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego obliczane są w stosunku do wszystkich różnic przejściowych zgodnie z metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywać w roku powstania obowiązku podatkowego (2007 r. i 2006 r.: 19%).

Poniżej przedstawiono zmiany dotyczące aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		9 720	83 950
Podatek odroczony odniesiony na wynik finansowy okresu (Nota 14)		(8 740)	(63 378)
Podatek odroczony odniesiony na kapitał własny, w tym z tytułu:		12 861	(19)
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (Nota 41)		12 861	(19)
Pozostałe zmiany		(11 079)	(10 833)
Stan na koniec okresu		2 762	9 720
Odsetki do zapłacenia od depozytów banków		7 325	3 661
Odsetki do zapłacenia od depozytów klientów		6 278	6 977
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych		32 471	23 484
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 959	459
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		14 698	1 468
Rezerwy na utratę wartości kredytów i gwarancji ustalane indywidualnie		42 650	55 240
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne i urlopy		25 568	18 559
Pozostałe rezerwy		47	47
Rozliczenia międzyokresowe kosztów		19 326	17 382
Utrata wartości akcji / udziałów		1 740	5 844
Pozostałe ujemne różnice przejściowe		17 875	25 795
Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych bankom		(1 465)	(4 071)
Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych klientom		(16 185)	(15 132)
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych		(36 542)	(46 041)
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(6 461)	(3 358)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		(29 215)	(11 949)
Ulga inwestycyjna		(30 446)	(31 146)
Różnica między amortyzacją podatkową a księgową		(39 802)	(32 488)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe		(7 059)	(5 011)
Razem aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego		2 824	9 720
Razem rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego		62	-

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat			
Odsetki		4 518	(461)
Rezerwy na utratę wartości kredytów i gwarancji ustalanych indywidualnie		(12 590)	(14 751)
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych		18 486	(33 511)
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(1 603)	8 647
Utrata wartości instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		(16 897)	(13 889)
Ulga inwestycyjna		700	(371)
Straty podatkowe rozliczone		-	(12 755)
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne i urlopy		7 009	3 971
Pozostałe rezerwy		-	(46)
Rozliczenia międzyokresowe kosztów		1 944	6 372
Utrata wartości akcji / udziałów		(4 104)	4 158
Różnice między amortyzacją podatkową a księgową		(7 314)	(11 127)
Pozostałe różnice przejściowe		1 111	385
Razem podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat (Nota 14)		(8 740)	(63 378)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania (zobacz także Notę 28 – nierozpoznane aktywa z tytułu odroczonego podatku w odniesieniu do odpisów aktualizujących wartość akcji PTE).

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku nie wystąpiły straty podatkowe z lat ubiegłych, które byłyby ujęte w kalkulacji aktywa z tytułu podatku odroczonego.

36. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31 grudnia 2007 roku BRE Bank SA („Bank”) nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2007 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej wyniosła 312 718 tys. zł, co stanowiło 10,15% kapitałów własnych emitenta.

Informacje na temat największych postępowań dotyczących zobowiązań warunkowych emitenta

1. Sprawa z powództwa Art. „B” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Eksport – Import w Katowicach, w likwidacji („ART-B”) przeciwko Bankowi o odszkodowanie

Pozew został wniesiony 30 sierpnia 1994 roku. Dnia 26 lipca 2004 roku sąd pierwszej instancji wydał wyrok w całości korzystny dla Banku. Na mocy tego orzeczenia postępowanie w zakresie pierwotnie dochodzonego roszczenia w wysokości 99,1 mln zł z odsetkami ustawowymi od 1991 roku zostało przez Sąd umorzone, gdyż w trakcie procesu powód cofnął to roszczenie i podał nowe wyliczenie szkody, a także inną podstawę faktyczną roszczenia. Powództwo w zakresie roszczeń zgłoszonych w trakcie procesu na łączną kwotę 17,4 mln zł zostało oddalone jako przedawnione i jednocześnie niezajdujące uzasadnienia w zgromadzonym materiale dowodowym. W dniu 4 lipca 2005 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił w całości apelację powoda. Wartość przedmiotu zaskarżenia na etapie postępowania apelacyjnego wynosiła 17,4 mln zł. Powód złożył od orzeczenia Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy 17 maja 2006 roku wydał wyrok, zgodnie z którym, roszczenia ART-B przeciwko Bankowi w wysokości 3 697 tys. zł przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, w pozostałym zaś zakresie oddalił skargę kasacyjną ART-B. Wyrokiem z dnia 8 listopada 2006 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił w całości powództwo w części przekazanej przez Sąd Najwyższy do ponownego rozpoznania. Powód w dniu 17 lutego 2007 roku wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. W dniu 18 maja 2007 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 8 listopada 2006 roku i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania. Wyrokiem z dnia 13 grudnia 2007 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił częściowo zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 lipca 2004 roku w punkcie oddalającym powództwo w ten sposób, że zasądził od Banku na rzecz ART-B kwotę 858 tys. zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 kwietnia 2003 roku do dnia zapłaty i oddalił apelację w części dotyczącej oddalenia powództwa o zapłatę dalszej kwoty 2 840 tys. zł wraz z odsetkami oraz w części dotyczącej oddalenia powództwa o zasądzenie ustawowych odsetek od kwoty 858 tys. zł za okres od dnia 7 kwietnia 1993 roku do dnia 8 kwietnia 2003 roku.

Przeciwko Bankowi toczy się także postępowanie z tego samego tytułu w Izraelu w Sądzie w Jerozolimie, którego wartość przedmiotu sporu wynosi 43,4 mln USD (co stanowi według średniego kursu NBP na dzień 31 grudnia 2007 r. kwotę 105,7 mln zł). W tamtejszym procesie Bank został przypozwany przez głównego pozwanego, czyli Bank Leumi Le Izrael („Bank Leumi”). Odpowiedzialność Banku w tym procesie ma charakter regresowy i jest uzależniona od zasądzenia od Banku Leumi kwoty roszczenia na rzecz ART-B. Dopiero wówczas Sąd będzie rozpatrywać roszczenie Banku Leumi wobec Banku. W procesie izraelskim postępowanie znajduje się nadal na etapie przygotowawczym (przed pierwszą rozprawą). Bank Leumi oraz ART-B porozumiały się co do rozpoczęcia postępowania mediacyjnego. Ze względów proceduralnych Bank przystąpił do tego postępowania, co nie oznacza jednak w żadnym stopniu uznania roszczenia ani gotowości do zawarcia ugody. Aktualnie Bank Leumi oraz ART-B są na końcowym etapie ustalania warunków ugody, do której Bank nie zamierza przystąpić. Nieprzystąpienie przez Bank do ugody może w przyszłości skutkować roszczeniem regresowym Banku Leumi przeciwko Bankowi, jednak prawdopodobieństwo uwzględnienia roszczenia Banku Leumi przeciwko Bankowi jest niskie w związku z korzystnymi dla Banku rozstrzygnięciami w Polsce.

2. Sprawa z powództwa syndyka masy upadłości Zakładów Mięsnych POZMEAT SA z siedzibą w Poznaniu („Pozmeat”) przeciwko Bankowi oraz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 29 lipca 2005 r. przez syndyka masy upadłości Pozmeat przeciwko Bankowi oraz TTI. Wartość przedmiotu sporu wynosi 100 000 tys. zł. Przedmiotem roszczenia jest uznanie za bezskuteczne umów sprzedaży udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. („Garbary”) przez Pozmeat na rzecz TTI i następnie przez TTI na rzecz Banku. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, stanowiących jedyny majątek spółki Garbary w dniu zawarcia transakcji zbycia udziałów w spółce Garbary przez Pozmeat (19 lipca 2001 r.). W ocenie doradców prawnych Banku prowadzących to postępowanie, istnieją istotne podstawy do uznania przedmiotowego powództwa za niezasadne.

3. Sprawa z powództwa Banku BPH SA („BPH”) przeciwko Garbarom

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 lutego 2005 r. przez BPH. Wartość przedmiotu sporu określona została na kwotę 42 854 tys. zł. Przedmiotem sporu jest uznanie za bezskuteczne czynności związanych z zawiązaniem spółki Garbary oraz wniesieniem do niej aportu. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, które zostały wniesione przez Pozmeat jako aport do spółki Garbary na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym o wartości 100 000 tys. zł. W dniu 6 czerwca 2006 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IX Gospodarczy wydał wyrok oddalający w całości powództwo powoda. Od wyroku Sądu Okręgowego powód wniósł apelację. Sąd Apelacyjny w dniu 6 lutego 2007 roku oddalił apelację powoda. Powód wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy w dniu 2 października 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

4. Sprawa z powództwa Katarzyny i Leonarda Praśniewskich przeciwko Domowi Inwestycyjnemu BRE Banku S.A. („DI BRE”)

W dniu 19 października 2007 roku zawarta została ugoda. W wyniku realizacji warunków ugody obie strony rzekły się wszystkich roszczeń.

Sprawy sporne są traktowane przez Bank jako zobowiązania warunkowe.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2007 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Podatki

W IV kwartale 2007 roku w BRE Banku została przeprowadzona kontrola prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2002, a ustalenia w tym zakresie zostały przedstawione w protokole z 21 grudnia 2007 roku. Niniejsza kontrola nie wykazała nieprawidłowości, w związku z czym BRE Bank nie wniósł zastrzeżeń i wyjaśnień do protokołu.

W 2006 roku organy podatkowe nie przeprowadziły żadnej kompleksowej kontroli podatkowej w Banku.

Organy podatkowe mogą przeprowadzać kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujętych w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklaracje podatkowe, dokonać ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego i nałożyć związane z tym kary. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych w tym zakresie.

37. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe Banku obejmują:

(a) Zobowiązania do udzielenia kredytu

Kwoty oraz odpowiadające im terminy, w których Bank zobowiązany będzie do zrealizowania pozabilansowych zobowiązań finansowych poprzez udzielenie kredytów lub innych świadczeń pieniężnych, zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

(b) Gwarancje i inne produkty finansowe („other financial facilities”)

Gwarancje zostały przedstawione w poniższej tabeli na podstawie najwcześniejszej umownej daty zapadalności.

(c) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

Minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiono w tabeli zamieszczonej poniżej.

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania pozabilansowe udzielone i otrzymane przez Bank na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku.

BRE Bank SA
Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 r.

(w tys. zł)

31.12.2007	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	12 585 521	3 473 017	1 072 679	17 131 217
Zobowiązania udzielone	11 734 637	3 349 551	1 063 019	16 147 207
1. Zobowiązania finansowe:	9 010 267	2 361 576	1 037 829	12 409 672
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	8 992 256	2 271 520	938 767	12 202 543
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	18 011	90 056	99 062	207 129
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	2 206 460	987 975	25 190	3 219 625
a) Akcepty bankowe	6 454	-	-	6 454
b) Gwarancje i akredytywy stand by	2 056 868	987 975	25 190	3 070 033
c) Akredytywy dokumentowe i handlowe	143 138	-	-	143 138
3. Pozostałe zobowiązania	517 910	-	-	517 910
Zobowiązania otrzymane:	850 884	123 466	9 660	984 010
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	500 000	-	-	500 000
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	350 884	123 466	9 660	484 010
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	455 241 956	171 665 786	9 286 041	636 193 783
Pozycje pozabilansowe razem	467 827 477	175 138 803	10 358 720	653 325 000

31.12.2006	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	11 770 227	2 623 500	556 966	14 950 693
Zobowiązania udzielone	11 067 116	2 539 823	527 242	14 134 181
1. Zobowiązania finansowe:	8 532 475	817 528	433 943	9 783 946
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	8 507 603	730 993	289 461	9 528 057
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	24 872	86 535	144 482	255 889
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	2 350 841	1 722 295	93 299	4 166 435
a) Akcepty bankowe	26 939	-	-	26 939
b) Gwarancje i akredytywy stand by	2 060 773	1 722 295	93 299	3 876 367
c) Akredytywy dokumentowe i handlowe	263 129	-	-	263 129
3. Pozostałe zobowiązania	183 800	-	-	183 800
Zobowiązania otrzymane:	703 111	83 677	29 724	816 512
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	-	651	-	651
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	703 111	83 026	29 724	815 861
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	395 625 776	140 085 814	6 836 100	542 547 690
Pozycje pozabilansowe razem	407 396 003	142 709 314	7 393 066	557 498 383

W 2007 roku wykazane powyżej zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego dotyczą w całości leasingu budynków, a w 2006 roku również leasingu samochodów.

Lista emisji objętych gwarancją objęcia przez Bank według stanu na 31 grudnia 2007 roku przedstawia się następująco:

	Remitent	Rodzaj gwarantowanych papierów	Kwota gwarancji w PLN	Informacja o powiązaniach finansowych, organizacyjnych i personalnych	Zbywalność papierów
1.	BRE.locum SA	Obligacje	101 500 000	1) BRE Bank posiada 79,99% akcji Spółki; 2) dwóch członków w Radzie Nadzorczej	Zbywalne
2.	ECHO Investment SA	Obligacje	35 000 000	brak	Zbywalne
3.	J.W. Construction	Obligacje	39 500 000	brak	Zbywalne
4.	Polimex Mostostal Siedlce SA	Obligacje	32 500 000	brak	Zbywalne
5.	Polski Koncern Energetyczny SA	Obligacje	217 000 000	brak	Zbywalne
6.	Prokom Software SA	Obligacje	50 000 000	brak	Zbywalne
7.	SPIN SA	Obligacje	15 000 000	brak	Zbywalne

Powyższe zestawienie nie obejmuje umów, które zobowiązywały do jednorazowego objęcia papierów wartościowych, a nadal obowiązują w zakresie obsługi tych papierów, prowadzenia ich ewidencji itp.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku kwota zobowiązań warunkowych otrzymanych w Banku wyniosła 984 010 tys. zł, z czego 500 000 tys. zł stanowiły kwoty przyznanych i niewykorzystanych kredytów z banków zagranicznych, a 484 010 tys. zł otrzymane gwarancje stanowiące zabezpieczenia udzielonych kredytów i gwarancji.

38. Aktywa zastawione

Na aktywach ustanawia się zabezpieczenia w związku z umowami odkupu zawartymi z innymi bankami oraz ustanawia się depozyty zabezpieczające w związku z zawarciem kontraktów typu futures, opcjami i członkostwem w giełdach. W banku centralnym utrzymuje się również depozyty stanowiące rezerwy obowiązkowe zgodnie z wymogami przepisów prawnych.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa zastawione, w tym:		3 707 359	2 701 491
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 19)		3 627 716	2 644 764
- Lokacyjne papiery wartościowe (Nota 22)		79 643	56 727
Zobowiązanie z tytułu aktywów zastawionych, w tym:		3 977 085	2 682 645
- Transakcje sell buy back (Nota 29, 30)		3 901 675	2 644 764
- Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG (Nota 30)		75 410	37 881

39. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na dzień 31 grudnia 2007 r. wyniosła 29 660 668 sztuk (31 grudnia 2006 r.: 29 516 035 sztuk) o wartości nominalnej 4 zł na akcję (2006 r.: 4 zł każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Zwiększenie kapitału zakładowego w 2007 roku wynika z emisji akcji w związku z realizacją programów opcji pracowniczych. Szczegółowe informacje o programach opcji zaprezentowane są w Nocie 42.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)								
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
11-12-86	zwykłe na okaziciela**	-	-	9 972 500	39 890 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
11-12-86	imienne zwykłe**	-	-	27 500	110 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
20-10-93	zwykłe na okaziciela	-	-	2 500 000	10 000 000	w całości opłacone gotówką	04-03-94	01-01-94
18-10-94	zwykłe na okaziciela	-	-	2 000 000	8 000 000	w całości opłacone gotówką	17-02-95	01-01-95
28-05-97	zwykłe na okaziciela	-	-	4 500 000	18 000 000	w całości opłacone gotówką	10-10-97	10-10-97
27-05-98	zwykłe na okaziciela	-	-	3 800 000	15 200 000	w całości opłacone gotówką	20-08-98	01-01-99
24-05-00	zwykłe na okaziciela	-	-	170 500	682 000	w całości opłacone gotówką	15-09-00	01-01-01
21-04-04	zwykłe na okaziciela	-	-	5 742 625	22 970 500	w całości opłacone gotówką	30-06-04	01-01-04
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 355	9 420	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	11 400	45 600	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	37 164	148 656	w całości opłacone gotówką	11-08-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	44 194	176 776	w całości opłacone gotówką	09-09-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	60 670	242 680	w całości opłacone gotówką	18-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	13 520	54 080	w całości opłacone gotówką	12-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	4 815	19 260	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	28 580	114 320	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 399	213 596	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	14 750	59 000	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 320	213 280	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 040	12 160	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	46 230	184 920	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 700	78 800	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	92 015	368 060	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 159	76 636	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 357	33 428	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	108 194	432 776	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	20 541	82 164	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	17 000	68 000	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 619	10 476	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	33 007	132 028	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 730	10 920	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	48 122	192 488	w całości opłacone gotówką	09-08-06*	09-08-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	12-09-06*	12-09-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 430	13 720	w całości opłacone gotówką	11-10-06*	11-10-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	38 094	152 376	w całości opłacone gotówką	10-11-06*	10-11-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	15 005	60 020	w całości opłacone gotówką	08-12-06*	08-12-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	10-01-07*	10-01-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	200	800	w całości opłacone gotówką	16-02-07*	16-02-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	1 150	4 600	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	9 585	38 340	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	600	2 400	w całości opłacone gotówką	11-04-07*	11-04-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	32 964	131 856	w całości opłacone gotówką	17-05-07*	17-05-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 700	10 800	w całości opłacone gotówką	15-06-07*	15-06-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 640	34 560	w całości opłacone gotówką	12-07-07*	12-07-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	41 898	167 592	w całości opłacone gotówką	14-08-07*	14-08-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	400	1 600	w całości opłacone gotówką	14-09-07*	14-09-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 540	10 160	w całości opłacone gotówką	11-10-07*	11-10-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	30 807	123 228	w całości opłacone gotówką	15-11-07*	15-11-07*
22-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	12 349	49 396	w całości opłacone gotówką	13-12-07*	13-12-07*
Liczba akcji, razem				29 660 668				
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem					118 642 672			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)				4				

* Daty rejestracji akcji w KDPW S.A.

Akcjonariuszem posiadającym powyżej 5% kapitału zakładowego i ogółu głosów na walnym zgromadzeniu jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, który na dzień 31 grudnia 2007 roku posiadał 69,8558% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA (na dzień 31 grudnia 2006 roku – 70,20%).

Ponadto, zgodnie z zawiadomieniem przesłanym BRE Bankowi, BZ WBK AIB Asset Management SA posiadał 1 486 325 akcji BRE Banku, które na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiły 5,0111% kapitału zakładowego BRE Banku i uprawniały do wykonywania 1 486 325 głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku, co na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiło 5,0111% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku. Były to akcje zdeponowane na rachunkach klientów BZ WBK AIB Asset Management SA. Liczby te obejmowały także akcje BRE Banku będące własnością funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez BZ WBK AIB TFI SA. BZ WBK AIB TFI SA zawiadomiło BRE Bank, iż zarządzane przez nie fundusze inwestycyjne posiadały łącznie 1 484 452 akcje BRE Banku, co na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiło 5,0048% kapitału zakładowego BRE Banku i uprawniało do wykonywania 1 484 452 głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku, co na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiło 5,0048% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku.

40. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji, z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wynikać w związku z działalnością Banku.

Zwiększenie kapitału zapasowego w 2007 roku wynika z realizacji programów opcji pracowniczych. Szczegółowe informacje o programach opcji zaprezentowane są w Nocie 42.

Hiperinflacyjne przeszacowanie kapitału własnego

Zgodnie z paragrafem 25 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, począwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była w myśl MSR 29 gospodarką hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału zakładowego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielonym wyniku finansowym z lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów punktu 25 MSR 29 spowodowałoby wzrost kapitału podstawowego i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielonego wyniku finansowego z lat ubiegłych.

Zarząd przeprowadził odpowiednią analizę mającą na celu określenie wartości ewentualnej korekty, w wyniku której okazało się, że jej ujęcie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz odpowiednim spadkiem niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych w kwocie 107 219 tys. zł.

W związku z tym, że efekt przeszacowania:

- stanowi 3,48% wartości kapitałów własnych Banku (efekt przeszacowania wynosiłby 7,07% dla pozycji „Kapitał podstawowy”),
- polega wyłącznie na realokacji kwot pomiędzy poszczególnymi pozycjami kapitałów własnych, a zatem nie ma wpływu na ich wysokość jako całości,
- nie ma istotnego wpływu na wysokość prezentowanych wyników finansowych i kapitałów własnych, zarówno łącznie jak i w podziale na poszczególne pozycje kapitałów własnych,

Zarząd Banku uważa, że ujęcie takiej korekty nie miało istotnego znaczenia dla prawidłowego i rzetelnego przedstawienia sytuacji finansowej Banku na dzień i za okres zakończony 31 grudnia 2007 roku.

Korekty hiperinflacji nie miałyby istotnego znaczenia również na dzień 31 grudnia 2006 roku (efekt przeszacowania stanowiłby 4,56% kapitałów Banku oraz 7,16% dla pozycji „Kapitał podstawowy” na dzień 31 grudnia 2006 roku).

41. Kapitał z aktualizacji wyceny

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
<u>Kapitał z przeliczenia</u>			
Stan na początek okresu		342	(96)
Różnice kursowe powstałe w ciągu roku		(2 894)	438
Stan na koniec okresu		(2 552)	342
<u>Kapitał z aktualizacji wyceny - papiery wartościowe dostępne do sprzedaży</u>			
Stan na początek okresu		3 617	(2 541)
Zmiana netto z tytułu zmiany w wartości godziwej		67 282	9 117
- zwiększenia		407 542	41 556
- zmniejszenia		(340 260)	(32 439)
Zmiana netto przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu sprzedaży i utraty wartości		(1 977)	(2 940)
Podatek dochodowy odroczony		12 861	(19)
Stan na koniec okresu		81 783	3 617
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem		79 231	3 959

Z kapitału z aktualizacji wyceny wyśięgowana i odniesiona na rachunek zysków i strat została łączna kwota zysku netto w wysokości 1 977 tys. zł, stanowiąca saldo zwyżek/zniżek wartości papierów (obligacji, bonów skarbowych i akcji) sprzedanych w 2007 roku.

Największy wpływ na wielkość pozycji zyski / straty z tytułu zmian wartości godziwej w 2007 roku miała wycena akcji VECTRA SA (Nota 22).

42. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ryzyka ogólnego, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

	31.12.2007	31.12.2006
Pozostały kapitał zapasowy	286 893	12 388
Pozostałe kapitały rezerwowe	1 346	7 275
Fundusz ryzyka ogólnego	558 000	558 000
Niepodzielony wynik z lat ubiegłych	-	(49 689)
Wynik roku bieżącego	637 231	324 194
Zyski zatrzymane, razem	1 483 470	852 168

Zgodnie z polskimi przepisami prawa 8 % zysku netto banku przenosi się na niepodlegający podziałowi kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego banku.

Dodatkowo Bank przenosi część zysku netto na fundusz ryzyka ogólnego na pokrycie nieprzewidzianych ryzyk oraz przyszłych strat. Fundusz ryzyka ogólnego podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie walnego zgromadzenia.

Opcje na akcje

Opcje na akcje przyznaje się członkom kierownictwa BRE Banku SA w celach motywacyjnych. W celu realizacji opcji następuje nowa emisja akcji BRE Banku SA.

Od 1 lipca 2006 roku Bank prowadzi jeden program opcyjny. Został on wyceniony zgodnie ze standardem MSSF 2.

Opcje na akcje w wysokości 471 300 sztuk zostały przyznane 15 października 2003 roku po cenie emisyjnej 96,16 zł za jedną akcję i wygasają 1 lipca 2008 r. Na dzień 31 lipca 2004 roku zostało przyznane kolejne 21 700 opcji. Na dzień 1 lipca 2005 roku przyznano pozostałe 7 000 opcji. Program zakłada całkowitą pulę 500 000

opcji, z czego na Zarząd przypada 175 000 opcji, a na pozostały personel pracowniczy przypada 325 000 opcji. Opcje zostały wycenione do wartości godziwej.

Nabycie opcji jest odpłatne i wynosi 0,1% ceny emisyjnej akcji. Opcje były rozdzielane proporcjonalnie w wysokości 20% co rok z góry począwszy od 15 października 2003 roku aż do 30 czerwca 2007 roku. Opcje mogą być realizowane nie wcześniej niż 1 czerwca 2005 roku i nie później niż 30 czerwca 2008 roku w odniesieniu do nabytych już opcji. Opcje nie są zbywalne.

Do 30 czerwca 2006 roku BRE Bank prowadził dwa programy opcji pracowniczych. Pierwszy program, w ramach którego członkom Kierownictwa Banku przydzielono 479 500 akcji Banku nowej emisji, wygaś w dniu 30 czerwca 2006 roku. Łącznie w ramach tego programu objęto 477 007 akcji.

Poniższa tabela przedstawia zmiany stanu pozostałych kapitałów rezerwowych powstałych w związku z programem opcji na akcje dla pracowników.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		7 275	12 967
- wartość świadczonych usług (Nota 12)		648	2 212
- rozliczenie zrealizowanych opcji		(6 577)	(7 904)
Stan na koniec okresu		1 346	7 275

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie wyemitowanych opcji na akcje w ramach aktywnego programu opcyjnego.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		174 097	348 037
Przyznane		-	-
Zrealizowane		144 633	173 940
Wygaś		-	-
Stan na koniec okresu		29 464	174 097
możliwe do wykonania na koniec okresu		29 464	71 489

Do dnia 31 grudnia 2007 roku wyemitowano łącznie 947 543 akcji związanych z realizacją pierwszego i drugiego programu opcji.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku ilość opcji pozostałych do zrealizowania w ramach drugiego programu wyniosła 29 464. Wszystkie opcje są możliwe do wykonania nie później niż 30 czerwca 2008 roku, pod warunkiem kontynuowania zatrudnienia.

Opcje zrealizowane w 2007 roku spowodowały emisję 144 633 akcji (w 2006 roku – 532 063, w 2005 roku – 270 847 akcji). W 2007 roku średnia ważona giełdowa cena akcji na dzień realizacji opcji drugiego programu wyniosła 491,54 zł za jedną akcję (w 2006 roku średnia ważona giełdowa cena akcji na dzień realizacji opcji pierwszego i drugiego programu wyniosła odpowiednio: 184,82 zł i 234,47 zł za jedną akcję).

Wartość godziwa opcji przyznanych na dzień 15 października 2003 roku, określona przy użyciu modelu wyceny Black-Scholes'a, wyniosła 45,57 zł na 1 opcję. Wartość godziwa opcji przyznanych na dzień 31 lipca 2004 roku, również przy użyciu modelu Black-Scholes'a, wyniosła 40,15 zł na 1 opcję. Na wybór modelu przyjętego do wyceny istotny wpływ miały warunki programu. Zmienność akcji BRE Banku jest obliczana estymatorem odchylenia standardowego na próbie 252 notowań (rok wstecz) oraz stopą procentową liczoną na podstawie stóp zerokuponowych kapitalizowanych w sposób ciągły tak, jak wymaga to model Black-Scholes'a, które zostały wyznaczone ze struktury stóp procentowych obowiązujących w dniu wyceny.

43. Dywidenda na akcję

W dniu 30 stycznia 2008 roku Zarząd BRE Banku SA podjął uchwałę o przedłożeniu do rozpatrzenia przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku wniosku o nie wypłacaniu dywidendy dla akcjonariuszy za rok 2007. Wniosek Zarządu Banku zostanie przedłożony do oceny Radzie Nadzorczej Banku.

Rekomendacja Zarządu opiera się na kontynuacji polityki rozwoju Grupy BRE Banku i intensywnej ekspansji na rynku usług finansowych oraz związanej z tym konieczności zapewnienia dla Banku stabilnej bazy kapitałowej.

44. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Kasa, operacje z bankiem centralnym (Nota 16)		1 998 380	3 710 737
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym		23 259	26 725
Należności od banków (Nota 18)		727 356	1 722 022
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 19)		4 800 231	3 491 524
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem		7 549 226	8 951 008

45. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi przekraczające wyrażoną w złotych równowartość 500 000 EUR, były transakcjami zawartymi na warunkach rynkowych, a za wyjątkiem transakcji opisanej poniżej, były też transakcjami typowymi i rutynowymi, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

W dniu 9 listopada 2007 roku Bank poniósł koszt w wysokości 3 307 tys. zł wobec osoby spełniającej kryteria definicji kluczowego personelu kierowniczego Banku, w związku z rozliczeniem umowy zawartej przez Bank z tą osobą w czasie, zanim osoba ta objęła funkcję kwalifikującą ją jako kluczowy personel kierowniczy Banku. Umowa dotyczyła możliwości i warunków udziału kapitałowego wskazanej osoby w jednej ze spółek zależnych BRE Banku. Transakcja została zawarta na warunkach rynkowych.

BRE Bank SA jest jednostką dominującą Grupy BRE Banku SA, a Commerzbank AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka w 100% zależna od Commerzbank AG.

- W dniu 5 marca 2007 roku pomiędzy BRE Bankiem SA i Commerzbankiem AG podpisana została umowa emisji obligacji podporządkowanych, na mocy której Commerzbank AG dokonał objęcia dziesięcioletnich obligacji podporządkowanych o zmiennej stopie oprocentowania, wyemitowanych na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. b) ustawy Prawo bankowe, o łącznej wartości nominalnej 400 000 tys. CHF (980 400 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 roku). Oprocentowanie obligacji jest zmienne, oparte na stawce trzymiesięcznego LIBOR-u, powiększonego o marżę. Emisja obligacji nastąpiła w dniu 8 marca 2007 roku.

Równocześnie z wyżej wymienioną umową, tj. 5 marca 2007 roku, Bank zawarł dwie umowy dotyczące wcześniejszego wykupu, odpowiednio, obligacji podporządkowanych Banku na kwotę 50 000 tys. EUR (195 850 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 roku), o zmiennej stopie oprocentowania i terminie wykupu w roku 2012 oraz obligacji podporządkowanych Banku na kwotę 200 000 tys. EUR (783 400 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 roku), o zmiennej stopie oprocentowania i terminie wykupu w roku 2012. Wykup obligacji nastąpił w dniu 26 marca 2007 roku.

Bank uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Bankowego na zaliczenie kwoty pochodzącej z emisji obligacji podporządkowanych do kapitału uzupełniającego.

- W dniu 29 czerwca 2007 r. pomiędzy BRE Bankiem SA i Commerzbankiem AG podpisana została umowa, na mocy której Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 500 000 tys. CHF (1 136 500 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 29 czerwca 2007 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku. Kredyt udzielony jest na 3 lata, oprocentowanie wynosi 0,155% p.a. ponad LIBOR.
- W lipcu i wrześniu 2007 roku BRE Bank zawarł z BRE Bankiem Hipotecznym („BBH”), podmiotem w 100% zależnym od Banku, umowę w sprawie subemisji usługowej oraz aneksy do umowy programu emisji listów zastawnych. W ramach tych umów Bank objął listy zastawne emitowane przez BBH na łączną kwotę 300 000 000 zł. Większą z tych umów był aneks zawarty w dniu 25 września 2007 roku z BBH oraz Domem Inwestycyjnym BRE Banku SA. Na podstawie tej umowy Bank złożył w dniu 27 września 2007 roku zapis na 200 000 publicznych listów zastawnych serii PUA2 emitowanych przez BBH o łącznej wartości nominalnej 200 000 000 zł i 5 letnim terminie zapadalności. Listy te zostały nabyte przez Bank w dniu 28 września 2007 roku.

Oprocentowanie listów zastawnych oraz warunki wynagrodzenia zostały określone na warunkach rynkowych.

Ponadto w dniu 28 września 2007 roku Bank zobowiązał się do sprzedaży listów zastawnych serii PUA2 międzynarodowej instytucji finansowej. Aneks do umowy programu emisji listów zastawnych jak również umowa programu emisji listów zastawnych (zwane dalej łącznie "Umową") zawierają standardowe warunki

stosowane w tego typu umowach przy czym w przypadku nie dojścia do skutku sprzedaży w/w serii Listów zastawnych międzynarodowej instytucji finansowej BRE Bank ma prawo sprzedać te listy podmiotom trzecim i w takim przypadku BBH zobowiązało się pokryć różnicę pomiędzy kwotą jaką zapłacił Bank tytułem ceny emisyjnej, a kwotą którą uzyska ze sprzedaży listów w/w podmiotom trzecim powiększoną o koszty związane z taką transakcją.

- W dniu 28 września 2007 roku pomiędzy BRE Bankiem i Commerzbank AG podpisana została umowa, na mocy której Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 500 000 tys. CHF (równe 1 138 100 tys. zł wg średniego kursu NBP z dnia 28 września 2007 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku.

Kredyt udzielony jest na 3 lata, oprocentowanie wynosi 0,155% p.a. ponad LIBOR, transze rolowane są co 3 miesiące.

- W dniu 12 listopada 2007 roku BRE Bank zawarł ze spółką Tele-Tech Investment Sp. z o.o. ("TTI"), podmiotem zależnym w 100% od Banku umowę, na podstawie której Bank nabył od TTI 8 306 500 akcji spółki BRE.locum SA ("BRE.locum") o wartości nominalnej 1 zł każda. Akcje nabyte przez Bank stanowią 30,00% kapitału zakładowego BRE.locum i uprawniają do wykonywania 8 306 500 głosów, co stanowi 30,00% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE.locum.

Akcje zostały objęte przez Bank na łączną kwotę 8 411 tys. zł. Ich wartość w księgach Banku wynosi 8 411 tys. zł. Wskutek nabycia akcji Bank posiada akcje BRE.locum stanowiące 79,99% jej kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

- W dniu 28 listopada 2007 roku BRE Bank, na mocy umowy zawartej w dniu 26 listopada 2007 roku z BRE Bankiem Hipotecznym („BBH”), podmiotem w 100% zależnym od Banku, w sprawie subemisji usługowej objął 3-letnie listy zastawne emitowane przez BBH do kwoty 170 000 tys. zł oraz 3-letnie hipoteczne listy zastawne emitowane przez BBH do kwoty 170 000 tys. zł. Wyżej wymienione listy zastawne mają być notowane na CeTO.
- W dniu 12 grudnia 2007 roku BRE Bank zawarł z Commerzbank AG następujące umowy:

1. Umowa Emisji Obligacji, na mocy której Commerzbank zobowiązał się do objęcia obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wykupu, o zmiennej stopie oprocentowania, wyemitowanych na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. d) ustawy Prawo bankowe, o łącznej wartości nominalnej 170 000 tys. CHF (373 388 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 9 stycznia 2008 roku). Bank wyemitował obligacje w dniu 9 stycznia 2008 roku. W dniu 24 grudnia 2007 roku Bank uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Bankowego (KNB) na zaliczenie środków uzyskanych z emisji do funduszy uzupełniających.
2. Równocześnie z wyżej opisaną umową, Bank zawarł umowę dotyczącą wykupu obligacji podporządkowanych na kwotę 100 000 tys. EUR (357 730 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 12 grudnia 2007 roku), o zmiennej stopie oprocentowania i nieokreślonym terminie wykupu. Obligacje zostały wyemitowane przez Bank na podstawie umowy z 2005 roku, zawartej ze spółką AT BRE COM LTD, podmiotem zależnym od Commerzbank. W 2006 roku Commerzbank przejął emisję z AT BRE COM LTD. Wykup przez Bank obligacji o wartości 100 000 tys. EUR wiązał się z emisją obligacji opisaną w pkt 1. Obligacje zostały wykupione przez Bank w dniu 16 stycznia 2008 roku i tego samego dnia zostały umorzone. Podstawową przyczyną wykupu i umorzenia obligacji była zmiana waluty zobowiązania podporządkowanego z EUR na CHF.
3. Umowa, na mocy której w dniu 18 grudnia 2007 roku Commerzbank udzielił Bankowi dziesięcioletniej pożyczki podporządkowanej w kwocie 120 000 tys. CHF (261 612 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 18 grudnia 2007 roku). W dniu 24 grudnia 2007 roku Bank uzyskał zgodę KNB na zaliczenie pożyczki podporządkowanej do funduszy uzupełniających na podstawie art. 127 ust. 3 lit b) ustawy Prawo bankowe.

We wszystkich prezentowanych okresach nie wystąpiły transakcje wzajemne z bezpośrednią jednostką dominującą BRE Banku.

Wartości transakcji, tj.: salda należności i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień i za okresy kończące się 31 grudnia 2007 i 31 grudnia 2006 roku przedstawiają poniższe zestawienia:

BRE Bank SA
Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 r.

(w tys. zł)

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2007 r.

L.p.	Nazwa spółki	Bilans		Rachunek zysków i strat				Pozycje pozabilansowe		
		Należności	Zobowiązania	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane	Zobowiązania z realizacji operacji kupna sprzedaży
Jednostki zależne										
1	BRE Corporate Finance SA	0	3 195	0	0	0	0	0	0	0
2	Dom Inwestycyjny BRE Bank SA	3 939	581 333	0	(21 808)	13 995	(6 447)	70 000	0	0
3	BRE Bank Hipoteczny SA	425 374	27 769	6 625	0	0	0	16 189	0	1 070 170
4	PTE Skarbiec Emerytura SA	0	4 055	0	0	0	0	0	0	0
5	BRE Wealth Management SA (dawniej Skarbiec Investment Management SA)	0	3 712	0	0	2 307	0	0	0	0
6	BRE Leasing Sp. z o.o.	174 441	52 692	9 737	(5 944)	0	0	25 000	0	0
7	Polfactor S.A.	234 968	0	13 272	0	0	0	165 032	0	0
8	Intermarket Bank AG	82 386	0	4 377	0	0	0	0	0	0
9	Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	3 465	12 684	0	0	0	0	16 535	0	0
10	BRE Finance France SA	0	731 809	0	(64 423)	0	0	740 733	0	0
11	BRE.Iocum SA	82 475	1 938	2 842	0	0	0	18 500	0	0
12	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	38 978	0	3 867	0	0	0	0	0	0
13	Garbary Sp. z o.o.	3 000	2 138	0	0	0	0	0	0	0
14	emFinanse Sp. z o.o.	6 803	0	0	0	0	(6 082)	0	0	0
15	ServicePoint Sp. z o.o.	155	74	1	(14)	10	0	345	0	0
16	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	0	1	0	(8)	1	0	0	0	0
17	BRE Holding Sp. z o.o.	0	98	0	0	0	0	0	0	0
18	BREL-MAR Sp. z o.o.	0	1	0	0	1	0	0	0	0
19	AMBRESA Sp. z o.o.	0	354	0	0	2	0	0	0	0
20	BRE Ubezpieczenia TU SA	0	8 383	0	(121)	2	0	0	0	0
Jednostki stowarzyszone										
1	Xtrade SA	0	61	0	(4)	7	0	0	0	0
Grupa Kapitałowa Commerzbank AG (Grupa Dominująca Najwyższego Szczebla)		387 525	9 861 963	25 838	(246 096)	0	0	54 308	106 369	

BRE Bank SA
Sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 r.

(w tys. zł)

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2006 r.

L.p.	Nazwa spółki	Bilans		Rachunek zysków i strat				Pozycje pozabilansowe		
		Należności	Zobowiązania	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane	Zobowiązania z realizacji operacji kupna sprzedaży
Jednostki zależne										
1	BRE Corporate Finance SA	0	0	0	0	0	0	2 000	0	0
2	Dom Inwestycyjny BRE Bank SA	3 016	353 052	0	(10 809)	9 264	(2 586)	70 000	0	0
3	BRE Bank Hipoteczny SA	201 874	23 113	4 947	0	0	0	17 775	0	1 884 928
4	PTE Skarbiec Emerytura SA	0	10 250	0	0	0	0	0	0	0
5	Skarbiec Asset Management Holding SA	7 797	16 353	0	0	8 710	0	60 417	0	0
6	BRE Wealth Management SA (dawniej Skarbiec Investment Management SA)	0	4 056	0	0	0	0	0	0	0
7	BRE Leasing Sp. z o.o.	249 460	18 832	8 838	0	0	0	1 532	0	0
8	Polfactor S.A.	242 538	0	9 358	0	0	0	151 993	0	0
9	Intermarket Bank AG	107 274	0	3 014	0	0	0	0	0	0
10	Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	0	9 244	0	0	0	0	0	0	0
11	BRE Finance France SA	0	1 655 717	0	(76 998)	0	0	1 657 350	0	0
12	BRE.locum SA	56 730	2 375	2 302	0	0	0	23 000	0	0
13	ServicePoint Sp. z o.o.	0	822	0	(4)	3	0	0	0	0
14	FAMCO SA	0	3 850	0	(144)	4	0	0	0	0
15	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	0	19	0	(6)	1	0	0	0	0
16	BRELIM Sp. z o.o.	0	13	49	0	1	0	0	0	0
17	BREL-MAR Sp. z o.o.	0	3	0	0	1	0	0	0	0
18	BREL-RES Sp. z o.o.	16 253	205	2 528	(121)	27	0	0	0	0
19	AMBRESA Sp. z o.o.	0	866	0	(2)	2	0	0	0	0
20	emFinanse Sp. z o.o.	6 385	11	88	(2)	57	0	5 216	0	0
21	BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.	0	2 516	0	(47)	2	0	0	0	0
22	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	48 703	0	3 997	0	0	0	0	0	0
Jednostki stowarzyszone										
1	Xtrade SA	0	88	2	(2)	7	0	0	0	0
Grupa Kapitałowa Commerzbank AG (Grupa Dominująca Najwyższego Szczebla)		536 360	6 274 002	13 036	(128 374)	0	0	197 869	204 986	0

Poniższa tabela przedstawia wartości transakcji z Członkami Zarządu oraz kluczowym personelem kierowniczym Banku:

(w tys. zł)	Członkowie organu zarządzającego Banku i kluczowy personel kierowniczy	
	31.12.2007	31.12.2006
Stan na koniec okresu		
Kredyty udzielone	7 218	2 977
Depozyty otrzymane	34 187	13 771
Koszty z tytułu odsetek od depozytów	(370)	(150)
Przychody z tytułu odsetek, opłat i prowizji	322	115
Wynagrodzenie Członków organu zarządzającego i kluczowego personelu kierowniczego	28 471	19 113

W 2007 roku nie utworzono rezerw w związku z kredytami udzielonymi podmiotom powiązanym (2006 r.: zero).

Wynagrodzenie Członków Zarządu Banku

Zarząd BRE Banku pracuje w siedmioosobowym składzie, który przedstawia się następująco:

1. Sławomir Lachowski – Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku
2. Jerzy Józkowiak – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Finansów
3. Bernd Loewen – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej
4. Jarosław Masztalerz – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Detalicznej
5. Rainer Ottenstein – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki
6. Wiesław Thor – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem
7. Janusz Wojtas - Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Korporacyjnej

Uchwałą z dnia 29 czerwca 2007 roku Rada Nadzorcza BRE Banku SA powołała - z dniem 1 sierpnia 2007 roku do czasu zakończenia obecnej kadencji Zarządu BRE Banku SA – Pana Jarosława Mastalerza na stanowisko Członka Zarządu, Dyrektora Banku. Pan Jarosław Mastalerz odpowiada za pion bankowości detalicznej BRE Banku SA.

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych i należnych Członkom Zarządu Banku, którzy pełnili swoje funkcje na koniec 2007 roku, według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku:

Wynagrodzenie wypłacone w 2007 roku (w zł)			
	Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2006 rok
1. Sławomir Lachowski	1 200 000	95 000	3 930 395
2. Jerzy Józkowiak	738 000	39 145	2 355 693
3. Bernd Loewen	681 522	201 847	2 298 237
4. Jarosław Mastalerz	307 500	36 838	-
5. Rainer Ottenstein	681 522	242 870	2 298 237
6. Wiesław Thor	738 000	53 781	2 355 693
7. Janusz Wojtas	738 000	53 781	2 083 157
Razem	5 084 544	723 262	15 321 412

Wynagrodzenie wypłacone w 2006 roku (w zł)			
	Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2005 rok
1. Sławomir Lachowski	1 200 000	73 073	2 346 000
2. Jerzy Józkowiak	738 000	52 339	1 266 285
3. Bernd Loewen	700 265	279 019	1 304 230
4. Rainer Ottenstein*	700 265	837 242	1 356 157
5. Wiesław Thor	736 084	53 751	1 381 290
6. Janusz Wojtas	738 000	27 921	979 695
Razem	4 812 613	1 323 345	8 633 657

* W przypadku Pana Rainera Ottensteina pozostałe korzyści w 2006 roku obejmują kwotę 545 760 zł, która wynikała ze zobowiązania Banku wobec Pana Rainera Ottensteina, zaciągniętego w związku z powołaniem go do Zarządu Banku, do wypłaty

jednorazowego świadczenia pieniężnego odpowiadającego świadczeniu przysługującemu mu w związku z udziałem w programie motywacyjnym dla wybranych pracowników Grupy Commerzbank AG.

Łączne kwoty wynagrodzeń Członków Zarządu Banku obejmują: wynagrodzenia zasadnicze, nagrody, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę, odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji, koszty polis i koszty mieszkań. Wymienione wyżej świadczenia mają charakter krótkoterminowy.

Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, Członkom Zarządu Banku przysługuje bonus za rok 2007, który zostanie wypłacony w roku 2008. Ostateczną decyzję na temat wysokości tego bonusu podejmie Komisja Prezydialna Rady Nadzorczej Banku w dniu 14 marca 2008 roku.

Członkowie Zarządu BRE Banku SA uzyskali ponadto w 2007 roku wynagrodzenie w kwocie 331 127 zł z tytułu zasiadania w zarządach i radach nadzorczych spółek powiązanych (w 2006 r. 271 904 zł).

Łączna kwota wynagrodzeń otrzymanych przez Członków Zarządu Banku w 2007 roku wyniosła 21 460 345 zł (2006: 15 041 520 zł).

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej BRE Banku SA jest następujący:

1. Maciej Leśny – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji Prezydialnej
2. Martin Blessing – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Zastępca Przewodniczącego Komisji Prezydialnej
3. Jan Szomburg - Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej
4. Nicholas Teller – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej
5. Michael Schmid - Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji ds. Ryzyka
6. Gromosław Czempiński - Członek Rady Nadzorczej
7. Achim Kassow - Członek Rady Nadzorczej
8. Teresa Mokrysz - Członek Rady Nadzorczej

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych Członkom Rady Nadzorczej Banku, według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku:

	Wynagrodzenie wypłacone w 2007 roku (w zł)	Wynagrodzenie wypłacone w 2006 roku (w zł)
1. Maciej Leśny	315 000	315 000
2. Martin Blessing	234 000	234 000
3. Michael Schmid	198 000	198 000
4. Jan Szomburg	231 000	231 000
5. Nicholas Teller	231 000	231 000
7. Gromosław Czempiński	132 000	132 000
6. Achim Kassow	198 000	41 250
8. Teresa Mokrysz	132 000	132 000
Renate Kreummer*	-	182 000
Krzysztof Szwarz**	33 000	198 000
Razem	1 704 000	1 894 250

* Pani Renate Kreummer w dniu 13 października 2006 roku złożyła rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej BRE Banku SA.

** Pan Krzysztof Szwarz złożył z dniem 28 lutego 2007 roku rezygnację z pełnionej funkcji.

Zgodnie z brzmieniem par. 11 litera j) Statutu BRE Banku SA, Walne Zgromadzenie ustala w formie uchwały zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej. W odniesieniu do wynagrodzeń członków Zarządu kompetencje w tym względzie posiada Rada Nadzorcza (par. 22 ust. 1 lit. e) Statutu BRE Banku SA).

46. Przejęcie i zbycie

Zbycie

W dniu 8 stycznia 2007 roku, zgodnie z umową z 25 września 2006 roku zbycia akcji Skarbiec Asset Management Holding SA („SAMH”) na rzecz Polish Enterprise Fund V, L.P. („PEF V”), BRE Bank SA dokonał zbycia 72 582 akcji SAMH o wartości nominalnej 1 000 zł każda.

Bank zbył wyżej wymienione akcje za łączną kwotę 155 000 tys. zł. Zapłata ceny za akcje nastąpiła w dniu 8 stycznia 2007 roku. Własność wyżej wymienionych akcji została przeniesiona na PEF V w dniu 8 stycznia 2007 roku.

Wartość zbytych akcji SAMH w księgach Banku wynosiła 51 033 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych akcji SAMH. Bank traktował inwestycję w akcje SAMH jako inwestycję długoterminową. Łączny wpływ transakcji na wynik brutto BRE Banku w 2007 roku wyniósł 96 118 tys. zł.

Poniżej zaprezentowano szczegóły dotyczące wartości godziwej zbytych aktywów i zobowiązań:

	31.12.2006
Kasa i środki w banku centralnym	3
Należności od banków	16 645
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	6 548
Lokacyjne papiery wartościowe	10 642
Wartości niematerialne, w tym rozpoznane zgodnie z MSSF 3	25 178
Rzeczowe aktywa trwałe	4 490
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 821
Inne aktywa	14 644
Pozostałe zobowiązania	(22 868)
Rezerwy	(176)
Aktywa netto	<u>57 927</u>
Wpływy ze sprzedaży (w gotówce)	155 000
Minus: środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych w sprzedanej jednostce zależnej	<u>(295)</u>
Wpływy środków pieniężnych z tytułu sprzedaży	<u>154 705</u>

47. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, z którym BRE Bank SA zawarł umowę, jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Umowa o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego BRE Banku SA i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BRE Banku SA, została zawarta w dniu 17 lipca 2006 r.

Łączna wysokość wynagrodzenia PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego BRE Banku SA wyniosła w 2007 roku 2 924 tys. zł (2006: 2 334 tys. zł).

Łączna wysokość pozostałego wynagrodzenia, wypłaconego PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z tytułu świadczenia innych usług na rzecz BRE Banku SA wyniosło w 2007 roku 1 130 tys. zł (2006: 892 tys. zł).

48. Współczynnik wypłacalności/ adekwatność kapitałowa

Jedno z głównych zadań zarządzania bilansem bankowym polega na zapewnieniu odpowiedniego poziomu kapitału. W ramach polityki zarządzania kapitałem, BRE Bank tworzy ramy i wytyczne dla jak najbardziej efektywnego planowania i wykorzystania bazy kapitałowej, które są:

- zgodne z obowiązującymi przepisami zewnętrznymi oraz regulacjami wewnętrznymi Banku,
- zabezpieczeniem kontynuacji realizacji celów finansowych zapewniających odpowiedni poziom zwrotu dla akcjonariuszy,
- zapewnieniem utrzymania silnej bazy kapitałowej będącej podstawą wsparcia dla rozwoju biznesu.

Polityka zarządzania kapitałem w BRE Banku opiera się o dwa podstawowe filary:

1. Utrzymanie optymalnego poziomu i struktury funduszy własnych, przy wykorzystaniu dostępnych metod i środków (zatrzymanie zysku netto, pożyczka podporządkowana, sekurytyzacja – uwolnienie kapitału, emisja akcji, itd.);
2. Efektywne wykorzystanie istniejącego kapitału między innymi poprzez zastosowanie systemu mierników efektywności wykorzystania kapitału, ograniczenie działalności nie przynoszącej oczekiwanej stopy zwrotu, rozwój produktów o niższej absorpcji kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest więc integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanej na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach, co pozwoli na utrzymanie współczynnika wypłacalności na poziomie co najmniej wymaganym przez instytucję nadzorującą (Komisja Nadzoru Bankowego). Współczynnik wypłacalności skalkulowany jako iloraz funduszy własnych i całkowitego wymogu kapitałowego pomnożonego przez 12,5 powinien wynosić co najmniej 8%.

Na fundusze własne składają się:

a) fundusze podstawowe obejmujące:

- fundusze zasadnicze (wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe, z wyłączeniem wszelkich zobowiązań z tytułu akcji uprzywilejowanych),
- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, niepodzielony zysk z lat ubiegłych, zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, inne pozycje bilansu określone przez KNB),
- pozycje pomniejszające fundusze podstawowe – akcje własne posiadane przez Bank, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane utratą ich wartości, wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej, strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, inne pomniejszenia funduszy podstawowych banku określone przez KNB (w tym: brakująca kwota rezerw na ryzyko związane z działalnością banku, kwota ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych),

b) fundusze uzupełniające obejmujące:

- fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych – utworzony na podstawie odrębnych przepisów,
- pozycje bilansowe, o zaliczeniu których decyduje Komisja Nadzoru Bankowego (w tym zobowiązania podporządkowane, zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieokreślonym terminie wymagalności oraz inne instrumenty o podobnym charakterze),
- pozycje określone przez KNB w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem w banku,
- pomniejszenia funduszy uzupełniających, określone przez Komisję Nadzoru Bankowego.

Całkowity wymóg kapitałowy obejmuje łączny wymóg kapitałowy:

- z tytułu ryzyka kredytowego,
- z tytułu ryzyka rynkowego: obejmujący łączny wymóg z tytułu ryzyka walutowego, ryzyka cen towarów, ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych, ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych, ryzyka ogólnego stóp procentowych,
- z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta,
- z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań,
- z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej.

Kalkulacji współczynnika wypłacalności i funduszy własnych Banku dokonuje się w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.),
- Uchwała nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 2 poz. 3),
- Uchwała nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 4),
- Uchwała nr 3/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 5),
- Uchwała nr 5/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 7).

Współczynnik wypłacalności Banku na dzień 31 grudnia 2007 roku ukształtował się na poziomie 10,65%. Bank podlega pełnej kalkulacji wymogów kapitałowych ze względu na znaczącą skalę działalności handlowej. Całkowity wymóg kapitałowy Banku na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniósł 2 566 080 tys. zł, w tym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego stanowił 2 448 716 tys. zł (31 grudnia 2006 roku odpowiednio: 1 873 263 tys. zł i 1 780 546 tys. zł).

Adekwatność kapitałowa	31.12.2007	31.12.2006
Fundusze własne:		
- Kapitał akcyjny	118 643	118 064
- Kapitał zapasowy	1 685 682	1 391 270
- Kapitał rezerwowy	559 346	565 276
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych i finansowych dostępnych do sprzedaży	7 051	3 959
- Zysk netto bieżącego okresu	342 224	-
- Niepokryta strata z lat ubiegłych	-	(49 689)
- Korekta funduszy o akcje i udziały w jednostkach finansowych	(456 996)	(489 469)
- Korekta funduszy o wartości niematerialne	(379 503)	(356 136)
- Zobowiązania podporządkowane	1 539 527	1 408 249
I. Fundusze własne razem	3 415 974	2 591 524
Aktywa ważone ryzykiem:		
- aktywa o stopie ryzyka 20%	251 662	589 241
- aktywa o stopie ryzyka 50%	377 247	578 071
- aktywa o stopie ryzyka 100%	26 809 417	17 965 576
II. Aktywa ważone ryzykiem razem	27 438 326	19 132 888
- zobowiązania pozabilansowe o stopie ryzyka 20%	105 555	38 821
- zobowiązania pozabilansowe o stopie ryzyka 50%	2 870 116	2 347 489
- zobowiązania pozabilansowe o stopie ryzyka 100%	110 934	632 205
- zobowiązania pozabilansowe o stopie ryzyka od 1,5% do 10%	84 016	105 425
III. Zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem razem	3 170 621	3 123 940
IV. Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem razem (pkt II+ pkt III)	30 608 947	22 256 828
V. Ryzyko kredytowe (pkt IV * 8%)	2 448 716	1 780 546
VI. Ryzyko walutowe	14 050	5 030
VII. Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	231	747
VIII. Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	44 027	6 042
IX. Ryzyko ogólne stóp procentowych	35 366	63 841
X. Ryzyko rozliczenia dostawy kontrahenta	23 661	14 316
XI. Ryzyko cen towarów	29	2 741
XII. Całkowity wymóg kapitałowy	2 566 080	1 873 263
XIII. Współczynnik wypłacalności (%)	10,65%	11,07%

49. Zdarzenia po dniu bilansowym

- W dniu 25 stycznia 2008 roku BRE Bank zgodnie z umową sprzedaży zbył akcje spółki Vectra SA za łączną kwotę 264 035 tys. zł. Transakcja została opisana w Nocie 22.
- W dniu 31 stycznia 2008 roku BRE Bank udzielił jednemu ze swoich klientów wielowalutowego kredytu średnioterminowego, niezabezpieczonego, o wartości 50 000 tys. EUR (181 300 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 31 stycznia 2008 r.). Umowa, na podstawie której udzielono kredytu, była największą zawartą z tym klientem w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy, a łączna wartość zawartych umów wynosi 355 584 tys. zł.

Kredyt został udzielony w ramach konsorcjum bankowego na 3 lata z opcją przedłużenia o kolejne 2 lata, z przeznaczeniem na bieżącą działalność gospodarczą klienta. Kredyt oprocentowany jest w oparciu o stawki referencyjne, powiększone o marżę Banku.
- W dniu 5 lutego 2008 roku, pomiędzy Bankiem a spółką BRE Holding Sp. z o.o. („BRE Holding”), zależną w 100% od Banku, została zwarta umowa przeniesienia własności udziałów i akcji wybranych spółek zależnych Banku. Zgodnie z umową Bank przeniósł na BRE Holding własność:
 - 6 121 udziałów w spółce BRE Leasing Sp. z o.o. (BRE Leasing) o wartości nominalnej 500 zł każdy, które stanowią 50,004% kapitału zakładowego BRE Leasing i głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. Wartość przenoszonych udziałów wynosiła w księgach Banku 3 737 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych udziałów w BRE Leasing,
 - 2 301 akcji imiennych spółki Polfactor SA („Polfactor”) o wartości nominalnej 2 500 zł każda, które stanowią 50,00% kapitału zakładowego i uprawniają do wykonania 2 302 głosów na walnym zgromadzeniu Polfactora, co stanowi 50,01% na walnym zgromadzeniu Polfactora. Wartość przenoszonych akcji wynosiła w księgach Banku 4 808 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych udziałów w Polfactorze,
 - 1 325 000 akcji imiennych spółki BRE Bank Hipoteczny SA („BBH”) o wartości nominalnej 100 zł każda, które stanowią 75,71% kapitału zakładowego BBH i głosów na walnym zgromadzeniu BBH. Wartość przenoszonych akcji wynosiła w księgach Banku 162 437 tys. zł. Po transakcji Bank posiada 425 000 akcji BBH, co stanowi 24,29% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BBH.

Przed wyżej opisanymi transakcjami BRE Holding nie posiadał żadnych udziałów i akcji wymienionych powyżej Spółek.

Przeniesienie własności wyżej wymienionych udziałów i akcji jest wynikiem restrukturyzacji przeprowadzanej w ramach Grupy Kapitałowej BRE Banku mającej na celu efektywny nadzór nad wybranymi Spółkami z obszaru Bankowości Korporacyjnej.